DE
MORBIS
PUERORUM
—
M. LEONELLUS

1557

II 1

MEDICAL SOCIETY
OF LONDON

WELLCOME
HISTORICAL MEDICAL LIBRARY

ACCESSION NUMBER

PRESS MARK

VICTORIUS FAVENTINUS,
Leonellus

65903/A

M. LEONELLI FAVENTINI DE VICTORIIS,

Famoſiſsimi quondam apud Felſinen-ſes Ordinarij Practici, de ægritu-dinibus Infantium Tra-ctatus admodum ſalutifer.

De eadem tractatione Appendicula, priore haud minus frugifera, per D. Georgium Khuf-nerum Iuniorem exarata.

Accedit etiam Oratiuncula, in celebri literatiſsimorum Virorum conſeſſu Ingolſtadij, per eundem iamiam citatum Authorem publice habita.

Omnia denuo ſumma cum diligentia caſtigata.

69

Venetijs ex Officina Eraſmiana, Vincentij Valgriſij, & Baltheſaris Conſtantini ad Signum diui Georgij.
M D L V I I.

BRITISH MUSEUM
SALE DUPLICATE
1787

AD CANDIDVM Lectorem Sebaſtianus Solidus.

Si varias morbi cauſſas, ſpeciesq́; malorum,
Quæris, & his notis pharmaca ferre malis.
Præcipuè teneræ proſint quo tempore pubi:
Mollis vt eſt ætas, ſic quoque molle cupit.
Ergo legas Khufner quos dat tibi laude libellos
Hic Iunior, Patris non tamen arte minor.
Si tales in Vere poteſt producere fructus,
Quantus in Autumno: commoda quanta dabit?

MVSEVM
BRITAN
NICVM

ILLVSTRISS. CLEMENTISSIMOQVE Principi, ac D. Domino Alberto, utriuſque Baioariæ Duci, Comiti Palatino Rheni, ſuo gratioſiſſimo Domino,

Georgius Khufnerus Iunior, Artium, & Medicinarum Doctor, uitam precatur per omnia fortunatiſſimam, ac diutiſſimam.

SOLENT *Illuſtriſſime Princeps, ij, qui memoria digni quidpiã literis mandare conſueuerunt, ſua ſcripta ſub Magnatum, ſibi bene fauentium, tanquam Mœcenatum aduerſus ſtridulos, & petulantes Morſiculatorum gannitus tuitione, & auſpicio, in publicum promere. Quorum exemplo percitus ego, primitias mei ſtudij, hoc eſt, diuinum planè, necnon perpete poſteritatis memoria digniſſimum, M. Leonelli Fauentini de Victorijs, doctiſſimi, & expertiſſimi Practici, qui haud ita dudum Artem Pæoniam Felſinæ celebriter admodum profeſſus eſt, de Infantilium ægritudinum medicatione Libellum, opera, & ſedulitate mea (quã potui) à mendis quibus ſcatebat innumeris, terſiſſimè caſtigatum, imò & meam de eadem tractatione (uidelicet infantium morbis, à cunis ipſis, ad puerilem, et Ephebeam uſque ætatem ſeſe extendentibus) Appendiculam haud minus ſoſpitalem, & utilem partim ex optimis Medicinæ authoribus, Hippocrate, Galeno, Aetio, Auicenna, Rhaze, Aegineta, Auerrhoe, Haly Abbate, Iſahaco, Meſue: Et inter recentiores: Bartholomæo Mõtegnano, Guilhelmo Varignano, Georgio Valla, Petro Hiſpano, Ioãne Stockero, Vuolph*

gango Peyſſero: Partim etiam ex patrijs Pragmagraphis, Hemeridijs, ſiue Diurnalibus, deprõptam: deniq; proprio etiam ingenio exaratam, æditurus. Meditabũdus intra me, animo agitaui ſæpius, cuinam idoneo Tutori, ac Patrono, primos illos ingenij mei rudioris (non diffiteor) partus cõmodiſsime deberem dicare. hoc ita ſcrupuloſius perſcrutanti, tandem ſubito in mentem uenit, neminem eſſe uſquequaque gentium, cui uel aptius, uel decentius ijdem competerent, quam uni, ac ſoli bonarum ſcientiarum, & artium, earundemq; cultorum Archi Mœcenati, Illuſtriſsimo nimirum Boiorum Duci, Alberto, Domino meo gratioſiſsimo, utpote ſub cuius Ducatu luſtrum unum degerim, quin & in celebratiſsimo Ingolſtadienſi gymnaſio, à ſuis clariſsimis Progenitorib. inſtituto, literariæ militiæ tyrocinium fecerim, & palmam euicti laboris gymnaſtici, eodẽ tum actum meum ſua Illuſtri præſentia honorare dignãte obtinuerim. Denique cum plurimi (uti popularis fama fert) Regale connubium illi ominentur, non ſolum ut hac mea lucubratiuncula eidem humili mente quidem, ſed pia prorſus, ac deuota cõgratularer, uerumetiam ut (ſi ſuperis collibitum foret) idem pater patrimus factus, hoc eſt, multa ſobole, ſeu potius Heroinis auctus, ijſdem ſi forte languerint, præſentaneis medelis ſuccurrere poſſet. Ob has (inquam) cauſas legitimas, haud iniquum mihi uiſum eſt, meam illam tametſi præcocem opellam, ſuæ Celſitudini nominatim nuncupare, & cum iam inſtet nouus Annus (ut peruulgati moris eſt) Hymenæi, uel potius Genethliaci munuſculi loco humiliter offerre. Non quòd putem talem, ac tantum Heroa, tantilla donatione delectari, ſed ut anſam arriperem, eundem

(quem

(quem certatim omnes dignis encomijs celebrant, & per fectæ laudis ampliſsimum teſtimonium reddunt) pro craſſu li ingenij mei modulo collaudarem,& in illius gratiam me= met inſinuarem,licet non ignorem,illius præconia ita popu lariter eſſe diſpalata,ut nec meo,nec cuiuſquam eloquio in= digeant . Nam (ſi claritudinis ſuorum natalium originem reſpicias) quid ſuo genere illuſtrius ? Quid ſua inclita pro ſapia nobilius, uel antiquius ? Nonne é gente illius procrea ti ſunt olim Reges? Nonne huic cum binis illis inuictiſsimis, ac potentiſs. orbis Chriſtiani Monarchis , Carolo uidelicet Imperatore auguſtiſsimo,& ter maximo,imó & Ferdinã= do, ſacri Romani Imperij Sceptrigero Rege Sereniſsimo, intercedit arcta quædam propinquitas , & generoſiſsimi ſanguinis coniunctio ? Quod autem ad perſonam ipſius at= tinet, nihil ſuis moribus cultius eſt,nihil uitæ elegantia,ho= neſtamento , ſynceritateq; celebratius . Si quis abſolutum ueræ prudentiæ exemplar, & expreſſam idæam requirit, à nemine rectius petierit , quàm à moderatiſsimo in rebus omnibus hoc noſtro Principe , Phœbi profectò Tripode di= gno,necnon omni uirtutum genere inſtructiſsimo. Cuius ſu per omnia mores ſic integri ſunt, & fama ſic illibata,ut ne mo ſit tam impudens ſycophanta,quem non pudeat male de eo loqui . In quo ſereniſsimo Principe, adhuc iuuene, mira indoles effulget,ſic ut omnibus magnæ ſit expectationi. Por rò cum prima illius ætas tam manifeſtum iter ad uirtutes o= ſtendat,quid non boni (ſicubi pubertatis annos ſupergreſ= ſus fuerit) ſperandum erit naſcituris ſe regnante inferiori bus? O felix Regio : O Natio fauſtisſima,quæ talem cœli= tus tibi demiſſum ſortita es Dominum,qui nihil antiquius ha

bet, quàm pacem, quæq; ad Reipublicæ commodũ faciunt, quiq; (ut breuibus multa coarctem) omnes Regij animi dotes habeat in numerato. Hic unus multorum Heroum priſcorum decôra refert. Iuſtiniani nimirum æquitatem, cui impensè dat operam: Ptolomæi Philadelphi ſtudium erga bonas literas: Mœcenatis in Muſophilos omnes diligentiſſimam beneficentiam: Alexandri magni fœlicitatem, ac fortunam exoptatisſimam: Cæſaris inuictam uim animi: Augusti comitatem, ac humanitatem gratisſimam omnibus: Traiani manſuetudinem eximiam: Alexandri Seueri dexteritatẽ, & integritatem: Marci Antonij doctrinam: Theodoſii pietatem, et ſi quid aliud maius eſſe poteſt. In ſumma, talis ab omnibus prædicatur ille noſter Princeps, qui ſit uel ipſa probitate melior. Sed ne uidear Agathoniam canere cantionem, cunque penes me non ſit, dignis illum efferre laudibus pro decentia, iam receptui canam. Prius tamen æditionis meæ cauſas obiter percurram: Ita tamen, ut nemo tam perditus, tamq; inuidus inueniri posſit, qui id non iure factum fateatur. Prima igitur cauſa eſt, quòd noluerim tanti authoris, nempè Leonelli, egregium, ac ſalutiferum Opuſculũ ſuppreſſum iri. Altera, ut infantiæ, ac pueritiæ morbidæ, & langueſcentis ſaluti conſulerem. Vt ſi quis ægritudinis caſus tenellis infantulis accideret, eſſet in promptu medicamen, huic ætatulæ commodum. Si quidem multi (quod palam eſt) obſtetricum, & Vetularum inſcitia, temeritate, iniuriáq; miſeram oppetunt mortem. Sunt etiam aliâs Infantes ab ipſo uitæ limine, uarijs, & ancipitibus morbis obnoxij. Itaq; quo magis calamitoſum, & execrabile infanticidium præcaueretur, à ratione minime alienũ

uidebatur,

uidebatur, Epithomen hanc in publicum dare, ne tanta detrimenta miſellis infantulis inferrentur poſthac. Nec enim uitio mihi uerti poterit æditio illa (ut opinor) cum non ob uanam gloriam, ſed commiſeratione inſontium puellorum (qui aliâs cruciabili exitu forte perirent) motus, has meas uigiliolas publicè promulgauerim. Quid enim utilius, quàm ijs ipſis medica ope ſuccurrere, cum ſint pulcherrimũ cunctorum creatorum Dei opificium, & mortalibus unicum, ac delectabiliſsimum delitiũ, ſolatiumq́; non mediocre. Præſertim cum ſint loquelæ expertes, nec aliter affectus ſuos, niſi per uagitum exprimere queant, & indicare. Videmus etiam bruta nimirum animalia, pullos, & catulos ſuos inſtinctu naturæ lingendo, expoliendo, incubando, fouendo, alendoq́; ſuſtentare. Quanto magis homini eadem natura hoc ingenerauit, ut ſaluti liberorum, ac pignorum ſuorum chariſsimorum, nutricatu, educatione, & remediatione conſulant. Ideo non abſurdum fuerit, imò maximè neceſſariũ, cum id à natura comparatum, & inſitum ſit, eiſdem non alimonijs ſolum, ſed ſalutiferis quoque medelis (ſi quæ improſpera ualetudo ingruerit) auxiliari. Quid præterea honeſtius, magisq́; neceſſarium, quàm eaſdem nobiles fœturas, ab ærumnabili diſcrucio uindicare, et adſerere, et ipſis nepharijs infanticidis certũ ſalutiferumq́; curandi non interficiendi, modũ præſcribere. Lubuit inſuper Illuſtriſs. Princeps, meam illam Oratiunculam in frequentisſimo celebrium hominum cœtu, dum inſigniendus eſſem, Ingolſtadij habitam, cui Illuſtris Celſitudo tua, pro inſigni, immenſaq́; ſua modeſtia intereſſe dignata eſt, Appendiculæ uice adnectere: Certè non captandæ famæ gratia, ſed ut cognati, & conſangui-

nei mei profectus ſtudij mei deguſtationem tanquam aliquã acciperent. Neq; etiam uolui encomiaſtarum mihi ob adeptam inſignitionis meæ dignitatem congratulantium, & applaudentium, perdocta, & luculentisſima metra ſupprimerentur, ſed uelut ex umbraculis in Solem proferrẽtur. Itaque cum publica conſuetudine receptum ſit, ut ſolennibus xeniolis ineunte nouo anno uicisſim ſeſe adficiant homines, ac concilient, uolui ſub tui Celebratisſimi nominis Epigraphia, nouitium hunc meum partum uita donatum iri. Nam ſi is eiuſdem nominis tui ſplendore fultus fuerit, dentes dubio procul Theoninos retundet, omnemq; liuorem Zoilorũ facile uitabit. Tuam igitur Illuſtrisſimam Celſitudinem ſupplex obteſtor, ut hanc Saturnaliciam Strænam, poſteris ac nepotibus tuis ſi quos (quod Deus optimus, maximus faxit) natura tibi conceſſerit, ſicubi diſpendium bonæ ualetudinis (quod longe abſit) agant, haud dubie per magno uſui futuram, hylari uultu ſuſcipias. Meq; tui gymnaſii deuotum, & obſequentisſimum alumnum, pro tua ingenita benignitate commendatum habeas, tuaq; principali gratia, et immenſa Clementia foueas. Interim tuam Illuſtrem Claritudinem quàm diutisſime, fœlicisſimeq; incolumẽ ſeruet immortalis Ieſus. Data Reginonburgi. Pridie Calendas Decembres, Anno Soteriorum Chriſtianorum. 1543.

Illuſtrisſimæ Clementiæ Tuæ.

Obtemperantisſimus, Georgius Khufnerus iunior, Artium, & Medicinarum Doctor.

PRAE=

PRo cura ægritudinum Infantiũ, notãdi ſunt primo quatuor Canones, quos ponit Auicena, tertia primi, Cap. 3. de ægritudinibus Infantiũ. Quorũ primus, in curationibus infantium ægritudinum regatur nutrix, & hoc duabus de cauſis: prima, quod plures ægritudines prouenientes infantibus proueniunt ex malo regimine nutricis, ex quo corrumpitur lac, & poſtea cauſat ægritudines in pueris. Secundo, quia infantes non poſſunt tolerare fortia alterantia, & euacuantia. Secũdus Canon eſt, quod debes conſiderare diſpoſitionem nutricis, an in ea ſit repletio ſanguinis, uel alterius humoris, propter quod fiat in humoribus ebullitio, unde generatur lac malum, pro pueri nutritione, & ideo tollatur talis repletio euacuatione propria. Tertius Canon eſt, ſi patiatur nutrix aliquam ægritudinem, tunc curanda eſt cum ijs, quæ comeduntur, & bibuntur: Et aliquando corruptio humorum, unde poſtea ex tali ebullitione lac generetur corruptum. Curetur igitur quantum eſt poßibile, cum cibo, & potu, & bono regimine in omnibus. Quartus Canon eſt, quod ſi contingat, quod nutrix accipiat aliquãdo medicinam ſolutiuam, uel uomitiuam, pro illo die non lactet puerum, ſed alia mulier ſana lactet illum. Conſiderandæ ſunt ſecundo, ægritudines particulares, quæ poſſunt ipſis pueris contingere, & ponuntur ab Auicenna numero 34. Et diuiſim de unaquaque eius curam ponemus.

Præfatio.

Quatuor intentiones in Curãdis Infantiũ morbis obſeruãda.

De

Leonellus.

De tumore, & Apoſtemate Gingiuarum, & ſpaſmo Cordarum, Maxillarum, in ortu dentium. Cap. 1.

Cauſa huius morbi.

*C*AVSA *iſtarum ægitudinum, quia cum oriuntur ſunt acuti, in primis, & pungunt Gingiuam, adeò, quòd magnum dolorem inducunt, & ex dolore trahitur materia ad locum, & cauſatur tumor, & apoſtema: Similiter fit in Cordis Gingiuarum.*

Cura eſt talis.

Cura diſpoſitionis ſupraſcriptæ pficitur iſto modo. Prematur locus apoſtemoſus cum digito, leuiori modo, quo poßibile eſt, ut ex tali preßione, materia ibidem collecta diſpergatur, & deinde uia detur oriẽdi, & cito creſcat.

Vnguẽtum.

Deinde fiat inunctio circa Gingiuam, ex rebus mitigantibus dolorem, & facientibus dentes oriri.

Alia Vnctio.

Vnctio.

Recipe. Adipis Gallinæ. unc. 1.
Vngatur Gingiuæ, ut ſupra.

Linimentum.

Linimẽtum.

Recipe. Olei chamomælini.
Mellis. ana. unc. 1. Miſce bene ad inuicem agitando, & linatur locus læſus: Nam ex melle fit abſterſio, & exiccatio materierum ad locum currentium: Et ex oleo de camomilla fit ſedatio doloris.

Aliud ad idem.

Aliud.

Recipe. Terebinthinæ.
Mellis ana. unc. 1. ſ. Miſce, & ungatur Locus.
Nam ex Terebinthina fit Reſolutio Humorum,

Ex Melle, fit abſterſio. Embrocatio. Embrocatio

Recipe. Camomillæ.
Meliloti.
Anethi. ana. Manip. 1. Bulliant in ſ. q. Aquæ dulcis, ad conſumptionem tertiæ partis: Et cum hoc caput infantis embrocetur. Reſoluit enim humores deſcendentes ad Gingiuas.

De Fluxu Ventris. Cap. 2.

Cavsa iſtius ultra iſtas duas, quas Auicenna ponit in Textu, quomodoquidem infantes incipiunt emitte re dentes, propter uehementem dolorem trahitur humiditas ad os, & tranſgluitur, & tranſiens ad ſtomachum, & inteſtina facit fluxum catarrhalem. Cauſa fluxu Ventris.

Curatio.

Cura huiuſmodi fluxus, præmiſſo debito Regimine nutricis, quod debet declinare ad Stipticum. Si fluxus non nimium moleſtat, non debemus aliquid facere. Si autem ſuperfluit, curetur hoc modo. Cura.

Embrocatio pro Ventre.

Recipe. Seminis roſarum rubearum. Seminis Embrocatio
Cimini. Fœniculi.
Ameos. ana. Manip. ſemis. Bulliant in ſ. q. Aquæ, ad conſumptionem medietatis, embrocetur uenter: Nam ex tali embrocatione, ſtipticatur uenter duobus modis.

Vno modo, quia per calidum, rerum calidarum trahitur materia uerſus cutem, euaporando. Secundo, per frigida, ſtiptica, confortantur inteſtina, ne recipiãt materiam.

Aliud

Aliud ad idem.

Alia Embrocatio Recipe. Olei omphacini: ideſt, Oliuarum immaturarum. Myrtini. ana. ℥. 1. Miſceatur, & inungatur uenter.

Emplaſtrum ad idem.

Emplaſtrũ. Recipe. Roſarum rubearum.
Cimini. ana. lib. ſ. Bulliant in. ſ. q. Aceti. Deinde piſtẽtur, & reducantur ad formam emplaſtri. cum modico olei Myrtini. Et ſuper petiam extendatur, poſtea uentri applicetur.

Aliud ad idem.

Emplaſtrũ. Recipe. Coaguli hœdini. ℈. ſemis.
Vel Leporini, eiuſdem ponderis.
Canon notãdus. Et Aquæ frigidæ, cochleare. 1. Miſce, & exhibeatur. Et aduerte, quando datur tale remedium illo die infans non lactetur: coagularetur enim in ſtomaco, & inteſtinis. Ideo nutriatur illa die, cum uitellis ouorum, et mica panis cocta in aqua, et cum Kiſt frumenti.

De Conſtipatione Ventris. Cap. 3.

Cauſæ conſtipationis Ventris. CAVSA ipſius Conſtipationis poteſt eſſe multiplex: Aut quia cholera non traſmittitur à chriſti fellis ad inteſtina: Aut propter calorem nimium epatis, et renum, exiccantur feces: Aut propter nimiam attractionem uenarum: Aut propter nimium æſtũ interaneorũ:

Cura.

Curatio Cura iſtius ægritudinis, Debet primo nutriri Nutrix cibarijs, et potu lenientibus, deinde cum remedijs applicatis infraſcriptis,

Suppo-

Suppoſitorium.

Recipe. Stercoris Muris. ʒ 1. Glandulæ Suppoſititiæ
Pulverizetur. Et cum Adipe renum Capræ, Vel Hirci. Fiant Suppoſitoria gracilia, & curta.

Aliud Suppoſitorium.

Recipe. Mellis bene cocti, & aliqualiter indurati ℥ 1. ſemis. Fiant Suppoſitoria curta, & gracilia. Nam abſtergunt, & mundificant. Suppoſitoria.

Aliud ad idem.

Recipe. Menthaſtri, folia 5. uel 6. Terantur manibus, quouſque ueniant ad formam Licinij parui, & ponantur in anum pueri: Nam abſtergit, & incitat uirtutem expulſiuam. Licinium.

Aliud.

Recipe. Radicis Ireos num. 1. Fiat Suppoſitorium curtum, & gracile. Formulæ Egeſtificæ.

Aliud.

Recipe. Caulium.
Vel Blitis. num. 1. ut ſupra.
Ad idem ualet. Si fiat, ex Lardo, & laudatur.

Suppoſitorium Laridatum Per Os ſumendum.

Exhibendum per Os.

Recipe. Stercoris Muris. grana 3.
Aquæ frigidæ Cochlearia 5. Miſce, & exhibeatur.
Hoc eſt remedium Auicennæ, & magis placet Suppoſitorijs ſupradictis uti, præſertim ubi ætas permittit, & circumſtantiæ conſentiunt. Tamen meo iudicio, tutius eſſet uti balanis, ut adſerit Rhazes, in Compendiolo, de Infantium morbis. Auicennæ. Rhazes.

Aliud ad idem.

Recipe.

Per Os exhibendum. Recipe. Mellis crudi. Cochleare ſemis. Exhibeatur: Abſtergit nanque, & incitat Virtutem Expulſiuam.

Aliud ad idem.

Simile prioribus. Recipe. Terebinthinæ. Quantitatem ciceris. 1. Nam auctoritate Auicen. & Serapionis, lenit Ventrē, & abſtergit.

Aliud.

Recipe. Paſſularum enucleatarum ℥. 1.
Sacchari Taberzeth. ℥. ſemis. Miſce, & piſtentur ad inuicem, quouſque ueniant ad formam Electuarij liquidi, & exhibeatur cochleare 1. paruum.

Aliud.

Eiuſdem farinæ. Recipe. Amigdalas dulces.
Et Saccharum. Piſta bene, ad inuicem, & exhibeantur.

Linimentum, ſeu Vnctio.

Linimētum ſeu vnctio. Recipe Fellis bouis, num. 1. uel alterius animalis. Vngantur loca pectinis, & umbilici. Nam authoritate Serapionis, omnia fella ſoluunt uentrem: Idem habetur ab Auicenna, Secundi Canonis Cap. 1.

Aliud linimentum.

Linimētum. Recipe. Succi Panis porcini, ℥. ſemis.
Liniantur loca circa pectinem, & umbilicum.

De Veſicis, quæ naſcuntur in Gingiuis. Cap. 4.

Cauſa Veſicarum Gingiuæ. CAVSA iſtarum ueſicarum, ut plurimum eſt lac nutricis corruptum, uel acutum; Nam cum huiuſmodi lac ſugitur à pueris, ueſicantur gingiuæ: Et huiuſmodi lac generatur ex malo regimine nutricis, comedentis acuta, & corruptibilia.

Cura

Cura harum Veſicarum.

Nutrix nutriatur cum rebus frigidis, & humidis, alterantibus lac, & probibentibus acuitatem, & corruptionem eius: Deinde fiant Remedia infraſcripta, circa gingiuas pueri. *Cura Veſicarum Gingiuæ.*

Linimentum.

Recipe Lentium excorticatarum ℥. 4. *Linimẽtum.*

Piſtentur, & maſticẽtur, & apponatur circa gingiuas pueri, & fiat linimentum: Nam exiccat, & prohibet ueſicas fieri.

Aliud ad idem.

Recipe. Farinæ Milij. ℥. ſemis *Simile ſuperiori.*

Aquæ Roſarum.

Olei Omphacini. ana. q. ſ. Pro linimento finiendo miſce, & fiat unctio, circa gingiuas. Auicenna hic ponit duo remedia, quorum ſecundum eſt inuſitatum, & mihi non placet.

Primum remedium.

Recipe Carnes putrefactas, pulueriʒatas ℈ 4.

Fiat linimentum, circa gingiuas. Nam abſtergit eas, ab humiditate nitroſa, faciente ueſicas, & cum hoc exiccat. Modus faciendi Carnes Putrefactas de quibus iã iam facta eſt mentio.

Recipe. Carnes bouis. Vel Caſtrati. Et aſpergantur Sale, & appendantur ad Solem, uel fumum quouſque exiccentur, & putrefiant, putrefactione non propria, ſed impropria, ſcilicet exiccatiua & corruptiua.

De Spaſmo. & primo de Spaſmo ex Repletione. Cap. 5.

Cauſa Spaſmi ex repletione.

CAVSA *iſtius aliquando eſt maximus dolor in gingiuis, ex ortu dentium, ex quo dolore currit materia ad neruos dentium pueri, & implet neruos, & facit Spaſmum.* *Cauſa.* *Aliquando etiam eſt cauſa, debilitas neruorum, quæ eſt cauſa, ut faciliter nerui imbibantur humiditate, & hoc maxime in humidis, & craßis.*

Cura iſtius.

Cura. *Primo debet regi nutrix, cum nutrimentis calidis, & ſiccis, aduerſantibus humori phlegmatico. deinde circa neruos, & originem ſuam, fiant tales unctiones.*

Vnctio.

Vnctio. Recipe. Olei Liliacei. ℥.1. Vngantur nerui pueri.

Alia.

Vnguẽtum. Recipe. Olei de Alcanna. ℥.2. Vngantur Nerui. Hic nota, quòd quidam dicunt, quòd Alchanna eſt arbor Cipri: Et quòd ex floribus ſuis fit Oleum Ciprinum. *Canon.* *Alij uolunt, quòd ſit aliud arbuſtum, ex quo tinguntur panni, & eſt calidæ, & ſiccæ complexionis.*

Alia unctio.

Vnctio. Recipe. Olei de Cherua. ℥.1. ſemis. *Vngantur nerui: Confortat enim Neruos mirabiliter, & exiccat.*

Vnctio pro origine neruorum.

Vnguẽtum. Recipe. Olei Maſtichini
Cammomælini. ana ℥.1. ſ. Miſce, fiat Vnctio.

Cura iſtius eſt.

Humectare bene loca ſpaſmata, & originem Neruorum

rum. Vnde Oleum commune, miſtum, cum Oleo Violato, & cera alba, eſt conueniens: & inunge nucham, & loca Spaſmata. Et confert cum ijſdem embrocare caput. *Vnctio.*

Oleum Violarum ſolum non eſt conueniens, propter frigiditatem, quia cerebrum congelaret.

De Thetano, & primo ex Repletione. C. 6.

CVRA *iſtius tota exiſtit in exiccatione humiditatis. quæ eſt in membris, neruis, lacertis imbibita, ut puta hoc modo,* *Curatio.*

Fomentatio Exiccatiua. *Fomentatio*

Recipe. Stecadis Arabicæ.
Vuæ.
Betonicæ.
Roriſmarini. ana. Manip. ſemis. Bulliant, in .ſ.q. Aquæ, ad conſumptionem medietatis cum Spongia bene expreſſa, fiat fomentatio, ſupra membrum Thetanatũ, ter, uel quater, poſtea exiccato loco, fiat unctio infraſcripta.

Recipe Olei Liliacei. *Vnctio.*
Rutacei ana ℥. 1. Miſce, fiat Vnctio.

Alia efficatior.

Recipe Olei Cucumeris Aſinini.
Liliacei. *Inũctio alia*
Violacei. ana. ℥. ſemis. Miſce, & fiat unctio, & calefiat, et poſtea inungatur locus Thetanatus. Oleum Violarum non ponitur hic, ut reſoluat materiam, ſed ut remittat rigiditatem membri, propter uirtutem ſuã *Obſeruatio.*

 molli-

molificatiuam.

Aliud Remedium Auicennæ, efficacius omnibus alijs.

Aquæ.

Recipe. Aquæ decoctionis radicum Cucumeris Aſini ni. Et cum dicta aqua abluatur locus.

De Thetano, ex Inanitione. Cap. 7.

Curatio.

CVRA *iſtius eſt ſimilis Curæ Spaſmi ex Inanitione: Ideo uide eam.*

Oleum.

Oleum.

Vlterius conſueuit accipere q. ſ. Olei communis dulcis et maturi, calefacti, et cum eo, embrocare mẽbra Thetanata.

De Tuſsi Catharralli. Cap. 8.

Cauſa. Tuſsis. Cura.

CAVSA *iſtius, eſt materia Catharralis, et humiditas multa, deſcendens à capite ad pectus. Cura iſtius perficitur. Probibendo Curſum humiditatum, ad pectus, et materiam iam fluxam reſoluere.*

Auicennæ remedium.

Auicenna. Canon.

Auicenna, in Canone iſto, embrocat infantes cum aqua calida, ipſam proijciendo ſuper commiſſuram coronalem: Vt propter caliditatem aquæ, aperiantur pori capitis, et fiat reſolutio humiditatis currentis ad pectus. Et hoc remedium eſt inuſitatum: Quia faciendo hoc remedium, oportet ut exiccetur caput pueri, cum panno calido, ne humiditas retenta, reducta ad propriam frigiditatem infrigidet, et noceat, et in tali exiccatione conquaſſatur caput pueri, et ſic maxime noceremus.

Ideo

Ideo potius ponendum eſt ſuper commiſuram corona- l.m puluis infraſcriptis.

Puluis.

Recipe. *Puluerís Sandaracæ. drach.* 1. Et ponatur *ſuper caput.* Et *nota, quòd aliud remedium for- tius non eſt faciendum, propter capitis tenuitatem.* Puluis. Obſeruatio.

Ad idem.

Recipe. Corticum Thuris. Alius puluis

Sandaracæ.

Roſarum rubearum.

Maioranæ . ana. ℈ 1. Pulnerizentur ſubtiliter, et *fiat puluis pro capite.*

Ponendum in Os.

Recipe. *Mellis puri.* ℈ 1. *ſemis.* Ponatur circa ra *dicem linguæ. Exiccat enim, et abſtergit humiditatem deſcendentem à capite.* Præterea prematur radix *linguæ digito, et uomat. Quia materia quæ deſcendit, ſic euacuabitur per uomitum.* Per Os ſumendum. Regula notanda.

Electuarium ad idem.

Recipe. *Dragacanthi.* Electuariũ.

Gummi Arabici. ana. drach. 2.

Seminis Cidoniorum.

Succi Liquiritiæ.

Penidiarum recentium. ana drach. 2. Puluerizen- *tur ſubtiliter, et cum modico Syrupo de Iuiubis, refor- m. tur* Electuarium Melle: *De quo ponatur in ore in- fa tis, ad quantitatem auellanæ paruæ*: Prohibet e- *n m humiditatem deſcendere ad pectus, et pectus ali- qualiter dilatat.*

Ad diuertendum materiam deſcendentem, à Capite ad Pectus, ut fluat per Nares.

Sternutamentum.

Sternutamentum. Recipe. *Succi Maioranæ. Parum.*

Aquæ Hordei.

Et *Sacchari.* Miſce. *Et pone guttam unã ad Nares.*

De Difficultate Anhelitus. Cap. 9.

Cauſa. CAVSA *iſtius procedit ab eadem cauſa, à qua Tuſsis in Catarrho deſcendente.*

Cura.

Curatio. *Cura ergo huius eſt, quaſi eadem cum cura Tuſsis. Fiat tamen tále remedium infraſcriptum, circa radices aurium, et linguæ, et circa amigdalas:* Nam in radicibus *eorum eſt* Emunctorium Cerebri.

Vnctio.

Vnguẽtum. Recipe. *Olei communis dulcis, maturi* ℥.4. *Fiat unctio circa loca prædicta:* Nam hoc *oleum reſoluit humiditatem deſcendentem ad pectus.*

Vnguentum pro pectore.

Inunctio. Recipe. Olei Amygdalarum dulcium ℥. 1. *ſemis.*

Butyri recentis, ſine Sale. ℥. 1.

Croci. grana. 3. Miſce, *et fiat* Vnctio.

Vnctio. Recipe. Olei Amygdalarum dulcium. ℥ 1.

Violarum.

Buthyri recentis. ana. ℥ *ſemis.*

Croci. grana 2.

Ceræ. parum. Fiat *unguentum molle.*

De

De Alcola Infantium. Cap. 10.

ALCOLA ſunt ulcera in partibus Oris, in palato linguæ circa guttur, uel ſunt puſtulæ paruæ, quæ multiplicantur infantibus, in alis. Difinitio.

Cauſa iſtius eſt, ut habetur ab Auicenna, in textu: Quia pelliculæ tegentes linguam, et palatum, ſunt ualde molles, et à quocunque tangente, ualde læduntur: Et cauſa eſt ut primum, acuitas Lactis. Cauſa.

Nota, quod reperiuntur diuerſæ Alcolæ: Quia quædam eſt ſicca, à qua nihil emanat, et eſt à materia aduſta maligna, tendens ad quandam nigredinem, et eſt carnoſa, cæteris deterior: alia tamen eſt alia minus mala. Curatur igitur iſta Alcola, cum infraſcriptis. Regula.

Miſtura.

Recipe. Violarum recentium. Miſtura.
Roſarum rubearum. ana. Manip. ſemis. Piſtentur, et miſceantur bene adinuicem, et applicētur circa partes læſas.

Alia Miſtura.

Recipe. Succi plantaginis. Miſtura.
Portulacæ.
Solatri. ana. ℥ 1. Miſce bene ad inuicem, et ponatur pro uice in Os, ad quantitatem medij Cochlearis.

Alia.

Recipe. Succi Agreſtæ. Miſtura.
Mororum maturorum, ſi poteſt haberi. ana. ℥ ſemis.
Miſce, cum medio Cochleari lactis, et exhibeatur ponē do in ore infantis.

Alia.

Miſtura. Recipe. Aquæ Hordei coctæ. ℥ 4.
Mellis Roſarum, parum. Cum alijs miſce, et liniatur Os infantis, et abſtergatur. Poſtea accipiatur Conditum infraſcriptum, ad quantitatē medij Cochlearis.

Conditum.

Conditum. Recipe Balauſtiarum.
Corticum Granatorum.
Sumach.
Myrtillorum.
Acatiæ. ana. ℈ 1. Fiat puluis, et cum Syrupo Myrtino, fiat Conditum liquidum.

Aliud.

Conditum. Recipe. Succi Portulacæ, depurati. ℥ 2.
Syrupi Myrtini: ℥. 3. Miſce, & exhibeatur, ut ſupra.

Notio. Nota, quod Auicenna dicit, quod ſuccus Portulacæ in hoc caſu ualet, à proprietate. Et quando dicit, aliquid ualere à proprietate, accipiatur pro efficaciori. Succus ergo Portulacæ, in hoc caſu eſt efficax.

Alia Miſtura, pro mitigatione doloris, et conſolidatione fienda.

Miſtura. Recipe. Aquæ Plantaginis.
Mulcilaginis Pſylij: ana. ℥ ſemis.
Lactis. drach. 1.
Aluminis Zucharini. drach. ſemis. Miſce. omnia ſimul.

Aliud.

Miſtura. Recipe. Gallarum. ℥ 1.
Aquæ plantaginis. q. ſ. Piſtentur craſſo modo, et cum

cum prædicta aqua bulliant, & colluatur Os infantis. Nota, quod alia Remedia fortia, ut ſunt, Aqua fortis, non conueniunt in pueris. *Obſeruatio.*

De Fluxu Humoris, ab Aure infantis. Caput. 11.

CAVSA iſtius dicitur eſſe ſuperflua humiditas cerebri, ipſorum infantium, quæ eſt in ultimo humiditatis, in principio ortus ſui. *Cauſa.*

Cura.

Cura ergo conſuletur, ex parte uirtutis, dietādi ipſum ex cibis ſiccis, non tamen multum calidis. Et ſimiliter, ex potibus ſaltem ſiccis uirtualiter. *Potus.*

Et nota, hanc Regulam, quòd ſit prouidendum, in curatione omnium ægritudinum infantis, ut nutrix ſemper dietetur dieta contraria cauſæ ægritudinis infantis. *Canon.*

Ex parte Infantis, in iſto Caſu, fiat infraſcripta Miſtura. *Miſta.*

Recipe. Vini rubei, pontici.
Mellis. ana. unc. 1. ſ.
Aluminis Zucharini. drach. 1.
Croci, ſcrop. ſemis. Pulucrizentur pulucrizanda: Et ſimul omnia miſceantur. Deinde accipiatur lana, uel cotum, infuſum in dicto liquore, in modum Tentæ, aliqualiter expreſſum, ponatur in aurem infantis: poſitis tamen prius duabus guttis illius liquoris, in aurem infantis.

Aliud Remedium.

Recipe. Olei Amygdalarum amararum.

Olei.Rutæ.ana.unc.ſ. Miſce,& cum ſupraſcripto, imponatur in aurem Tenta, ex lana, uel bombice facta. Et Tenta ſæpe mutetur. Secundum Auicennam Tenta aliquando infuſa in ſolo uino pontico, ſufficit.

Tenta. Obſeruatio.

De dolore Auris, ab ventoſitate & humiditate. Cap. 12.

Cura. Cura huius completur, cum infraſcriptis reſoluentibus uentoſitatem.

Sacculus.

Sacculus. Recipe.Origani.
Calamenti.
Seminis Lini.ana.unc.ſ.
Salis. drach. 1. Piſtentur, & contundantur ad inuicem, & fiat Sacculus, qui calefactus parum, ponatur circa aurem infantis.

Oleum ad idem.

Oleum. Recipe.Olei Amygdalarum amararum.
Olei Liliorum, ana.unc.ſemis. Miſce, & de illo Oleo calido, ponantur. 2.uel.3.guttæ, in aurem: & poſt clau datur foramẽ, cum modico coti, ſtet et clauſum parum.

Aliud.

Oleũ aliud. Recipe.Seminis Anethi.
Carui.
Fœniculi.
Ameos. ana. unc.ſ. Contundantur craſſo modo, & bulliant in uncijs.4. Olei communis. Deinde fiat, ut ſupra.

Fomentatio.

Recipe.

Recipe. Camomillæ. Fomentum.
Maioranæ.
Stæchadis Arabicæ. Origani.
Calamenti. ana. Manip. ſemis Bulliant in ſ.q. aquæ, & uini, prius concluſa, ad conſumptionem medietatis, & cum ſpongia infuſa in dicta decoctione, & expreſſa, fiat fomentatio circa aurem pueri, ter, uel quater, in die: Deinde ponantur in Aurem. 2. uel. 3. guttæ olei ſupraſcripti & fiat ut ſupra.

Sacculus ad idem reſoluens uentoſitatem ſine mordicatione.

Recipe. Meliloti. Manip. 1. Calefiat ſine aliquo alio qui calefactus ponatur circa aurem. Sacculus.

Liquores.

Recipe Vnum Cepe, concauatum. Et impleatur Oleo de Ruta. Cui adde Pulueris Cimini. ſcrop. 1. Aſſetur cepe, ſuper cineres calidos, & cooperiatur foramen Cepæ, cum aliquo coopertorio, & de illo liquore ponãtur, 2. uel. 3. guttæ, in aurem: Mitigat enim dolorem, & repellit uentoſitatem. Liquores

De Apoſtemate Cranei, in Capite Pueri. Caput. 13.

Nota, quod in hoc Apoſtemate complicatur magis dolor, ut inquit Auicenna, in capite, de Oculorum ægritudine, propter colligantiam eorum, ad cerebrum, per neruos opticas quantum ad oculos, & per uenas deſcendentes ad guttur. Canon.

Curatio.

Curatio. *Cura eſt extinguere à principio inflammationem & calorem, prouenientem à tali apoſtemate, cum infrigidantibus, & humectantibus iſto modo.*

Compoſitio quædam.

Epithema. Recipe. Corticum Citrulli.

Cucurbitæ recentis. *Et applicentur circa commiſſuram coronalem, & circa illas partes.*

Liquor.

Liquor. Recipe. *Succi Solatri.*

Portulacæ.

Plantaginis. ana ℥ 1. *Miſce, et in dicto liquore, infundantur petiæ, & applicentur Capiti.*

Ad idem.

Linimētum Recipe. Olei Roſarum ℥ 4.

Aceti parum. *Miſce, & fiat Linimentum, circa caput.*

Linimentum pro confortatione capitis, & remißione doloris, poſt prædicta.

Linimētum Recipe. Vitellum Oui. 1.

Croci. grana 3. *Miſce, & liniatur caput, circa commiſſuram coronalem, & tempora.*

De aqua, quæ naſcitur in Capite Pueri. Caput. 14.

Cauſa. ISTA *Aqua naſcitur tantum, quòd caput ſit adeò magnum, quòd truncus caput portare non poteſt, ſic uiſum eſt per experientiam: Et aqua iſta eſt aliquando intra craneum, aliquando extra craneum. Et ſignũ quod eſt intra craneum, eſt, quòd non apparet tantus*

tumor circa cutim capitis, & ſentit grauedinem, & pondus intra Craneum, adeò quòd Oculi claudi non poſſunt. Signum eſt autem, quòd extra Craneum quandoque uiſu compræhenditur: Ipſa namq; cutis capitis in tantum extenditur, quòd poſſumus uidere ultra ipſam aquam. Et ego uidi iſtud in quodam puero, filio Vincentij, de Refrigerijs. Quòd tantam aquam habebat extra craneum, quòd ſciſſuræ apparebant apertæ.

Cauſa iſtius aquæ, et maxime extra craneum poteſt eſſe, propter obſtetricem, uel propter nutricem. Quod quandoque in extractione fœtus, uel in nutriendo, uel in faciendo, caput ſtringunt ultra modum: unde commiſſuræ ſcinduntur, & aperiuntur, et exprimitur humiditas illa, quæ eſt in cerebro, ad exteriora cranei, intra cutem, & craneum, & ſic intumeſcit caput uehementer. **Cauſa.**

Cura.

Circa curam ergo ſciendum, quod Auicenna dicit, quod aqua ad intra craneum curari non poteſt. Cum autem eſt ad extra, bene curatur, & ſecundum opinionem meam credo magis Auicennæ, quàm Rhazi. Et ratio iſtius eſt, quia ſine exhibitione medicare, in pueris, & infantibus eſt malum. **Cura.**

Curatur ergo illa, quæ eſt extra craneum, iſto modo. Nam ſi aqua dicatur eſſe multa, & multum extēdens, debet extrahi pro parte, & pro parte reſolui: Et extrahitur iſto modo. Fiat inciſio cutis, ſecundum longum, uel latum, ita, quod poßit aqua illa exire, dein quādo exierit, licet non tota una uice, accipiantur panni li- **Curatio.** **Extractio.**

nei,

nei, duplicati, et infundantur in infraſcripto Liquore.

Liquor. Recipe Vini Stiptici.

Olei Communis ana ℥ 4. Miſce in dicto liquore: In fundantur petiæ, ut ſupra, & ponantur ſuper caput, cum ligatura ſatis forti, & ſtricta, & ſic procedatur, per duos, uel tres dies: Dein fiat hoc linimentum, circa caput.

Linimentum.

Linimẽtum. Recipe. Olei Camomælini. ℥ 4.

Sulfuris ℥ 1. Pulueriżetur Sulfur, & ſimul miſceatur cum Oleo Camomælino, et totum caput liniatur. Exiccat enim, et ſtringit caput, et confortat.

Emplaſtrum ad idem.

Emplaſtrũ. Recipe. Olibani.

Sarcocollæ.

Gummi Ceraſorum. ana ℥ 1. Liquefiant in Aceto, et Vino ſtiptico. Deinde miſceantur cum Oleo Camomælino. Et fiat Emplaſtrum, quod ſupra petiam extenſum, ponatur ſuper totum caput inflatũ, et ligetur.

Aliud expertum.

Emplaſtrũ. ſimile. Recipe. Limaciarum cum teſtis. Eorum. numero. 36. Piſtentur cum teſtis ſuis, et reducantur ad formam Emplaſtri, et ponatur ſuper caput, et dimittatur quouſque per ſe cadit: Reſoluit enim mirabiliter.

Cura alia.

Cura alia. Notio. Pro cura etiam illius aquæ, intra craneum, licet dixi, non poſſe curari, poteſt tamen procedi iſto modo infraſcripto, exiccatiuo. Siccari faciunt aliqui, applicando remedia intra Aures, et Nares.

Liquor

Liquor ponendus in Auribus.

Recipe. Olei de Been. Liquer.
de Lilio.
de Ruta. ana ℥ ſemis.
Sulfuris ʒ 1.ſ.
Serapini ℈ 1. Puluerizentur ſubtiliter, et miſceantur omnia ſimul, et imponentur 3. uel 4. guttæ, iſtius liquoris, in aurem, pro uice.

Liquor pro Naribus.

Recipe. Aquæ Maioranæ. Liquor.
Abſynthij. ana ℥ 2.
Cubebarum.
Radicis Acori.
Corticis Thuris. ana ʒ ſemis.
Nucis Moſchatæ ℈ 1. Puluerizentur Puluerizanda ſubtiliter, et miſceantur cum prædictis Aquis; Dein cum penna, in utraque parte immiſſa, inſlctur de illa aqua, in naſum pueri. Si quis ergo modus curationis adeſt, in curatione huiuſmodi aquæ, ad intra craneum, eſt iſte, qui dictus eſt.

De inflatione Oculorum. Cap. 15.

CAVSA iſtius eſt humiditas multa cerebri. quæ propter multum fletum deſcendit ad Oculum, et illum inflat. Curetur ergo hoc modo, ut ſequitur. Cauſa.

Linimentum.

Recipe. Litij ℥ 1. Linimētum.
Lactis, parum. Miſce, et fiat Linimentum, circa palpebras oculi.

Vnctio.

Vnctio ad idem.

Vnctio Recipe. Carui.
Origani.
Pulegij. ana. Manip. ſemis. Bulliant in.ſ.q.aquæ,et uini,et abluantur oculi. Exiccat enim,et remouet priorem liquorem adhibitum.

De Albugine Oculi. Cap. 16.

Cauſa CAVSA iſtius, eſt humiditas nitroſa,et ſalſa, adueniens eorum Oculis.

Cura.

Cura Curatur iſta ægritudo, ſecundum Auicennã,in Textu, lauando partem ſcabioſam Oculi, et pruriginoſam, cum ſucco Solatri, ſcilicet, palpebras, et alias partes. Confert etiam lauare, cum Aqua Roſarum. Quæ omnia habent remittere caliditatem loci, et repercutere.

Lotio

Alia Lotio.

De Febre Infantium. Cap. 17.

Obſeruatio. ADVERTENDVM, quód febres aduenientes infantibus,ut plurimum ſunt cholericæ. Quia Lac faciliter conuertitur in choleram, et inflammatur. Vide Arculanum, ſuper Auicennam, prima quarti: Can. 7. De Cura uniuerſali febris putridæ: Circa iſtum Textũ: Et cum infans lactans febricitat. &c.

Cura.

Cura Cura eius pro maiori parte circa nutricem habenda, rectificando lac eius,cum rebus frigidis,et humidis. Dẽtur ergo nutrici digeſtiua conuenientia, ſecundum exigentiam

Dieta.

gentium materiæ, facientis febrem. Dein, ſi fieri poteſt, fiat euacuatio in nutrice, cum medicinis conuenientibus, id eſt, lenientibus: Vt eſt, Caſia, Manna. Non exhibenda ſunt fortia Solutiua. Et ea die, qua accipit pharmacum, nõ lactet Infantem: Circa Canones poſitos ſupra, de mente Auicennæ. Sed alia mulier ſana, lactet ipſum. Solutio. Alui lenitio. Canon.

De dolore Ventris. Cap. 18.

DOLOR uentris in infantibus quandoq; accidit à Ventoſitate exiſtente in inteſtinis, quandoq; à frigiditate Aeris, uel alia cauſa infrigidante uentrem: quandoque etiam prouenit à uermibus pungentibus inteſtina. Cauſa.

Cura.

Curatur ergo hæc ægritudo: Primo, cum aqua calida embrocando uentrem pueri, & cum ſpongia fomentando: Aperit enim poroſitates uentris, & uentoſitates reſoluit. Ad idem ualet, accipere Oleum commune, cui adiungatur modicum Croci. Et in tali Oleo infunde petias, & illas uentri applica. Cura Oleum.

Fomentatio ad idem.

Recipe. Meliloti.
Camomillæ. ana. Manip. ſemis.
Aniſi.
Fœniculi.
Carui. ana. Manip. ſemis. Bulliant omnia, in ſ. q. aquæ, ad conſumptionem medietatis, deinde fomentetur locus, id eſt, uenter, cum ſpongia, ter, uel quater. poſtea ungatur locus, cum unctione infraſcripta. Fomentatio

Vnctio.

Vnctio.

Vnctio. Recipe. Olei Camomælini.

Liliacei.

Anethini. ana ℥ ſemis. Miſce fiat Vnctio, ut ſupra.

Cura.

Cura. Cura doloris prouenientis à uermibus, habetur in Cura Vermium.

De Sternutatione Continua. Cap. 19.

Cauſa. CAVSA ictius aßignatur ab Auicenna, in Textu duplicitèr. Vna propter apoſtema calidum in capite, lædens cerebrum, & uniuerſaliter à quacunque re pungente, & lædente cerebrum. Aliquando accidit propter oppillationes Narium, à materia craſſa in uiſcata, quæ ibidem includitur, & lædens cerebrum, cauſat ſternutationem.

Cura.

Cura. Curatur ergo quantum ad primam cauſam epithimando caput, à principio, cum rebus infrigidantibus caput, & inungere ipſum cerebrum. Vnde fiat talis Embrocatio, ad Caput.

Embrocatio.

Embrocatio Recipe. Roſarum rubearum.

Myrtillorum.

Sumach.

Balauſtij.

Corticum Granatorum. ana. Manip. 1. Fiat Decoctio in. ſ. q. Aquæ: Deinde fomentetur caput. & hoc incipio, & breuiter curatur hæc ſternutatio, uti fit cu

ra

ra Phreneſis. Si autem ueniat ab oppilatione, apponenda ſunt Deopilantia. Vnde Auicenna tale Remedium, in Textu ordinauit. Cauſa.

Sternutamentum.

Recipe. Ozimi.

Baſiliconis. ana. ℥ 1. ſ. Puluerizentur ſubtiliter, & naribus inſlentur. Nota tamen, quod Auicenna in ſecundo Canone, Capite de Bedarungi, ſeu Ozimo dicit: Quod ſuo odore cauſat Sternutationem: Dicens, Quòd ſi ſternutatio fiat ab apoſtemate, uel ab aliqua repungente, Ozimum non eſt conueniens. Si uero à materia opilante proueniat, tunc eſt cōueniēs. Sternutatorium. Notio.

Ad idem ualet Caput purgium infraſcriptum.

Recipe. Aquæ Maioranæ. ℥ 2. Caput purgium.

Succi Blitis, reſidentia facta ℥ 1.

Nucis Moſchatæ.

Charyophyllorum. ana ℥ ſemis. Miſce omnia ſimul, & fiat Caput purgium: Aperit enim uias nariū.

De Bothor. Cap. 20.

MVLTOTIENS apparent Apoſtemata parua in capite pueri, quæ dicuntur Bothor: De quorum numero ſunt Morbilli, & Variolæ. Et quandoque in corpore toto pueri apparent infectiones rubeæ, abſque apoſtemate, & ulceratione, uel tuberoſitate. Bothor quid. Differentia.

Primo, enim Apoſtemata, quæ dicuntur Variolæ, & Morbilli, poſſunt prouenire à multis cauſis. Quarum Cauſa.

Prima cauſa. rum primaeſt, ut plurimum reſiduum ſanguinis Mẽſtrui, quòd poſt impregnationem, uſq; ad horam partus in uenis pueri detinetur, et cum fœtus exit utero, fit expulſio talis Menſtrui, fortificata uirtute ad cutẽ, & fiunt huiuſmodi Variolæ, & Morbilli.

Cauſa, ſecũda. Secunda cauſa poteſt eſſe ebullitio ſanguinis, eius putrefactio, & expulſio ad cutem, ex quibus cauſatur Bothor. Cauſa. Secunda cauſa eſt corruptio lactis aſſumpti, quod inficit ſanguinem pueri, & expellit ad cutem.

Cauſa alia. Alia Cauſa poteſt eſſe Aeris infectio, uel Conſtellatio, iſtorum Bothor, & Morbillorum. Obſeruatio. Quidam dicunt, quod qui ulcerati ſunt, ſicut in Alcola, huiuſmodi Morbilli ſint mortales. Nam ſicut Alcola, in una parte ulceroſa, & maligna eſt, tanto magis Morbilli in toto corpore. Iſtorum autem quidam dicuntur Violacei: Et omnes iſti ſunt maligni, quia à materia uenenoſa, & aduſta. Differentia inter morbillos. Quidam ſunt albi, craßi, & pauci numero, & iſti adſerunt utilitatem magnam: quia per eos euacuatur ſuperfluitas à corpore.

Cura.

Curatio. Curantur iſti Bothor, ſeu Puſtulæ: Si ſunt ſani, quia albi, pauci, & ſatis craßi, & tunc curantur hoc modo. Dimittatur, ut maturentur, poſtquam autem fuerint maturi, aperiantur cum acu, ut ſanies exeat, poſtquam uero fuerint aperti, & aliqualiter mundificati, ut non remaneat ueſtigium, in conſolidando debemus uti exiccatiuis ſubtilibus: Qualia ſunt iſta.

Exiccatiuum.

Exiccatiuũ. Recipe. Roſarum rubearum.

Myr-

Myrtillorum.
Foliorum arboris Maſticis, quæ dicitur Lentiſcus.
Tamariſci. ana. quantum uolueris. Bulliant in. ſ. q. Aquæ, & cum illa Aqua lauentur Variolæ, et Morbilli.

Vnctio ad idem.

Recipe. Olei Roſarum. / Maſticis. / Myrtini. } ana ℥ ſemis. Vnctio.

Miſce, fiat Vnctio. Vbi autem facto ulcere apparet ſanies craſſa: abſtergatur primo ſanies, cum aqua mellis. In qua ponatur modicum ſalis. Vbi autē ſanies ſit ualde craſſa, et multa: Tunc fiat abſterſio, cum aqua ſalis, de Baurach. Hoc facto, conſolidentur ulcera Morbillorum, cum exiccatiuis iam dictis, et poteſt fieri talis Puluis, ad conſolidationem.

Puluis.

Recipe. Thuris. Puluis.
Maſticis.
Roſarum rubearum.
Myrtillorum.
Sarcocollæ. ana ʒ ſemis. Miſce, fiat Puluis. Facta Conſolidatione, aſpergantur ulcera iſto Puluere ad conſolidandum. Quandoque contingit ulcere uere conſolidato, quod caro ueſicatur. Vnde conueniunt lotiones repercuſſiuæ, et deſiccatiuæ. Facta autem Mundificatione, conueuit Vnguentum de Ceruſa, ſecundum Auicennam, Capite proprio. Canon. Cura.
Quandoque apparent in pueris infectiones rubeæ, et Cura.

iſtæ proueniunt ex ebullitione ſanguinis, à quo pars ſubtilior exit ad cutim, & tunc experimentum eſt, ut ponatur ſulphur puluerizatum, cum aqua roſata, & lauetur locus infectus. Et hoc experimentum ponit Guilhelmus de Placentia, in Capite de Aſahari.

De Tumore Inguinum. Cap. 21.

Cura. Pro *cura iſtius ſciendum, quod huiuſmodi Tumor adueniens propter nimium flatum, prouenit ex ruptura Syphach corrumpens inteſtina, quando extenditur, & dilatatur, & facit circa inguina tumorẽ, fiſſuras, & rupturas, & quandoq; deſcendit* Ventoſitas *ad locum illum, & humiditas ſine ruptura & facit illic tumorem. Quandoq; uero rumpitur* Siphach, *& inteſtina illa deſcendunt, & ex tunc, abſq; quod aliquid deſcendat, ad* Burſam *teſticulorum, & tunc uocatur* Ruptura Inguinis. *Quando autem non rumpitur, ſed dilatatur didimus, & foramẽ ipſius* Siphach *qua dilatatione facta, deſcendunt ad* Burſam Teſticulorum *aliquando inteſtina, aliquando aquoſitas, aliquando zirbus, & tunc dicitur* Hernia, *uel* Ramex. Vnde *differentia eſt inter* Herniam, *&* Rupturam Syphach. Quia *in* Hernia, *&* Ramice *deſcendit aliquid ad* Burſam Teſticulorum, *& intumeſcit* Burſa: In Ruptura *autem nõ deſcendit, ſed remanet tumor.*

Obſeruatio.

Notio.

Cura.

Cura. *Cura autem huiuſmodi* Tumoris *perficitur infraſcriptis remedijs.*

Recipe *Ameos ʒ ſemis.*

Albuminis Oui. Miſce, deinde ponantur ſuper pe=tiam,& ponatur ſuper Tumorem,& ligetur ligatu=ra ſatis forti. Hoc enim remouet Laxitatem Siphach, exiccando, & ſtringit foramen ne aliquid deſcendat.

Aliud.

Recipe.Lupinorum amarorum,uſtorum drach. 2. Bulliant in.ſ.q.Vini rubei,ſtiptici,uſque quo ferè diſ=ſoluantur, Deinde piſtentur ſimul,& cum Albumine Oui reducatur ad formam linimenti,& applicetur ut ſupra. Aliud.

Emplaſtrum aliud.

Recipe.Balauſtiarum.drach.x. Emplaſtrũ.
Gallarum drach.v. Pulverizentur ſubtiliter. Et cum Glutine Piſcium diſſolutio,in Aceto. Fiat Em plaſtrum quod applicetur,ut ſupra.

Emplaſtrum aliud.

Recipe.Corticum Maſticis, Emplaſtrũ.
Cupreſſi.
Et Nucum eius.
Aloes.
Sarcocollæ.ana.drach.1.
Glutinis Piſcium.drach.1.ſ.

Glutem cum alijs Gummis diſſoluatur, & reducatur ad formam Emplaſtri quod apponatur, ut ſupra, ex-tenſum ſuper Alutam, uel Corium: Conſtringit enim fiſſuram,& rupturam conſolidat.

Ad idem ualet.

Si accipiatur aliquod Gluten, & diſſoluatur in Ace=to,& extendatur ſuper corium: Sanat enim ruptu=

ram in Infantibus, & non in adultis, quia Syphac eſt membrum ſpermaticum, quod non conſolidatur in adultis.

De Apoſtemate Vmbilici & eius Tumore, in Puero. Cap. 22.

Cauſa. CAVSA *iſtius eſt, cum inſcinditur Vmbilicus, accidit dolor magnus, propter quem attrahuntur humores ad locum, & fit apoſtema. Quandoq; uero aduenit dolor, & cauſatur eminentia umbilici, abſq; apoſtemate, cuius cauſa eſt uentoſitas, uel humiditas adueniens loco.*

Cura.

Cura. *Cura iſtius Apoſtematis eſt. Vt prohibeatur quantum poßibile eſt, quod non maturetur. Sed in principio ponantur repercußiua: Sicut Oleum Roſarum, uel Myrtinum, ungendo locum, uel faciendo emplaſtrum tale.*

Emplaſtrum.

Emplaſtrũ. *Recipe. Roſarum rubearum.*
Corticum Thuris.
Corticum Granatorum.
Corticum Myrtillorum. ana. drach. 1. Puluerizentur. Et cum Olei Roſarum. unc. 1. ſ. Et parum Aceti. Fiat Emplaſtrum.

Emplaſtrum ad reſoluendum ipſam, & uentoſitatem.

Emplaſtrũ. *Recipe. Spicæ Celticæ. ſcrop. 2. Puluerizentur. Et cum Terebinthina. q. ſ. reducatur ad formam Emplaſtri. Quod poſitum ſuper Locum, reſoluit uentoſitatem.*

tatem.& humiditatem.

Razes circa tumorem umbilici facit hoc remedium infra ſcriptum,& expertum.

Emplaſtrum Razis.

Recipe.*Lupinorum combuſtorum.* Razes.

Pāni de lino combuſti ana.drach.2. Pulueriz*ē*tur. Emplaſtrū

Et cum albumine Oui,*reducantur ad formam* Empla*ſtri.Et extenſum ſuper Corium, ad quantitatem eminentiæ,apponatur,& fortiter ligetur.*

De Vigilijs Infantium. Cap. 23.

Cavsa *iſtarum eſt,nimia ingluuies,& auiditas, ad aſſumendum lac. Vnde quandoq; infans ſuſcipit lac,pluſquam digerere poteſt,& corrumpitur in ſtomacho : Et ad cerebrum effumans pungit illud, et facit* Vigilias. *Quandoque uero accidit, propter uermes pungentes ſtomachum, et inteſtina.* Cauſa.

Cura eorum eſt.

Vt reuocetur ſomnus meliori modo,quo poßibile eſt. Cura.

Vnde Auicenna ponit 4.Remedia infraſcripta.

Linimentum.

Recipe. *Corticum papaueris albi.* Puluerizentur Linimētum.

ſubtiliter. Et *cum* Aqua *Roſata* . Et La*cte. ana. q.ſ.* Fiat *linimentum circa tempora,frontem,et commiſſuram Coronalem.*

Aliud.

Recipe. *Seminis papaueris albi ʒ 1.* Pulueri*zetur ſubtiliter, et eodem modo, quo ſupra fiat linimentum.* Linimētum

Aliud.

Linimẽtum. Recipe. Olei de Lactuca. ℥ 1. ſ. Liniatur frons ut ſupra.

Aliud.

Aliud. Recipe. Ole i Papauerini ℥ 1. Liniatur frons ut ſupra.

Obſeruatio. Attendendum, quod ex omnibus ſupraſcriptis poteſt fieri talis Medicina.

Vnguentum.

Vnguẽtum. Recipe. Olei Papaueris albi.

Corticum eiuſdem.ana. ℥.ſ. Puluerizentur ſubtiliter. Et cum Oleo Papauerino. Et Oleo Lactucæ.ana.q.ſ. Fiat unguentum. Quod locis ſupraſcriptis applicetur.

Canon. Quandoq; autem adeo inducuntur uigiliæ, et fletus, ut cum iſtis remedijs leuibus, ſomnus induci non poßit. Vnde Mulieres ueniunt ad Opiata, et diſtemperatur cum lacte. Et eſt unum Opiatum magis uſitatum.

Cura. Accipiunt enim de Requie Nicolai, ad quantitatem fabæ, et diſſoluunt cum uno Cocleari lactis, et exhibent.

Regula. Aduerte tamen, quod non niſi urgente neceßitate multa huiuſmodi remedia ſunt applicanda pueris, quia habent cerebra nimis humida: Vnde periculum eſſet, ne incurrant Epilepſiam, uel Apoplexiam, uel ægritudines ſimiles. Ideo Cura melior eſt, regere nutricem, alterare lac, cum frigidis et humidis: Non tamen multum exceßiue, ut Lactuca, et ſimilia.

De Singultu. Cap. 24.

Cauſa. CAVSA poteſt eſſe læſio oris ſtomachi, uel ab aliqua

aliqua re frigida, puta, à materia phlegmatica, exiſtẽ te in ſtomacho, uel ab Aere frigido. Quandoque etiã eſt à læſione Stomachi facta à corruptione lactis. Quandoq; à Cholera mordicante os ſtomachi: Et poteſt eſſe duplex, ſcilicet, de Inanitione, et Repletione. De Repletione, ut multitudo alicuius materiæ. De Inanitione, fit à rebus nimis exiccantibus, ſiccis, à nimia euacuatione quocunq; modo facta, uel à caliditate nimia febrili.

Cura iſtius.

Quando eſt à Repletione phlegmatis, uel lactis, ut prouocetur uomitus, cum facilitate premendo radicẽ linguæ, & imponendo pẽnam, intinctam Oleo leuiter, circa guttur, ut euomat, quod eſt in ſtomacho, replens ipſum. ſi autem prouenit ex corruptione lactis, uel à Cholera, præmiſſo Vomitu, exhibeatur tale remediũ, per Auicennam ordinatum. Cura Cura

Iulep.

Recipe. Nucis Indicæ, pulueriʒate ℈ 1.

Cum Saccharo diſſoluto, in ſucco Cidoniorum, fiat Iulep ſpiſſum. Et de iſto exhibeatur Cochlear unum, uel duo ſucceſſiue. Valet enim maxime in ſingultu, à materia Cholerica, uel lacte corrupto. Et facere unum ſuppoſitorium ex melle, poſt huiuſmodi medicinam, eſt maxime conueniens. Si autem à multitudine lactis, propter guloſitatem, tunc facto uomitu, nutrix, procedat in exhibendo lac, diuidendo. Et non permittat Infantem trahere maximam quantitatem lactis, in una uice.

Cura

Cura. *Cura autem illius, qui prouenit ex inanitione, eſt ut procedamus cum humectantibus, & infrigidantibus.*

De Vomitu Superfluo. Cap. 25.

Cauſa. CAVSA *iſtius quandoque eſt maxima Suctio lactis. Quandoq; eſt materia Phlegmatica, dilata à capite ad ſtomachum. Quandoq; eſt materia cholerica, petens os ſtomachi ab hepate.*

Cura.

Cura. *Cura ergo quando prouenit à multitudine lactis, eſt ut probibeatur à maxima lactis ſuctione, ſi lactare cõuenit. Si eſt à phlegmate, uel cholera, uel lacte corrupto, confortetur ſtomachus cum infraſcriptis, poſtquam euomuerit.*

Linimentum, quando eſt à Cauſa frigida.

Linimẽtum. *Recipe. Olei Maſtichini.*

de Spica.

de Abſynthio. ana ℥ ſemis.

Maſticis.

Spicæ.

Corticum Thuris.

Charyophylorum.

Ligni Aloes. ana. ʒ ſemis. Pulueriꝫentur Pulueriꝫanda ſubtiliter, & cum Cera. q. ſ. fiat linimentum.

Cura. *Ad idem ualet, ſi in ſupraſcriptis Oleis calefactis infundatur ſuccida Lana, & aliqualiter expreſſa, ponatur ſupra ſtomachum. Si autem cauſa uomitus ſit cholera, facta euacuatione, ſtringatur uomitus, cum hac*

hac inunctione, uel emplaſtro.

Inunctio in calida Cauſa.

Recipe. Olei Roſarum.
Myrtini.
Cydoniorum. ana ℥ 1. Inunctio.
Roſarum rubearum. ʒ 1.
Sandalorum.
Corallorum rubeorum.
Coriandrorum præparatorum. ana ʒ 1. Pulueriʒentur pulueriʒanda, & cum dictis Oleis, fiat linimentum, ſine cera, uel cum cera fiat Vnctio.

De debilitate Stomachi. Cap. 26.

CAVSA iſtius, ut colligitur ab Auicēna poteſt eſſe raritas texturæ ſtomachi, et iſta eſt deterior alijs. Poteſt etiam eſſe ex parte cuiuſcunq; malæ qualitatis ſeu complexionis ſtomachi, maxime autem humidi, & frigidi. Cauſa.

Cura. Si contingat ex raritate texturæ ſtomachi, tunc debemus procedere cum hijs, quæ adiuuant partes ſtomachi: Vnde per exteriora fiant infraſcripta. Cura.

Oleum.

Recipe. Olei Cidoniorum.
Maſticis. Oleum.
Abſynthij. ana ℥ 2. Miſce, & infundantur petiæ, in tali Oleo calido, & applicetur ſtomacho. Per ſuperiora autem fiant hæc remedia infra ſcripta.
Recipe. Moſchi. grana. 4.
Diſſoluatur in ſucco Cidoniorum. Liquor.

Seu

Seu Aqua Roſarum. q. ſ. Et de iſto liquore ponatur in ore Infantis. Nam Moſchus ſua aromaticitate, & ſtipticitate confortat ſtomachum.

Liquor ad idem.

Liquor. Recipe. *Succi Cidoniorum, facta reſidentia ℥. 5. Sacchari Teberzeth, ℥ 1. Bulliant adinuicem, deinde facta ebullitione accipiantur ſex, uel ſeptem grana Caryophylorum, & ligentur in petia linea, ſubtili, & infundantur in liquore ſupradicto, & exprimantur, deinde de prædicto liquore, detur Cochleare unũ pro uice.*

Ad idem ualet, ſi ſcropulus unus Galliæ Moſchatæ pulnerizetur, & eodem modo infundatur in prædicto liquore, & fiat ut ſupra.

De Somnis terribilibus. Cap. 27.

Cauſa. CAVSA *iſtorum (ſecundum Auicennam) eſt nimia repletio lactis corrupti, effumantis ad cerebrũ, & inducentis diu inſomnia.*

Cura.

Cura *Cura iſtorum ſecundum ipſum eſt, ut ſtante tali repletione, prohibeatur puer à ſomno, & à nutrice remoueatur hinc inde. Ita quod ſomnus prohibeatur uſque quo lac deſcenderit.*

Mel. Recipe. *Mellis puri, Cochleare ſemis, pro uice, & exhibeatur infanti. Nam abſtergit ſtomachũ à lacte, & expellit ad inferiora. Item faciendo Suppoſitoria ex Melle: Nam trahunt ad inferiora lac corruptum.*

RhaZes. *Rhazes in libro Experimentorũ uocat hãc*

ægritu-

ægritudinem, matrem puerorum.

De Apoſtematibus accidẽtibus intra Os, & Guttur, & dicitur ſpecies Synanchis. Caput. 28.

CAVSA *iſtius ut plurimum eſt à materia deſcẽdente à capite ad guttur, quæ eſt miſta ex cholera et phlegmate.* *Cauſa.*

Cura.

Cura huiuſmodi eſt ſoluere uentrem cum ſuppoſitorio facto ex Melle cocto, cum modico puluere hyeræ ſimplicis. Dein accipere Rob de Moris immaturis. Vel Succum eorum, & pone in ore pueri, cum modico lactis. Et confert etiam exhibere Diamoron, ordinatũ à Meſueo, quod fit ex moris immaturis in principio, cum modico lactis. Vel accipe modicum Syrupi Myrtini. Et exhibe Cochlear ſemis, ut ſupra, pro uice, cum Lacte. Exterius autem conuenit inungere partes gutturis, cum Oleo Amygdalarum dulcium: Et Violarum, ſimul miſtis. ana, partes æquales. Et hæc ſunt remedia, quæ conueniunt à principio ægritudinis huiuſmodi. *Suppoſitoria* *Syrupus Myrtinus.* *Oleum.*

In cæteris autem partibus, procedatur ſecundũ quod proceditur in Synanchi. Et forte Auicenna per huiuſmodi cauſam intellexit in Textu Synanchem. *Canon.*

De Oregmone, quando Puer dormit, aliâs Oſcitantia. Cap. 29.

OREGMON *in Infantibus accidit à materia* *Cauſa*

phlegmatica,

phlegmatica,ſubtili,& aquoſa,ſapiente aliquid uiſco ſitatis, cui obuians Aer ſupercalefactus in corde cauſat ipſum ſonitum.

Cura iſtius eſt.

Cura. *Accipe Semen Lini, & miſce cum melle, aliqualiter decoquendo, & exhibe cochleare ſemis Infanti pro uice: Nam ratione Mellis abſtergit uiſcoſitatem, exiſtentem in canna pulmonis: Et ratione ſeminis Lini, applanat Cãnam. Et ſi materia eſſet craßior, fiat hoc Remedium.*

Miſtura.

Miſtura. *Recipe. Seminis Lini, ſubtiliter pulverizati drach. ſem. Mellis cocti parum. Miſce, & detur Infanti Cochleare ſemis, pro uice cũ modico Lactis lãbendo.*

De uentoſitate Infantis in Capite. Cap, 30.

Cauſa. CONTINGIT *aliquãdo in Capite Infantis, uentoſitas multa, extendens Panniculos cerebri, & cutem capitis, & contrahitur à puero, multa humidi tate craſſa exiſtente in capite, & uiſcoſa, obtundente te calorem naturalẽ cerebri: unde humiditas illa conuertitur in uentum.*

Cura eius eſt talis.

Cura. *Recipe. Origani.*
Cimini.
Caſtorij. ana. ſcrop. ſemis. Puluerizentur ſubtiliter. Et de iſto Puluiſculo dentur grana. iij. diſſoluta in lacte nutricis modico & exhibeatur.

Notabis hic, quod iſta uentoſitas poteſt generari, à calido diminuto, & ſic generatur ſubtilis uentoſitas. Aliquando generatur craſſa, & fumoſa, à uehementi Caliditate, faciente ebullitionem in illa humiditate craſſa. De *qua uentoſitate loquutus eſt hic* Auicenna *In cuius cura conueniunt ſubſcripta.* Canon. Cauſa

De *ſecunda mentionem fecit idem prima tertij, Capite de* Araxa, *à uentoſitate, in Capite proprio.* Altera.

Cura.

Pro *cuius cura dat* Remedia *frigida, ad extinguẽdum uehementiam caloris. Vnde applicat Roſas rubeas, huiuſmodi infrigidantia.* Cura

De Exitu Ani, ſeu Inteſtini. Cap. 31.

CAVSA *huius eſt lubricitas uentris, propter humiditatem deſcendentem, quæ mollificat muſculos Ani: Vnde quotieſcunq; aſſellat, exit Anus, & poſt ſeceſſum, remanet multotiens extra, & cum maxima difficultate poteſt intromitti. Ita taliter extra indurатur ut ex ſe retrahi nequeat. Tunc in iſto caſu, obſtetrix, uel nutrix lauet anum, cum* Decocto Maluæ, *ut mollificetur, leniatur, & intromittatur: Et ſi perſeueret Exitus Ani, fiat ſequens Remedium.* Cauſa Decoctio Maluæ.

Balneum.

Recipe. Roſarum rubearum. Balneum.
Myrtillorum.
Sumachij.
Maliconij. id eſt. Corticum Granorum.
Balauſtiorum.

Gallarum.

Gallarum.

Nucum Cypreßi. ana ℥ 1.ſ. Contundantur parū, & bulliant in ſ.q. Vini nigri,& pontici. Deinde ſedeat Infans, ſi poteſt,in hoc Balneum. Et ſi non poteſt,accipiat nutrix ſpongiam,& infundatur in tali liquore, & applicetur Ano, poſtquam Inteſtinum eſt intromiſſum. Et antequam intromittatur, lauetur Anus,uel illud quod exit, cum prædicta decoctione:

Oleum Omphacinum. Et tunc ungatur Anus cum Oleo Omphacino,et Myrtino,& deſuper apponatur puluis iſte.

Puluis.

Puluis. Recipe. Corticum Granatorum.

Roſarum rubearum.

Balauſtiorum.

Myrtillorum. ana ℥ .ſ. Pulverizentur ſubtiliter omnia,& de iſto puluere aſpergatur Anus, deinde intromittatur, & poſtquam intromiſſus eſt Anus, fomentetur, ſuffumigetur, cum prædicta decoctione.

De Tenaſmone. Cap. 32.

Cauſa. TENASMON in Pueris ut plurimum accidit ex frigore.

Cura eſt.

Cura. Recipe. Origani.

Cimini.ana ℥ 2. Puluerizentur ſubtiliter,& cum Butyro ueteri liquefacto miſce,et liniatur Anus cum tali liquore.

Ad idem.

Liquor. Recipe. Per Anum fumum decoctionis Origani.

Cala=

Calamenti.
Rutæ.
Pulegij. Infundatur Spongia in tali liquore, et ap=plicetur Ano.

Aliud.

Recipe. Lini. Linimẽtum.
Melegetæ: Et eius grana. ana. Manip. 1. Bulliant in Vino rubro, & ponantur in Sacculo, & appli=centur.

De Vermibus. Cap. 33.

QVIDAM ſunt Vermes in uentre puerorum, parui, rotundi, & naſcuntur ut plurimum in Inteſti=no recto: Quidam ſunt longi: Quidam ſunt lati. Primi naſcuntur in Inteſtinis inferioribus: Secundi in ſu=perioribus: Tertij in medijs Inteſtinis. Quotuplices Vermes.

Cura eſt talis.

Recipe. Pulueris Sementinæ: Et ſit ex herbis ualde amaris: Qualis eſt Centaurea, Semen Centonici: Et de iſto puluere accipiatur ʒ 1. Cum lacte: Et exhi=beatur Infanti. Puluis.

Fiat etiam Vnctio contra Vermes, hoc modo, qua un=gatur Venter pueri.

Vnctio.

Recipe. Olei de Abſynthio. Inunctio.
de Amygdalis amaris. ana ℥ 1.
Abſynthij.
Menthæ ſiccæ.
Pulegij. ana ʒ ſ.

Radicis Dyptami.
Tormentillæ.
Zeodariæ. ana ℈ 1. Pulueriƶentur pulueriƶanda. Et cum modica Cera, fiat Inunctio. Cum qua ungatur uenter.

Aliud.

Vnguentum Recipe. Florum Abſynthij.
Marrubij.
Perſicorum. ana. Manip. 1. Piſtentur huiuſmodi res recentes, deinde ponantur ſupra Tegulam calefactam, & aſpergantur aceto forti, & poſtea inunguntur ſupra Ventrem.

Emplaſtrum.

Emplaſtrũ. Recipe. Foliorum Abſynthij.
Perſicorum. ana. Manip. 1. ſ.
Seminis Nigellæ.
Sinapi. ana ℥ 1.
Zedoariæ ʒ. ſ.
Tormentillæ.
Dyptami albi. ana. Manip. ſ. Bulliant omnia ſimul in ſ. q. Aquæ, ad perfectam decoctionem: Deinde piſtentur in Mortario, & cum Oleo de Abſynthio, & Oleo Amygdalarum amararum, reducatur ad formã Emplaſtri, & ſuper ponatur Ventri.

Ad idem ualet.

Clyſtere Suppoſitorium. Clyſtere ex lacte ſolo. Similiter ex melle cocto Suppoſitorium.

De

De Excoriatione Coxarum. Cap. 34.

MVLTOTIENS accidit Excoriatio in Coxis, propter fæces, & urinam, quæ retinentur in illis partibus cum infantes ſunt faſciati. Cauſa.

Cura.

Cura primo eſt abſtergere, ſi quid ſaniei eſt, & prohibere excoriationem: Vnde lotio illius partis, cum Aqua Roſarum ſolum eſt conueniens. Et Lotio facta ex Lacte. Similiter inunctio cum Oleo Roſarũ cum aqua Myrti. Curatio. Lotio. Inunctio.

Ad idem ualet.

Si accipiatur Myrtus, et pulverizetur ſubtiliter, poſt lotionem aſpergatur ſupra locum ulceratum, Reſoluit enim, & cutem condenſat. Liquor.

Ad idem ualet.

Farina Lentium. Lininiẽtum.

Farina Hordei. Miſta cum Oleo Roſarum, ad modum Linimenti.

Vnguentum.

Recipe. Vnguenti Ceruſæ.

Vngnenti de Lythargirio. ana ℥. ſ. Remolliatur cum Oleo Roſarum. Et Omphacino. Et inungatur locus excoriatus, & ita curabitur. Vnguentum

Attende, ſi non habeatur Oleum Omphacinum, fac Oleum de Roſis immaturis, ut ex Oleo Roſato. Obſeruatio.

FINIS.

DE EADEM TRACTATIONE APPENDICVLA, *priore haud minus frugifera, per Doctorem Georgium Khueſnerum Iuniorem exarata.*

Capvt. I.

ADSTRICTAE, QVIN ET ſolutæ nimium Alui Puſionum Remedia.

ALVVS ADSTRICTA.

Aluus adſtricta ſi puerulus ægre cuniat.

QVOD ſi durior, & adſtrictior ſit Infantis Aluus, Mel Cibo adiectum dabimus. At ſi nec ſi quidē deijcit, nec oletum facit, Reſinā Terebinthinā, ciceris magnitudine adijciemus. Medelæ quibus in excernendi difficultate peculiariter utimur ego, et parens, ſunt hæ. Balanus nimirum ex ſale, & melle confectus.

Aegineta. lib. 1. Ca. 6.

Balanus.

Aliud.

Glandes.

Recipe. Porrum, & remota radice, quadripartito diſcindatur, & ſuper quamlibet particulam proijciantur terna Salis grana, & glādis inſtar adminiſtretur,

sede

Sede prius illita Rhodino tepido, ſiquidem promptè ſtercus extorquet. Quandoque ſum uſus eiuſmodi Clyſterio, quod citra noxam oletare facit.
Recipe. Olei ueteris puriſsimi. ℥ x. Enema.
Sacchari rubei ℥ i.ſ.
Luteum Oui recens nati. 1.
Salis parum. Miſce, fiat Enema.
Ventrem quoque leuat Epomphalion ſubſequens. Epomphalion.
Iuglandis putamen impleatur butyro, quod umbilico tenus admoueatur. Inuncto prius toto uentre ſubſcripto Diachriſmate. Diachris.
Recipe. Olei Amygdalini dulcis.
Butyri recentis. ana ℥. iij. Miſce ſimul, liquefacto prius butyro, & fiat unctio.
Ad mouendam aluum Aeginetanum remedium. Si nihil deijciat, aut, excernat puer, aluus ipſa, melle in formam balani redacto, leniter irritetur: Prodeſt etiam Nepita, ſeu Calamintha trita, atque cum Melle illita. Paul. Aegi. Balanus. Nepita. Calamintha.

Pro Conſtipatis.

Aluum emollit Vnguentum Mollitiuum, ſequens. Vnguentum Mollitiuum.
Recipe. Adipis Gallinæ.
Adipis Anſeris. Anatis.
Butyri recentis. ana. ℥ iiij.
Olei Camomælini. Lilini.
Amygdalini. ana. ℥ iij.
Medullæ uitulinæ. ℥ ij. Cum competenti pondere ceræ, fiat ad modum unguenti. Quo pectus, latera, & uenter, mane, & ſero perungatur.

Lenitio Ventris.

Hauſtus. Recipe. Lactis uaccini.q.v.
Adde Sacchari Tabarzeth. Et ede.

Euacuatio Decennalibus competens.

Miſtura. Recipe. Carnium Ficuum pinguium.
Paſſularum enucleatarum ana ℥ i.
Iuiubarum exoſſatarum. num. x.
Medullæ Caßiæ fiſtulæ optimæ. ℨ.ſ.
Electuarij de Sebeſten.
Diaprunis : Omnium Solutiuorum.ana.℥ iij.
Cum conditura de Chebulis. Vel Emblicis.
Fiat Miſtura : Doſis ℥ i.

Vnguentum ſtomachale, faciens ſeceſſum.

Vnguëtum Stomachale Recipe. Aloes Succotrini.
Dictamni. Gentianæ.
Sementinæ. Seminis Portulacæ.
Fellis Tauri.ana. ℥ i.
Scammoneæ ℈ i. Omnia cum Butyro incorporentur : Ex hac Miſtura impleatur teſta nucis, & umbilico applicetur, & alligetur Facit ſeceſſum, & eſt mirabile.

Paſtilli Cathartici pro Pueris.

Paſtilli Cathartici. Recipe. Folliculorum Senæ ℥ xiij.
Zingiberis albi.
Polypodij.
Liquiritiæ.
Mannæ Granatæ.ana. ℥ i.ſ.
Charyophyllorum electorum.
Cinnamomi interioris acuti.
Rhæobarbarici electißimi.

Semi=

Seminis Aniſi. Et Foeniculi. ana. ʒ i.
Sacchari. Lotones. ij.
Fiat Confectio in rotulis. Sacchraro in aqua Betonicæ diſſoluto, & deaurentur. Doſis reſpectu ætatis.

Iulepus Lenitiuus.

Recipe. Iulepi Violati. Iulepus. Lenitiuus.
Iuiubini. ana ℥ ij. ſ.
Aquarum Maluæ.
Betonicæ.
Scabioſæ. ana ℥ ij. uel v. Diſſoluatur in eo.
Diaprunis ſimplicis.
Electuarij lenitiui.
De Sebeſten ſimplicis.
Diacatholiconis.
Caſiæ fiſtulæ cũ Manna. ana ʒ i. Poteſt tertia pars huius Recepti præparari. Miſce ſupradicta ſingula, fiat potus, de quo mane & ſero, Cochlearia 2. uel 3. uel etiam 4. bibat.

Cura in Puella ſeptennali. multum Conſtipata experta à me puer.

Recipe. Florum Camomillæ. p. 3. Clyſtere.
Fenugreci.
Lini. ana. parum. Bulliant in brodio gallinæ, unica bullitione, poſt coletur. In Colatura ponantur.
Mucilaginum communium ℥. ſ.
Olei Liliacei.
Butyri recentis. ana ℥ 1. ſ.
Florum Caſiæ iam recens extractæ. ℥. ſ. uel ʒ iij.
Salſuginis parum. uel ʒ iij. Fiat Clyſtere, ad ℥ x.

uel xv. Aut paulo plus.

Ad Duritiem, & Conſtipationem Ventris.

Potus.

Recipe. *Ficuum.*
Paſſularum.
Sebeſten.
Iuiubarum.
Prunorum.
Tamarindorum.
Caßiæ. ana. parum. *Fiat decoctio in aquis Borraginis.* *Et Bugloſſæ. q. ſ.* *Coletur, & in colatura diſſoluantur.*
Electuarij Lenitiui.
Diacatholiconis.
Caßiæ cum Manna Magiſtralis. ana ʒ. ſ. *Miſce, fiat Potus ad tres hauſtus: Capiat ſingulis noctibus, circa mediam noctem hauſtum unum.*

Ad Torſionem Ventris.

Torſio Ventris.
Sacculus pro Balneo.

Recipe. *Maluæ.* *Naſturtij.*
Parietariæ. *Hederæ.*
Florum Camomillæ.
Furfurum Triticeorum.
Farinæ Fœnugreci. *Radicis Euiſci.*
Chartami ana. Manip. ſ. *Ponatur in ſacculo, & fiat decoctio pro balneo.*

Dolor Ventris.

Dolor Ventris Oleum Anodynum.

OLEVM *ad immenſum uentris Puerorum dolorem expertißimum*

Recipe.

Recipe. Oleorum Anethini.
Camomælini.ana. ʒ vi. uel ℥ vi.
Olei Ruthacei.
Styracis liquidæ. ana ʒ iij. uel ℥ iij.
Pulueris Cimini. ʒ ij. uel ℥ ij. Bulliant omnia una bullitione. Deinde coletur, & uſui reſeruetur: Et quando oportuerit ungatur locus doloroſus, & expertum eſt.

Nimium Alui Profluuium.

EGESTIONEM nimiam ſiſtentia medicamina. Si tamen Aluus plus ſatis profluit, fiat Epithema conſtrictiuum, concinnatum.
De Farina Triticea. Epithema. Cõſtrictiuũ.
Puluere Arnogloſſæ.
Vel Centinodij.
Vel Pulicariæ.
Cum exiguo Aceti. Nec non Albuminibus.
Adiecto Puluere Roſarum.
Thuris. Maſtyches.
Boli Armenij. Sanguinis Draconis.
Abſynthij. Coſti.
Balauſtij. Et ſimilium.
Feruefiant omnia in ſ.q. aquæ pluuialis, ultra dimidij excoctionem: Quo decocto uenter imus epithimetur, fomentetur, & balneetur.
Item accipe duas partes Conſolidæ minoris. Emplaſtrũ.
De Plantagine. Et Lanceolata. ana ʒ i.
Et cum ſuccis diſtempera gliſſem, ſiue Leucargillon,
&

& ſac in modum Emplaſtri: Malaxando inter manus, & ſuper imponatur umbilico. Quippe mirandũ modum ſoriolis auxiliatur.
Porro lubrico pueruli uẽtri Milium impendio quàm, compeſcendo prodeſt.

Dyſenteria Puerorum.

Dyſenteria. Pro Dyſenteria Puerorum Salſa.

Salſa. FIAT Salſa ex granis, ſeu fructibus, uulgo Elſſenber dictis.
Addendo ſacchari penidiati.
Et puluiſculo de Corallio rubro.
Et Nucis Moſcatæ. Necnon Sandali rubri, ana. debitam portionem. Et eſt expertum pro Pueris aluinis.
Cura experta in nobili quodam Puero nouennali, qui Dyſenteriam ſæuiſſime patiebatur.
Hauſtus. Decoquatur in primis Veſicæ Antacæi, ideſt Huſonis fruſtum unum in uino rubello, duabus, uel tribus bullitionibus: Bibatur de eo.
Vtendum in cibo, & potu ſequenti Tragea.
Tragea. Recipe. Specierum Diacameron ℈ iiij.
Boli Armenij. ʒ ſ.
Maſtyches.
Raſuræ Eboris.
Corallij rubri. ana ℈ i.
Sacchari Penidiati. unc. iij. Fiat Tragea. bibatur ex Lacte Amygdalino. Vel Vino nigro.

Aliud ad idem.

Recipe.

Recipe. Silices fluminis.numero.iij.
Ignia̅tur,& extinguantur cum Aqua: In qua bulliat Veſica Huſonica, unciaria portio, & cum illa aqua fiat lac Amygdalinum. Cui apponantur Albumina Ouorũ bene agitata,numero. iij. Et optimè ſiſtit Profluuium Alui. Lac Reſtrictum.

Potus æquiualens ſuperioribus.

Recipe.Foliorum Quercus. Hauſtus.
Tapſi barbati. Spicænardi.ana.Manip.1.
Decoquantur in Aqua,& bibat. Edat mane,& nocte Caſtaneæ quantitate Saccharum Berberorum. Poſt modicum bibat de Syrupo acoris Citri. Et de Agreſta. Et continuet ſic per octiduum. Canon.

In dyſenteria expertiſſima Cura.

Mane edat Zedoariam, & diu in ore contineat poſt deglutiat. Zedoaria.

Potus ieiune ſumendus.

Recipe. Aquarum Rutæ. Potus.
Aquarum Abſynthij.
Abrothani.ana.unc.1.
Pulueris Dyptami albi. drach.1. Miſce, ſumatur ieiune, & quamdiu poteſt ſuperieiunet. Vel bibat aquam decoctionis Abrotani. Et Dyptami. Aqua decocta.
Per hebdomadam bibat, ſemper in mane hauſtum.

Puerorum Dyſenteriam ſine dubio abarcet.

Recipe. Acedulam infuſam in Aceto forti, inuolue in ſtuppis, Aceto intinctis,& coque ſub prunis, poſtea extrahe ſuccum,& da ipſum bibere. Sic quidam curabat omnes Dyſentericos. Potus.

Aliud

Potus alius. Aliud pro Pueris.

Recipe. Hepar Bubulum. Aut Arietinum.
Seu Mutoninum. Torrefactum aſſando, tantum, ut puluerari queat. Detur cum lacte Chalybeato.
Vel in quo flores Verbaſci bullierint: Eſt expertiſſimum.

Capvt. II.

Auricularis Morbi Remedia.

Auriũ vitia Licinium. QVORVM Aures humectationes obtundunt, eaſdem lana, ex alumine indita, commode licebit areſacere.

Inſtillatio. Vel Oenomelite, quod eſt Vino Mulſo, ſeu luſtrico, in aurem inſtillato, ſiccare, & eluere.

Alia Inſtillatio. Nec abs re fuerit, Crocum ex Mero tritum, ſtillatim irrorare.

Capvt. III.

Exitus, Abſceſſuumq; ani medicatio.

Contra exitum Ani expertum.

Glandes. LINIATVR Anus prominens pice liquefacta, & ſuperadſperſo puluere Aloes, intrudatur: Et eſt ſæpius expertum.

Ad Apoſtemata Ani.

Emplaſtrũ. Recipe. Vitellum Oui decocti. i.
Et piſtetur cum Tragacantho.
Oleo Roſarum.
Syrupo Roſarum. Fiat Emplaſtrum.

Aliud

Aliud ad idem.

Recipe. Summitatum Papaueris albi. Emplaſtrũ.
Hyoſciami. Portulacæ.
Vitellum Oui. Micæ Panis.
Olei Roſarum. Fiat Emplaſtrum.

Aliud ut ſuprà.

Recipe. ſeminis Lini. Fœnu greci. Emplaſtrũ.
Gummi Arabici. Foliorum Caulium.
Olei Camomælini.q.ſ.fiat Emplaſtrum.

Ad exitum Ani,uel inteſtini recti.

Recipe. Maſtyches. Thuris. Puluis ad prominẽtiã Coli.
Nucis Cupreſsi. Anthimonij.
Corticum Granatorum. Balauſtiorum.
Glandium ana.drach.ij.
Miſce fiat Puluis:Et utere,quia bonum.

Alius Puluis ad idem.

Recipe Teſtarum concharum. Puluis ad idem.
Vitrioli Romani. Albi græci.ana.drach.1.
Fiat Puluis inſperſorius.

Vnguentum ad idem.

Recipe. Aloes. Thuris. Vnguentũ.
Bdelij.ana.drach.ſ.
Thuris maſculi,id eſt Olibani.drach.1.
Pulueris contra ficus Ani,ut infra.drach.1.
Ceruſæ.drach.ij. Pinguedinis Anatis.
Ardeæ. Olei Roſati.q.ſ.
Fiat Vnguentum. Addito parum Ceræ,

Ad idem aliud Vnguentum.

Recipe.Oleorum Camomillæ. Vnguẽtum.

Anethini. Violacei.ana.unc.ſ.
Pinguedinis Anatis.drach.iij.
Vitellorum Ouorum.numero.1.ſ.
Thutiæ preparatæ.drach.1. Ceruſæ.
Lythargirij abluti.ana.drach.ſ.
Croci gr.V. Ceræ.q.ſ. Fiat Vnguentum.
Pulueris contra Ficus Ani deſcriptio talis eſt.
Puluis, ad ſicoſes, & Vnguentum. Recipe. Axungiæ porcinæ antiquæ.
Axungiæ Cerui.ana. Diſſoluantur lento igne, Deinde incorporetur, cum eis puluis Cænobrij. Iungatur expertum eſt.
Ad Exitum Ani.
Vnguẽtum. Recipe. Sanguinis Draconis.
Terræ Sigillatæ. Aluminis rochiæ.
Tormentillæ. Hypocyſtidos.
Pyrethri. Gallarum.
Atramenti ſicci.
Thuris maſculi.ana.drach.1. Fiat Puluis.
Axungiæ Porcinæ non ſalitæ.q.ſ. Fiat Vnguentum.

Pruritus Ani.

Contra Pruritum, & dolorem Ani.
vnguentum RECIPE. Thutiæ lotæ.
Roſarum. Ceruſſæ.
Plumbi uſti, loti.ana.partem.1. Croci.part.iij.
Vitelli Ouorum aßi.partem.1.
Olei Roſarum.q.ſ.
Fiat Vnguentum, quo liniatur Locus.
Contra idem.
Saßio.

Saſsio decoctionis Acetoſæ. Lapatij. Lauacrum.
Maluæ. Violariæ.
Fumiterræ. Meliloti. Et Lupinorum.
Quoniam ſedat, abſtergit, & reſoluit.

Aliud Vnguentum mirabile, ſedans dolorem Ani.

Recipe. Lythargirij. Amydi. ana ℥ viij. Vnguentum
Ceruſſæ. ℥ ij. Ceræ. ℥ iij.
Butyri. Pinguedis Anatis. ana ℥ 2.
Olei Seſamini. q. ſ. Pro Vnguento molli.

Ficus Ani.

PVLVIS Hermodactylorum, Et limatiarum ſuppoſitus ualet. Ficus Ani. Peſſarij Vnguentum.

Contra Ficus Ani expertum Vnguentum.

Recipe. Sepi Cerui. Diſſoluatur lento igne: Exinde adde Adipem Ardeæ. Incorporetur, et formetur Vnguentum, Applicetur.

CONTRA SYCOSES IN ANO puluis expertus. D. M. Peyſſeri.

Recipe. Gallarum (melius opinor Galle Omphacitidis) q. v. Terantur in Puluerem. adde Puluis. M. Peyſſeri.
Oxyrhodini. id eſt, Aceti roſati. Et temperentur ſimul: Superponatur loco dolenti, ubi Sycoſes appa rent, & quotieſcunque inaruerit, denuo ex dicto liquore acido rurſum irrigetur, & ſubuuido pannicu lo exceptum reponatur ſuper locum, ut ſupra. Quod ſi apertæ fuerint Sycoſes, aridum adponatur medicamen, per modum Hygremplaſtri: Sin apertæ, xerion emplaſtrum conueniet. Vltimum tandem,

&

& quod ſæpius expertum eſt, iuuamentum eſt Verrucaria in puerorum ficubus per modum Inſpergij uſurpata.

Ani Inflatio.

Inflatio Ani Emplaſtrũ RhaZanum

Recipe. *Corticum Granatorum. Coquãtur cum uino cocto uehementer. Deinde diſtempera eas cũ Oleo roſarum, ſuperpone modo emplaſtri.*

Ani Intertrigo.

Intertrigo Ani. Damiani Cura. Valla.

Intertrigo Ani curatur Cornu Cerui uſto, & ſuperpoſito.

Aliud Vallæ.

Cum ibis uiam, Abſynthij pontici ſurculum, Ano ſuppoſito.

Succus Argẽtariæ inditus Ano, Intertrigini medetur.

Anus Cancrenatus.

Vnguentum pro ano Cancrenato.

Anus Cancrenatus. Barthol. Mõtegnanus vnguentum. Virtus vnguenti.

Recipe. *Vnguenti de Ceruſſa. lib. 1.*
Plumbi uſti. ℥. ſ. Thuris.
Myrrhæ ana. ʒ. ij.
Lythargirij diſpumati. ℥. i. ſ. Incorporẽtur in mortario, ultima contritione. Valet in cancroſis ulceribus, & oſtrachoſis, ereſypælatoſis, & omnibus dependentibus ab humoribus acutis, corroſiuis, & corruptis, Venenoſis.

Caput. IIII.

Andiua.

Oleum meũ

OLEVM *pro doloribus omnibus Puerorum ſedandis*

dandis optimum,& expertum. Anodynum exptiſsimũ.

Recipe.Oleorum Anethini.

Camomælini ana. ʒ.vi.

Olei Rutacei.

Styracis aliquidæ.ana. ʒ iij.

Pulueris Cimini ʒ ij. Bulliant omnia una bullitione deinde coletur, & uſui reſeruetur : Et quando oportuerit,ungatur locus doloroſus, & expertum eſt.

Vnguentum Anodynum Ceruſatum,refrigerans, Petri Hiſpani. Vnguẽtum Anodynum Petri Hiſpani.

Recipe. Olei Roſarum. Violarum. ana. ℥ ij.

Ceruſæ lotæ,cum Aqua Roſarum ℥ i.

Camphoræ ʒ i. Opij Thebaici ℈ .ſ.

Albuminis Oui. num. 2. Incorporentur bene , fiat Vnguentum.

Ad ulcera Cancroſa, atque doloroſa, in quacunq; corporis parte. præſertim Tibiarum.

Recipe, Butyri recentis , bene deſpumati. q.v. Et ita feruide fundatur in Mortario plumbeo agitetur piſtillo plumbeo,ad octo horas, ſtet octo horis in loco calido,in mortario, & iterum agitetur, uſq; dum infrigidabitur. Vngantur ulcera doloroſa,Oſtrachoſa:Et ſi uis habere in forma Emplaſtri , adponatur parum ceræ : Eſt res experta in ſedando omnem dolorem. Anodynum expertiſsimum.

Aliud Anodynum.

Recipe. Auenæ. partes ij. Anodynum aliud æquiualens.

Seminis Lini . partem . i. Contundantur optimè in mortario , Deinde optimè decoquatur in aqua, & loco ſuperponatur , in forma Emplaſtri : Valet contra

Ereſypelam, contra apoſtemata neruorum, & dolorem eorum.

Ad idem ualet.

Anodynum commune.

Plantago maior decocta in aqua, applicetur loco.

Emplaſtrum uel unguentum mollificans ac leniens omnem duritiem neruorum, & iuncturarum, ſedansq; dolores in eis, & confortans omnes iuncturas uehemẽter extenuatas.

Emplaſtrũ, vel vnguentũ Stockero vſitatiſsimũ

Recipe. Muſcilaginis Fœnugræci.

Althææ. Seminis Lini. ana unc. 4.

Medullæ Crurium Vaccæ. unc. 2.

Adipis Porci colati. unc. 4. Olei Lini.

Olei communis antiqui. ana unc. 2.

Ceræ. q. ſ. Fiat Vnguentum, uel Emplaſtrum.

Vnguẽtum Anodynum Bartholo. Mõtegnani.

Vnguentum mollificans Siphir os, quod ſublime eſt in Apoſtematibus melancholicis, & alijs duritiebus, mollificans neruos, & iuncturas. Et ſi uis magis ſedatiuũ tunc adde.

Vitella Ouorum num. 3.

Croci. ʒ .i. Si uis extreme penetratiuum, reſolutiuum, & etiam mollificatiuum. Adde

Bdellij. Aluminis. Armoniaci.

Diſſolutorum in Aceto albo, & acuto. ana. unc. i. ſ.

Recipe. Oleorum. Seſamini.

Amygdalini dulcis. ana. unc. 4.

Butyri. Medullæ Crurium Bouis. ana. unc. iij.

Pinguedinis Anatis. Gallinæ. ana. unc. i.

Ceræ albæ. unc. 2. Miſce, & fiat Vnguentum ſecundum artem.

Vnguentum

Vnguentum aliud Anodynum Bartholomæi Montegnani, in Nephritide doloroſa, pectoris uitijs, ſedans dolorem membrorum neruoſorum, & in quacunque corporis parte.

Ad idem vnguentun eiuſdem.

Recipe. Olei Violarum Citrinarum. lib. i.
Amygdalarum dulcium.
Liliorum alborum. ana. ℥ vi.
Butyri recentis. ℥ iiij. Croci ʒ ij.
Ceræ albæ. lib. ſ. Olei de ſemine aneti ʒ ij.
Pinguedinis Anatis ʒ ij. Fiat Vnguentum.
In cuius fine adde. Vitellorum. ouorum num. iij.

CAPVT. V.

Capitalium Adfectionum Puſillis Accidentium Medelæ.

DE SYRIASI, HOC EST CApitis Infantum Ardore.

Syriaſis Infantum. Vnguẽtum. Vnguẽtum Aeginetanũ

EIVS *remedium eſt. Oui Hecithos, hoc eſt rubrum, cum Roſaceo, ſcyncipiti, ſeu potius caluariæ, pigmenti ſpecie ſuperimpoſitum: Sic tamẽ ut aßidua mutatione renouetur. Extat apud Aeginetam, Galenicum Abbreuiatorem, aliud contra Syriaſes præſidium. Vt uidelicet Hiliotropij (quod Graij Scorpiuron, Romani Solarem appellant) folia, Cucurbitæ ramenta, Cucumeris, atq; Peponum, adaiacentem Carni pellicullam, Solani Hortenſis, cum Roſaceo Cremorem Cranio adhibeamus.*

Porriginis Medelæ.

Pityriaſis puerorum Vnguĕtum Ariſtotelicũ in porrigine exptiſsimũ. Tineæ Capitis. Vnguĕtũ ad Tineas Capitis. Vnguĕtum ad Pityriaſim expertũ

Vnguentum Ariſtotelicum, ex recitatione Iſaaci: Valens ad Pityriaſin, ſeu Porriginem puerorum.

Recipe. Salis. Fuliginis.

Olei Oliuæ.

Picis liquidæ. ana. partes æquales. Tere, hæc omnia, & fac Vnguentum: Et Tineoſo Capiti, de quo fuerint Capilli extracti ſuperimpone: Et miraberis ſanitatem ipſius, & redundantiam capillorum

Ad Tineas Capitis.

Recipe. Pulueris Bryoniæ. Miſce cum Melle, pone ſuper ſcabiem tineoſam Capitis.

Vnguentum æquiualens probatiſsimum.

Recipe. Olei Roſarum.

Iuniperi. ana. q. v.

Sulphuris. Aeris uiridis.

Stercoris Columbini. ana. q. v. Terantur, & conficiantur omnia ſimul, ad formam Vnguenti: Ex hoc ungatur locus tineoſus, ſtet ad tres dies, & iterum ungatur locus Tineoſus, & perfecte curabitur.

Capitis Dolor in cauſa Calida.

Dolor Capitis. Epithema. Canon. Obſeruatio.

CONTRA *dolorem capitis puerorum: Epithimetur frons linteolo madefacto, ex lactæ. Caueat à Vino, & rebus fumoſis talis Infans, uel puer. Et attendendum num habeat ſeceſſum, uel non: ſi non haberet, proritetur aluus, & leniatur ſuppoſitorijs ſaponaceis uel mellitis. Nam adſtricta aluo, fumi ex ſtomacho,*

macho,& uapores aſcendunt, ad caput, & turbant caput.

Contra dolorem, & Calorem Capitis.

Recipe. Aquæ Roſarum. ℥ 2. uel 3.
Trium Sandalorum.ana drach.ſ.
Camphoræ. Croci.ana.drach.ſ.
Miſce pro Epithemate, & illinatur frons.

Epithema meũ expertum in dolore vehementiſsimo capitis.

Linimentum frontale, in Cephalea.

Recipe Aquarum Cucurbitæ.
Roſarum ana unc.3. Aquæ Violarum.
Nymphеæ.ana. unc. 2.
Miſce cum Albumine Oui. Oleo Roſato.
Et exiguo Aceto, ad penetrandum.
Fiat Epithema: Et infuſa petia in tali liquore, applica fronti.

Linimẽtum meum vſitatiſsimum in Cephalea.

Inunctio contra dolorem,& calorem Capitis.

Recip. Olei Violati. Roſati ana unc.1.
Aceti unc.ſ. Camphoræ drach.ij.
Bene miſceantur inuicem: Et fiat Oxyrhodium, & applicetur capiti, & fronti, & ſæpius intincto in eo linteolo.

Inunctio a me multoties in intẽtiſſimo calore, & dolore capitis experta

Aliud.

Mucilago Cidoniorum epithemata.

Aliud Epithema.

Mucilago Pſyllii infuſa Rhodoſtomate, Et Aceto.
Cum reticulo, uel linteolo fronti applicetur.
Poteſt imponi de Sandalis. Croco. Et Camphora ſi lubet.

Epithema. Epithema optimum in Cephaleæ.

Capitis Dolor ex Frigida Cauſa.

Epithema meum refri gerans

RECIPE. *Olei Spicæ odoriferi* ℥ 1.
Pulueris radicis Rhodiæ.
Violariæ Venetianæ.
Pulueris Caryophyllorum. ana ℈ 1. *Miſce, fiat Epithema.*

CAPVT. VI.

Coſmatica Remedia.
Nutritio, Tinctio Crinium.

Nutritio, et Tinctio Cri nium.

SI *quis cupit Infantulorum Comas nutrire, atq; tingere, albo, flauo, uel aureo colore: Recipiat Succum radicis arboris Vibicis: Vel aquæ ex ea, in Apri li, aut Maio menſe extillantis: Vtatur poſt ablutionem Capillorum: Valde decorat Crines Infantulorũ, in aureum Colorem, preſertim ſi exponantur Soli.*

Aureum Capillorum efficiunt Colorem.

Lixiuia flauos reddentia Crines.

Flores Tapſi barbati, decocti in lixiuio.
Flores Calithrichi, idem ualent, in lixiuio.
Flores etiam Betonicæ, eodem modo proſunt.

Glabrities.

Glabricies.

Glabritiei puerorum ſequens medetur Linimentum.

Recipe. Foliorum Nymphеæ. Manip. 1. *Decoquantur in Butyro recente, optimo: Deinde exprimantur, & piſtentur fortiter ſimul, fiat Vnguentum liquidiuſculum, quo unge locum.*

Lendi=

Lendines Comarum.

Contra Lendines puerorum.

Recipe. Seminis Canabis. Manip. 1. *Lendines Puerorum.*
Comburatur, & de Cinere illo fiat Lixiuium, quo Caput albuatur.

Corroſio Crinium.

Aliud ad idem, ut ſupra, ualens etiam contra Corroſiones: Liniatur Caput Oxelæo. *Coroſio Crinium.*

Pediculi Puerorum.

Liniatur Caput Oxelæo. *Pediculi puerorum.*

CAPVT. VII.
Cardiacæ Puerorum Remedia.

Recipe. Olei Amygdalini dulcis. *Cardiacæ Bertzgeſperr.*
Butyri. Adipis Caponis. fiat Vnguentum.
Vngantur tales pueri, ſequenti Vnguento. *Vnguētum. in Cardiaca*
Recipe. Olei Liliacei. Chamomælini.
Et Butyri. Miſceantur ſimul.
Bibant etiam aquam Conſolidæ regalis. In qua diſſolutum ſit Saccharum conditum. *Potus ad idem.*

Curaui ſeptennalem quendam Puerum, Cardiaca, ſeu Tremore cordis laborante.

Miſtura.

Recipe. conſeruæ Roſarum ʒ .i. b.p. *Mixtura in Tremore Cordis, exptum,*
Specierum Cordialium temperatorum. Seu pulueris Cordialis ʒ .i.

Electuarii de Gemmis frigidi. ʒ ſ.
Diamargariti ℈ i. Cum ſyrupo Borraginato.
Et Bugloſſato. Fiat Miſtura:
Doſis Caſtaneæ paruæ quantitas, manæ, meridiæ, & noctæ, poteſt ſumi per ſe, uel cum aqua Meliſſæ.
Vel Roſarum albarum.
Item applicetur Epithema cordiale ſubſequens, calidiuſcule.

Epithema.

Epithema probatiſſimũ

Recipe aquæ Meliſſæ. Betonicæ.
Saluiæ ſylueſtris. Marrubii. ana. Parum.
Diſſoluantur in eis. Camphoræ ℈ vi.
Croci ℈ ii. ſ. Theriacæ. Parum.
Miſce, & fiat Epithema.

Cardiacæ multum prodeſt Vnguentum ſequens.

Vnguẽtum a me ſæpenumero expertum, in Tremore Cordis

Recipe. Adipis Gallinæ.
Anſeris. Anatis.
Butyri recentis. ana. ʒ iiii.
Olei Chamomælini. Lilini.
Amygdalini. ana ʒ iij
Medullæ Vitulinæ ʒ ij.
Cum competenti pondere ceræ. Fiat ad modum Vnguenti. Quo pectus, cor, lateráq;, mane, & ſero perungantur.

Infuſio.

Infuſio, in Tremore Cordis.

Fiat Infuſio in aqua Gallitrichi. Imponendo ſpecies Diamoſchi dulcis. Et Diambræ. ana. q. v.
Detur reſpectu ætatis, pueris.

CAPVT.

CAPVT. VIII.

Caloris innaturalis, tam ex Gelida, quàm calida cauſa prouenientis Remedia.

Ex cauſa Calida.

PVERIS *mire contra innatum calorem prodeſt ſequens cura.* *Calor innaturalis, ex cauſa calida Cibus ſit talis*

Potus refrigerans.

Recipe. *Acetoſæ. Manip.* 1. *Bulliat in Aqua Endiuiæ. q. ſ. Cum quatuor Seminibus frigidis. Et inde Potetur.* *Item edat Diacidoniten.*

Iulepum refrigerans, & confortans calorem innatum.

Recipe. *Aquarum Sonchi: Ideſt, Endiuiæ.* *Iulepum refrigerans, et confortans Calidum innatum*
Borraginis. *Melliſſophylli.*
Roſarum. ana ℥ 4.
Been albi; Et rubei ℥ .ſ.
Sandalorum alb. *Et rub.* ʒ .ſ.
Specierum Trochiſcorum de Camphora ʒ .ſ.
Specierum Electuarij de Gemmis frigidi ℈ 1.
Sacchari. libram. uel. q. ſ. *Fiat Iulepum dilutum.*

Vnguentū Caloris extinctiuum, & refrigeratiuum. *Vnguētum immodicum Calorem reſtinguens*

Recipe. *Olei Roſati.* *Et uiolati. ana* ℥ 1.
Vnguenti infrigidantis Gale. ʒ *vi.*
Succi Semperuiuæ ℥ *iij.* *Bulliant ad conſumptionē Succi.*
Poſt addatur Croci ℈ 1.
Camphoræ. gra. 3. *Et fiat Vnguentum.*

Potus in confortando Calore naturali, & ex-

tinguendo innaturali.

Potus

Recipe. Conſeruæ Roſarum.
Borraginis. Bugloſſæ ana ℥.ſ.
Miſce cum ſyrupo Violarum. Addito grano 1. Cãphoræ. Et Moſchi. Et doſis ſit, mane, & ſero, quantitas nucis Auellanæ.

Calor innaturalis deperditus

Epithema Calorificũ,

Calor innaturalis Refrigeratus nimium.

AQVA Cofortatiua, Calore naturali refrigerato, inungenda Pulſibus, fronti, Temporibus, naribus, & cordi.

Recipe. Aquarum Meliſſæ. Spicæ.
Lauandulæ. Roſarum. ana ℥ 1.
Cinnamomi.
Cariophyllorum electorum. ana ʒ ſ.
Croci ℈ 1. Moſchi grana 3. Miſce, fiat Epithema.

CAPVT. IX.
Cura excoriationis, quæ fit ſub Alis, & Coxis Infantium, & Puerorum.

Excoriatio ſub Alis, & Coxis, et pedibus

Vnguẽtum contra excoriationem cutis expertiſsimum.

DETERGORATVR ſæpenumero Cuticula ſub Axillis Infantium: Aliquando etim inter pedes atteritur. Vnguentum contra Excoriationem. Ad hoc contundi debent folia Sedi minoris: Craſſulã exiliorem uulgo uocitant. Oleoq; Roſaceo. Laridoq; ex Maiale admiſto. Et deinde per Linteolum exprimi, ſuccuſq; iſte in Vino albo, bonoq;, de=

decoquendus erit.
Et admiſcendus Maſtix.
Olibanum. ſingulorum ℥ i. Hoc pueris, quacunque Corporis parte excoriati fuerint, illitum, abſque dubio (compertiſsima loquor) opem præſtat.

Vnguentum frigidum contra Excoriationem, factam in coxis puerorum, ab acuitate urinæ prouenientem, & eſt Stockeranum optimum. Quo Stocker ꝯ mirabilia effeciſſe tradidit ſcripto.
Recipe. Albuginis Ouorum. num. 1.
Olei Violati ℥ 1. Lithargirij ſpumificati ℥ vi.
Terantur in mortario plumbeo diligenter, & fiat Vnguentum ſecundum artem: Valet ad Ereſypelam, & malam complexionem calidam, in prædictis partibus, & ſub Axellis, & labijs puerorum.

Vnguẽtum Stockeranũ in Excoriatione quacũque expertiſsimum.

CAPVT. X.

Dentientium, & ex Gingiuis Laborantium Remedia, Nec non Labiorum.

Labiorum Fiſſuræ.

PORRO *ſi Puſio Labiorum fiſſuras, uel ob Lactis calorem: Vel nimiam Mamillarum duritiem contraxerit, fiat Epitima ſubſequens.*

Fiſſuræ Labiorum.

Recipe. Lanam optime carptam. Madificetur in ſucco Plantaginis utriuſque, hoc eſt, latifoliæ, & mucronatæ. Cum aliquantulo Butyri. Vel Axungiæ Gallinaceæ recentis. Ex quibus ſimul liquefactis fiat liquamen: Quo cum pluma gracili Labrorum fiſſa perlinantur.

linantur.

Labiorum fiſſuris medetur, Linimentum ſequens.

Linimētum. Varignanæ expertiſſimum in Labiorum fiſſuris.

Recipe. Maſtiches.q.V. Mollifica cum Albumine Oui crudi. Et appone.

Curaui ego aliquando eundem defectum in pueris ſequenti unctione.

Recipe Floris lactis.

Pinguedinis Iuſculi à Carne facti, quæ pinguedo adhæret Cochlearijs.ana æquales partes, Et eſt à me multoties expertum.

Vnguentum ad idem, Variguanianum.

Ad ſciſſuras labiorum.

Cerebrum Anſeris domeſtici.

Cum medulla ceruina inungatur.

Puſtulæ Labiorum.

Vnguētum Auicennianum, expertum in puſtulis & fiſſuris labrorum.

Recipe Lythargirij argentei.

Myrrhæ. Zingiberis. ana.

Pulverizentur ſubtiliter, Et cum Cera Virginea.

Melle. Et Oleo communi.q.ſ. Fiat Vnguentum.

Prius bene puer madefaciat Labia, cum ſaliua.

Idem facit, Inſtillatio ſequens.

Inſtillatio in Puſtulis labrorum experta.

Recipe. Fellis Tauri 2.uel 3.guttas. Inſtilletur, eſt expertum.

Gingiuarum uitia ex Dentitione.
Abſceſſus Gingiuarum.

Abſceſſus Gingiuarū

ANTE *Denticulorum ortum, quandoque Parodontides, & Parulides (quæ Tubercula ſunt iuxta dentes, in gingiuulis naſcentia) prorepunt. Quæ ſolius*

lius Crocomagmatis illinitione curantur. *Croco mag ma curat.*

Dolor Gingiuarum.

Medullam Caballinam dolori dentium ſumme mederi tradit Meſues; Seq́; ſæpius eſſe expertum ait, in ſcriptis ſuis. *Dolor gingiuarum. Meſuei cura*

Apozema in dolore Gingiuarum.

Lauentur gingiuæ, cum apozemate radicis Bedeguar Si ex Dentitione multum gingiuæ doleant, uel decorientur: Tunc.

Arnogloſſæ. Nec non Celſi Corticis cremore. mandibula per uices impinguetur.

Infantium præterea Dentitiones adiuuat. Admiſto Melle Butyrum: In quem uſum Gingiuæ eo ſunt confricandæ.

Prodeſt eadem Vnctura, priuſquã dentire cœperint, gingiuarum etiam pruritibus.

Eoſdem ueteris Salſamenti carnem ſedare tradit Aegineta. Vtendumq́; ſuadet Ceromatis, Aut Olei Cerati pigmento. *Salſamentũ*

Cæroma conſtat ex Oleo crudo, non ſine modico ceræ liquefacto. Aegineta. lib. 1. Cap. 8. *Cæroma Aegineta. lib. 1. Ca. 8.*

Dentium Dolor.

Pueris ſi Dentes doleant: Recipiatur Camphora, & in Aceto poſita, bulliat modicum: Deinde teneat puer in ore, & ceſſabit omnis dolor. *Dentium dolor.*

Refert Petrus Hiſpanus, ſe multoties Dentium dolorem curaſſe, Appoſitum herbæ, formatæ ad modum *Experimentum Petri Hiſpani, in dolorem dentium.*

Dentis: Quæ dicitur Dens Caballinus: Et eſt expertum.

Rhazes memoriæ tradidit, Dentem hominis mortui Collo patientis ſuſpenſum dolorem auferre protinus, & eſſe Experimentum.

Idem adſerit Bernhardus, ita ſcribens. Quod ſi Dente hominis mortui, Dens dolens tangatur abſque dubio dolor ceſſabit.

Si dolor Dentium nimis inualuerit, ſuperponatur externe Opium, cum Vitello Oui ſemicocti diſtemperatum. Eſt eſt res experta.

Hippocrat. particu. 4. Aphor. 53.

Hippocrates. particula 4. Aphoriſm. 53.

Dorſi vitia.

Cum Dentes producuntur, gingiuarum pruritus, febres, Spaſmi, Diariæ, & maxime quando producunt Caninos Dentes imminent.

Capvt. XI.

Dorſi Vitiorum Remedia.

Verrucæ Dorſi.

Verrucæ Dorſi

Cvra à me experta in uerruca Dorſi.

Vnguentum.

Vnguẽtum

Recipe. Vnguenti de Adipibus ℥.1.
Vnguenti de Mucilaginibus ℥.ſ.
Miſce, ungatur mane, meridie, & ſero.

Emplaſtrũ. ad idem.

Item ſuperponatur Emplaſtrum Diachylon, ſuper corio tenui extenſum.

Emplaſtrũ aliud, ad eũdẽ morbum.

Nec non fiat aliud Emplaſtrum ſequens.
Recipe. Radicis Liliorum alborum.
Brancæ Vrſinæ. Brioniæ. Euiſci.ana ʒ i.

Fœnu

Fœnugræci. Seminis Lini.ana ℈ 2.
Medullæ ficuum, abſq; granis. ℈ 4.
Quæ contirta bulliant in Butyro Oleo Anethino.
Chamomælino.ana q.ſ.
Fiat Vnguentum arte.

Vnguentum bonum ad dolorem Dorſi puerorum, & lapſum ex alto,in dorſum.

Vnguentũ Stockeranũ ad Dorſi uitia.

Recipe.Olei Roſarum,quantum capere poteſt Teſta unius Oui.
Ceræ ad quantitatem auellanæ. Diſſoluatur lentiſſimo igne: Poſt infundatur ſuper aqua frigida, ſemper renouando,uſque ad albedinem. Curaſſe ſe multos ſcripto prodidit Stockerus, qui conquerebantur de immenſo dorſi dolore.

CAPVT. XII.
De Dracunculis,Dracontijsve.

EXISTVNT in Puerulis ſubtercutanea quædam animantia uiua,lumbricorum formam præſeferẽtia,Dracontia uulgari appellatione nuncupata. Quæ in muſculoſis corporis partibus puta brachijs,cruribus, ſuris plærunque conſiſtunt: Interdum etiam in lateribus ſub cute cocunt: Quandoque totum tergũ, aut ſaltem ipſum Interſcapilium occupant. Hoc quicquid eſt Animalculi,ni conſentaneis remedijs extirpetur,uel noxiam Suppurationem inducit, uel Infantulos prorſum tabefacit.

Draconty Dracunculi De hijs Dracuntijs lege Paulum Aegine. lib. 4. Cap.9.

Eiuſmodi uermiculos in poris Infantium,ac puellorũ latitantes, hac extinguemus cura. Si non pro minuli

ultro

ultro fuerint, hoc eſt, adhibito calido fotu, edulcatoq́;, (quale Melicraton eſt) condimento, forinſecus illito. Capitella ſua non exertarint, uiolentioribus medelis ad progrediendum foras quatiendi ſunt.

Ablutio. Dracũculos perimens.

Accipienda nimirum radix Viticellæ, ſiue uitis albæ, quantum manu preſſa capi poteſt. Bulliat in lixiuio è Quernis cineribus concinnato: Quo circunfuſum hiſce Tineolis Infantile corpuſculum perfundatur, & lauetur. Quo facto, progreſſa Dracontiorum Ora, nouacula præſecentur: Quibus ſic obtruncatis, Infans denuo prædicto Diaclyſmate, puta Conia balneandus, & abluendus erit, denudatáq́;, uel diſſecta pellicula Commageno perlinenda.

Epilepſia. Caducus morbus. hauſtulus

CAPVT. XIII.
Epileptici, ſeu Caduci Morbi Remedia.

INFANTIBVS Comitialiter ægrotantibus expedit dare nonnihil de Bacciferæ herbæ Glycyſidis granis, pulueratum quidem, & cum lacte muliebri propinatum.

Potus.

Eadem affectione correptos liberat Leporinum coagulum, potui datum.

Liquores

Liquores autem extillaticij, Lunaticis accommodi ſunt. Aqua deſtillationis Violarum purpurearum. Betonicæ. Florum Phyluræ. Prunellæ. Per ſe, uel cum exiguo ſyrupo Glycyſitide diluti.

Aquæ aliquot deſtillatæ.

Aquæ deſtillatæ Epilepticis ſalubres.

Aqua Liliorum Conuallium. Aqua Pæoniæ.

Aqua

Aqua florum Acatiæ, id eſt, Prunellorum ſylueſtriũ.

Potus in Epilepſia à me in puero nobili expertus.

Recipe. Mithridatij. fabæ quantitatem.
Aquæ lauandulæ. cochlear. 1. Miſce, da bibere.

Emplaſtrum ad idem.

Ruta contrita in Aceto, & naribus appoſita.

Ad Epilepſiã Puerorum expertũ medicamen.

Detur de Moſcho fino, ex Mero ſubtili, bis, uel ter in die, parum, & ſic perfecte curantur.

Aliud ad idem.

Recipe. Aquam Vngulæ Caballinæ. Et madefac in ea linteolum, ipſumq́; pueris inuolue, & lecto impone hijq́; perfecte curantur.

Aliud ad idem ualens.

Recipe. Coriandri præparati.
Seminis Sinapis. Nucis Moſchatæ. ana. ℥.ſ.
Seminis Pæoniæ ʒ iij. Dyptami ʒ ij.
Fiat Puluis, detur mane, ad lubitum, reſpectu tamen ætatis habito, cum uino calido.

Potus à me in Epilepſia expertus. Emplaſtrũ ad morbum caducũ. In Herculeo morbo pot⁹. Epithema in Epilepſia. Puluis. Aetij, in Epilepſia efficax.

CAPVT. XIIII.
Elcoſis, hoc eſt, exulcerationis, & Intertriginis Fœmorum Cura.

ADVERSVS *Paratrimmata, hoc eſt, fœmorum attrita, & confricata membra, ualet Inſpergimẽ:*
Ex arida Myrto. Cypero.
Roſisq́; confectum.
Item ſi propter Vrinæ ſalſedinem, & Carnium molitiem

Inſpergium aduerſus Intertriginem

Inſpergium aliud

titiem, patiatur inter Crura mordicationem, uel dolorem, uel in alio loco: Superaſpergatur farina hordeacea.

Vel recipe Pulegij craßiuſcule puluerati. Et Tragacanti Pollinis: Et inſpergito.

Capvt. XV.

Exanthematum, hoc eſt, Puſtularum, Eruptionum, Abſceſſuum, quæ Puello Oboriuntur Cura.

Exāthemata Paul. Aegineta, lib. 1. Cap. 6. Exāthemata puſtulæ. Eruptiones. Abſceſſus.

Si quæ tenello fœtui Exanthemata forſan oboriuntur, tum lauacris, adiecto Myrto, Lentiſco, Roſisq́; medendum. Deinde ubi pure lautus eſt Infans. Roſaceo. Aut Oleo Lentiſcino. Cerotoúe: Poſtuloſa Cutis perlinenda, atque leniter ex Nitris abſtergenda erit.

Abſceſſus quilibet.

Abſceſſus omnis. Vnguentū.

Pro Maturatione, & ſedatione doloris, in apoſtematibus puerorum, Vnguentum.

Decoque Lentes. Et poma excorticata.

Vſque ad diſſolutionem ipſorum. Et poſt miſce cū Oleo Roſaceo: Et ſuperpone calide.

Abſceſſus dextri lateris. Thermæ.

Abſceſſus dextri Lateris.

Contra Apoſtemata dextri Lateris, Cura ſæpiuſcule approbata.

Balneum.

Decoctio. Emplaſtrū.

Primo balneet puer, uel Infans, in lautulis Sulphureis Secundo bibat decoctionem Ficuum, & Liquiritiæ, ex ſero caprino decoctam. Poſtremo emplaſtretur

tur locus, Emplaſtro facto.

Ex Camomilla.

Maluis. Et Lini ſemine

Ex Cremore, uel flore Lactis. Vel Butyro recenti decoctis. Superponatur calide.

Viſcerum Abſceſſus.

Viſcerum Abſceſsibus, in Infantibus ſuccurit cura ſequens, & eſt à me experta in bimulo puello.

Primo, ungatur uenter, unguento de Adipibus, in Diſpenſario deſcripto mane, & ſero.

Secundo pro leniendis uiſceribus, utatur Iulepo iſto lenitiuo.

Recipe. Iulepi Violacei.

Iuiubini ana. ℥ ij.ſ.

Aquarum. Maluæ. Betonicæ.

Scabioſæ. ana ℥ ij. uel iij. Diſſoluatur in hijs.

Diaprunis ſimplicis. Electuarij Lenitiui.

De Sebeſten ſimplicis. Diacatholiconis.

Caſsiæ fiſtulæ cum Manna. ana. ʒ i.

Miſce, fiat Potus, de quo mane, & ſero, Cochlearia. 2. uel 3. uel 4. bibat.

CAPVT. XVI.

Faciei Omnigenorum Vitiorum Remedia.

Variolæ Morbilli.

CONTRA grauitates faciei, quæ cauſantur in partibus faciei, propter Variolas, & Morbillos, pul-

 mentum.

Viſcerum Abſceſſus. Cura à me experta. Vnguentũ.

Iulepus leniens Aluum, Stomachum. Et viſcera cætera.

Vſus. Doſis.

Faciei omnigena vitia.

Pulmentum cõtra Vario

las, & morbillos.

mentum.

Recipe. Farinæ Fabarum. Et Lupinorum.
Singulorum bene puluerizatorum ℥ i.
Vrinæ Tauri.q.v. Omnia miſce ſimul, & fac pulmentum, & poſtea inunge faciem in ſero: Et ſic dimitte per noctem ſtare: Et de mane laua faciem cum aqua pura, & in paucis diebus liberaberis, & uidebis mirabilem huius Pulmenti effectum.

Maculæ faciei.

Maculæ Faciei.

Pro Pueris. Vnguētū ad maculas faciei.

Recipe. Butyri recentis ℥ 1.
Camphoræ. Thutiæ præparatæ. ana ʒ ij.
Vini Maluatici ℥.ſ. Miſce, fiat unguentum ſecundum artem.

Ad idem Lac Virgineum.

Vnguētum ad maculas faciei.

Recipe. Litargirij. ℥ 2.
Ceruſæ. ℥.ſ. Aceti ℥ vi.
Salis ℥ 2. Aquæ pluuialis: lib. i.
Decoquantur quælibet per ſe, in Ollicula, & ſtent per horas 4. uel 5. Poſtea miſce, in altera Ollicula. ana. partes æquales, & miſce, fiat Lac Virgineum, ſecundum artem: Acuitate tamen repreſſa, cum cremore Lactis.

Lac Virgineum, ſub alia forma, ad idem.

Lac Virgineū ad maculas faciei.

Recipe Aquarum Scabioſæ.lib.i.
Solatri.lib.ſ.
Salis communis ʒ ij. Miſce, & fiat decoctio.

Aliud ad idem.

Recipe. Lythargirij. Quart.i.
Radicis Ariſtolochiæ rotundæ. & longæ. ana. ʒ vi.

Roſarum

Roſarum. Manip. 1.
Aceti uini. lib. xvi.
Miſce, & fiat decoctio, uel miſtura.

Morphæa Faciei.

Recipe. Camphoræ ʒ i. — Morphæa faciei.
Myrrhæ. Olibani. ana ʒ ij.
Sulphuris ʒ iij. Reſinæ ℥ 1.
Butyri Maialis ſine ſale ℥ ij.
Miſce, fiat Vnguentum arte.

Aliud ad idem.

Recipe. Sulphuris uiui ʒ ij. — Aliud ad idem.
Camphoræ.
Perlarum non perforatarum. ana ʒ i. Pulueri-zentur ſubtiliter, & cribrentur: Inuoluantur panno lineo, & infunde Acetum, uel Aquam Roſatam pro delicatis: Et ſemper ſtet in illa Infuſione, ad menſem: Interea tali pila, uel panno, omni die bis tergatur, & lauetur facies. Præmiſſa aliqua leui purgatione.

Ad faciem Morphæaticam.

Recipe. Sepi, uel pinguedinis Porci recentis, diſſoluti in aqua frigida ℥ 4. — Vnguĕtum ad idem
Sulphuris uiui: uel Communis, ſubtiliſsime puluerizati ℥. ſ.
Terebinthinæ lotæ ℥ i.
Argenti uiui ʒ ij.
Vitellorum ouorum recentium. num. vi.
Pinguedinis Gallinæ recentis ℥. ſ.

Aquarum Plantaginis.
Roſarum. Nymphee. ana ℥ 1.
Omnibus prius ſubtiliſsime pulueriʒatis, ac diſſolutis, miſceantur ſimul, in mortario, longa contritione, & ſtent ad horas 2. in Aere. poſt ponantur in pixide, & ungatur facies per tres ſeptimanas. Mane uerò abluatur aqua infuſionis furfurum, et farinæ fabarũ.

Aliud contra Faciem Morphæaticam.

Recipe. Litargirij abluti.
Puluis. *Aluminis uſti. ana ʒ ij.*
Tuciæ præparatæ.
Lapidis Calaminaris, ana ʒ i. ſ.
Sulphuris, ʒ vi. ſ. Pulueriʒentur ſubtiliſsime, ut Alchol, & fiat puluis, qui inuoluatur denſo Sacculo, & ponatur in infraſcriptam aquam, & poſtea unge te in facie.

Aqua autem eſt talis.

Aqua *Recipe. Aquæ Roſarum, unc. 2.*
De floribus fabarum.
Liliorum alborum, ana unc. 1.
Aceti fortiſsimi. lib. ſ. Miſce ſimul.

Clarifica- tio. Dealbatio. Clarificans faciem vnguentum.

Faciei, & Cutis Dealbatio, Clarificatio, & Decoratio.

Ad clarificandam faciem Vnguentum expertũ. Recipe. Sulphuris communis. Combure in Aqua Vitæ. Poſt miſce, cum Medulla Ceruina. Fiat Vnguẽtum, quo ungito faciem.
Ad Dealbandam Faciem Vnguentum expertiſsimum Iſaaci,

Iſaaci, Medici clariſsimi. *Iſaaci conſilium ĩ dealbãda facie.*

Recipe. Fabarum q. v. Macera in Aceto forti, uſque quo pelliculæ cadant: tunc pone ſub Solem, & ſicca, poſtea pulueri zentur ſubtiliter, & puluis ponatur in aqua calida, eundo dormitum, & unge faciẽ, eſt expertum.

Aliud expertum in dealbanda facie, uel alia loca.

Recipe. Fabarum.

Cicerum. Faſeolorum. Tempera in aqua tepida, ut amoueantur Cortices exteriores, Deinde recipe. Lupinos qui temperentur cum lacte Aſinæ. Albugine Oui. Vel Lacte ſimplici. Deinde exiccetur ſub ſole. Et iterum temperetur rebus uiſcoſis, ut cum Gũmi Arabico, in aqua ſoluto, uel Albumine Oui.

CAPVT. XVII.

Faucium. Gutturis. Palati. Colliq; vitia. Faucium incommoda.

Faucium, Gutturis, Palati, & Colli Vitiorum Remedia.

Faucium Incommoda.

AD aſperitatem, & exulcerationem Faucium apprime confert ſequens Cura.

Aſperitas. Exulceratio.

Mel Roſaceum.

Diamori medicamentum.

Vel Diacaryon, Dianucum, uel Rob Nucum dictum. hæc ſingula illinenda ſunt, uel lingenda.

Syrupus item Papauerinus.

Iuiubinus. Maſtichinus.

Aqua Mororum, in qua maceratæ ſunt ficus. *Hæc omnia valẽt ad*

prior em deſectum. *Aqua Bugloſſæ, in qua maceratum ſit Saccharum Candi.* *Diatragacanthum.*
Tragacanthum ſimplex.
Diapenidium. *Vel Saccharum Penidiatum.*

Gutturis Vitia.

Gutturis morbi. EADEM *quæ proſunt Faucium morbis, proſunt etiam Gutturis incommoditatibus, utpote, aſperitati, & exulcerationi, alijsq́; morbis, gutturi imminentibus. Quæ Remedia iamiam infaucium diſcraſiis enumeraui.*

Palati Vitiati Remedia.

Palati vitia *Vlcera Palati.* *Gargariſmus.* PRO *Vlceribus Palati, ualet iſta Decoctio.*
Recipe. Corticum radicum Prunellæ.
Et cum melle Roſato. *Vel Violato.* *Fiat Gargariſma, uel Lotio.*
Proſunt etiam prædicta pharmaca, in faucium indiſpoſitionibus enumerata, palati omniſarijs morbis, quales poſſunt eſſe, ulcera, aſperitas, & ſimilia.

Colli Morbi Omnigeni.
Botium Colli.

Colli morbi *Botiū Colli.* IN *Botio Colli, & Faucium uitijs, pro Decennali, commode poſſet eſſe hæc Cura.*

Gargariſmus.

Gargariſm⁹ in Botio Colli, et Fauciū vitijs. *Recipe. Aquarum Saluiæ.*
Scabioſæ. *Prunellæ. ana. unc. iij.*
Pyretri pulueriꝫati. *Sinapis. ana ʒ ij.*

Mellis

Mellis. Quartam i. Aceti. Tantundem.
Facta Bullitione, fiat Gargariſmus.

Ad idem Electuarium.

Recipe. Conſeruæ Violarum.unc. 1. *Electuariū ad idem.*
Mucilaginis Pſylij. Cydoniorum. ana ℥ i.
Seminis Cucurbitæ. Lactucæ. Cucumeris.
Papaueris albi, ana ℈ i. Cum aqua prunellæ, & ſyrupo Iuiubino, & Iulepo Violaceo, fiat miſtura ſubtilis, quæ ſæpe adponatur linguæ, & lambendo deglubatur.

Emplaſtrum ad idem.

Recipe. Maluarum. Ceparum aſſatarum. *Emplaſtrū ad idem.*
Farinæ Fœnugreci .ana.unc. 1. Frixentur cum ſ. q. Butyri recentis. & oleo Liliorum alborum.
Fiat Emplaſtrum.

Et ſi Annos decem excederet puer, poſſet fieri commode Cucurbitulatio, ſcilicet ſub mento, & in ceruice. *Canon.*

Si non iuuerit, fiat phlebotomia ſub lingua, ſed tamen ſi ſit ultra Decimatum. *Obſeruatio.*

Verrucæ Colli.

Verrucoſis in Collo medetur, ſequens cura. *Verrucæ Colli. Vnguentum Verrucoſis in Collo accommodum*
Recipe. Vnguenti de Adipibus. unc. 1.
Vnguenti de Mucilaginibus. unc. ſ.
Miſce, ungatur, mane, meridie, & ſero.

Ad idem Emplaſtrum.

Superponatur Emplaſtrum Diachylonis, ſuper Corio tenui extenſum.

Emplaſtrum ſub alia forma, ad idem.

Emplaſtrũ alind ad idẽ

Recipe. Radicis Liliorum alborum.
Brancæ Vrſinæ. Brioniæ.
Euiſci. ana ʒ i. Fœnugreci.
Seminis Lini, ana ℈ ij.
Medullæ ficuum, abſque granis ℈ iiij.
Quæ contrita bulliant in Butyro. Oleo Anetino.
Chamomælino, ana q. ſ. Fiat Vnguentum arte.

Synanchis Colli.

Synanchis ſquinantia.

Emplaſtrum in Synanchi.

Terra nidi Hirundinum, tumorem, & apoſtemationẽ faucium, & colli tollit.

Aliud experimentum, ad idem.

Experimentum in Anginæ.

Inuoluatur tota Gula exterius Lana ſuccida, infuſa in decoctione Hyſſopi: Et Oleo oliuarum.

Aliud ad idem.

In Cauſa frigida bulliat in Vino forti, Marciaton, Agrippa, Dialthea, & ſtupæ ibi inungantur, & inuoluatur Collum: Maturat enim, & eſt in hoc caſu expertiſsimum.

Emplaſtrum ad idem.

Emplaſtrũ in ſquinãtia.

Fiat Emplaſtrũ exterius, de ſtercore hominis, recẽti. Fermento. Viſco arborum.
Cinerem Thymi combuſti, & axungia Cirogillorum.
Hoc maturat, & exterius attrahit, & rumpit Apoſtemata Squinatica. Diligenter autem caueas, ne exterius utaris repercuſsiuis: Sed diſſolutiuis, attractiuis, & maturatiuis: Melius autem ut re diſſolutiua,

Regula. Petrus Hiſpanus.

lutiua, à principio, & ut repercuſsiuis: In augmento diſſolutiuis, partim Repercuſsiuis: In Statu Diſſolutiuis interius.

Aliud Experimentum.

Scabioſa gargarizata, & bibita, uel emplaſtrata Synanchen deſperatam ſanare, certum eſſe dicit, Petrus Hiſpanus.

Notandum.

Reuelatum fuit diuinitus, beato Bonifacio, ut daret potui Parochijs ſuis Synanchicis, herbam, quæ dicitur Morſus Dæmonis, & qui emplaſtrati fuerãt hac herba, ab ipſo Bonifacio sãcto, euaſiſſe tradit P. Hiſpanus. Notio. Petrus Hiſpanus.

Aliud experimentum.

Flos Violæ, cum aqua calida bibitus, à proprietate confert. Potus.

Aliud in Synanchi.

Decoctio Ficuum ſiccarum gargarizata, eſt ualde utilis medicina. Gargariſm⁹ Aliud.

Aliud.

Cinis Hirundinum.

Aliud.

Tres Hirundinum nidi, cũ Oleo Linino ſoluti, & Collo emplaſtri, Infantium tumores, & anginam curant perfecte.

Gargariſmus pro Pueris.

Diſſoluatur Caſsia fiſtula, in aqua Coriandri humidi, poſtea miſce totum cũ mucilagine Pſyllij, & fiat Gargariſmus. Gargariſm⁹

Emplaſtrum pro Infantibus.

Recipe.

Emplaſtrũ pro Infantibus in Angina. Recipe. Stercoris Canis comedentis oſſa. Mellis. Cineris Hordei. Omnium ana Cochleare. 1. Salis modicum. Fiat Emplaſtrum. Eſt autẽ Cochleare. 1. drachma. 1. ſ.

Canon.

CAPVT. XVIII.
Febrientium Puerorum Cura.

SOLET Infantibus, ardens febricula, uel humoralis primum: Dein ubi inueterauit, in hecticam ut plurimum deſinens obrepere: In qua curanda talis fiat progreſſus.

Canon. Primo ducatur aluus, ſi ſua ſponte nihil excernit.
Glandes. Glande Excrementiduca quapiam. Mox potionetur Puer (ni ætatis teneritudo prohibeat) Amuleto tali.

Potus cõtra febres expertus. Recipe. Aquæ Cichorij. parum.
Paſtillorum è Viperis.
Antidoti Mithridatis, ana gran. 1. ſ.
Syrupi Violacei. Vel Zulapij eiuſdem, ana. perexiguum. Miſce, Doſis ſit à guttis ternis, uſque ad Cochlearij dimidium: Habita tamen ætatis ratione.

Canon. In tenellis autem, ubi nihil per Os exhiberi poteſt, localibus procedemus. Imponendum Furcellæ Pectoris, hoc Emplaſtrum optimum.

Emplaſtrũ optimum in febribus. Recipe. Hordei decorticati, cum mola aliquantulum contriti. Manip. 1. Et ipſam Farinam diſtempera cum ſucco Plantaginis, Abſynthij. Maluæ, ana q. ſ. Et fac Emplaſtrum, quo utere ut prædixi.

Experimentum in febribus uehemẽter æſtuoſis Chriſma. Ego complures Infantulos febricitantes, à primo ſtatim paroxyſmo curaui ſubſequenti Chryſmate, præ-

ſertim

ſertim ſi febres fuerint æſtuantes, & acutæ.

Recipe. Olei Roſacei.

Violacei, ana ℥ 1. Adipis Anſerini ʒ vi.

Succi Semperuiui ℥ iij. Bulliat ad conſumptionem Succi. Poſt addatur Croci ℈ 1. Fiat Vnguentum arte. Quo ungantur Renes excalfacti, & Spina dorſalis, in die bis, ter, uel quater.

Aliud Vnguentum, ad febres puerorum abarcendas expertum: Quo ungantur Spondyli tergi, hora quietis. *Vnguentum aliud in febribus æquiualens.*

Recipe. Mucilaginis Cidoniorum ℥. 1.

Olei Violacei ℥. ſ. Ceræ parum, ad inſpiſſandum.

Mulcendus etiam calor febrilis, eiuſmodi Zulapio, ſi æuitatis teneritas tolerari poteſt.

Recipe. Hydroſaccharæ. unc. ij. *Zulapium in febribus expertiſſimum.*

Vini Punicorũ meſorum. Et Apyrenorum. ana unc. i.

Iulepi ſimplicis. unc. 1. ſ. Miſce, doſis pro ætatis congruentia: Refrigerat, & ſitim reprimit. Peſte graſſante, diluatur modica Potione acida Citrorum, aut Ribes.

Febrilem præterea Calorem extinguit, ſuccus Artemiſiæ, cum Oleo tepido concretus, ſi puerile corpuſculum eo perlinatur. *Vnguentum in febrili æſtu optimũ. Miſtura optima in febribus.*

Cura ſæpius à me experta, in nobili quodam puero febricitante.

Recipe. Diaprunis ſimplicis.

Electuarij de Sebeſten ſimplicis.

Diacatholiconis. ana. ʒ iij.

Caſiæ fiſtulatæ cum Manna. unc. ſ. Cum ſyrupo Iuiubino,

iubino, fiat miſtura. Doſis eius ʒ iij. uel iiij. ad ſummum. Exhibeatur de nocte: Sed melius poſt primum ſomnum.

Poſt Purgationem competentem, propinetur ei hoc Alexipyreton, hoc eſt, medicamen contra febrem.

Hauſtus bonus, febres quaſcunque abarcens.

Recipe. Aquæ Cichorij. unc. 8.
Diſſoluatur in eis. Theriacæ Diapenthæ ʒ iij.
Syrupi de Eupatorio. unc. 1. Miſce pro ternis uicibus, & ſint unc. 3. pro una uice, in diluculo, & aliquantulum ſudet.

Febrim, ardorem, æſtum, & ſtomachi indiſpoſitionẽ, à febre genitam curat, ſequens Cura à parente meo, in febrilibus puerorum diſpoſitionibus, experta.

Potus in febribus expertus.

Recipe. Acetoſæ. Manip. i.
Bulliat in aqua Endiuiæ. q. ſ. Cum quatuor ſeminibus frigidis. Et inde potetur.

Vnguentum.

Vnguentum in febribus. Confortatio

Vngatur etiam uentriculus, cum ſucco Menthæ & Oleo Spicæ, calido, mane & ſero. Edat etiamnum Diacidoniten: Propter Refrigerationem, & Confortationem.

Lac Magiſtrale, multimorbum, pro infantibus, & pueris febricoſis, & calorem febrilem habentibus. Quod parens meus inuenit, & ſæpiuſcule ordinauit trimulis, & quadrimulis pueris: Et multum effecit.

Lac magiſtrale, in febribus expertiſſimum.

Recipe. Aquarum Bugloſſæ.
Borraginis. Acetoſæ.
Scabioſæ. ana. Quartale. 1. ſ. b. p.
Cum quatuor Seminibus frigidis maioribus, & minoribus.

ribus. Cucurbitæ. Cucumeris. Citruli.
Melonum. Endiuiæ. Scariolæ. Lactucæ.
Portulacæ.ana ℥ i. uel ℈ 2. Fiat lac, in quo diſſolue.
Loch ſani,& experti,unc. 1.
Conſeruæ Violarum, Roſarum,ana ℥ iij.
Rob granatorum muſorum, De Ribes.
Oxymellis ſimplicis,ana unc.ſ. Miſce, coletur diligenter: Bibat ex eo mane, meridie: & ſero hauſtulum. Interdiu diluatur hæc potio, cum aqua fontana, & bibat ad lubitum.

Cura à parente meo multoties,in quadrimis pueris febricitantibus experta.

Miſtura in febribus experta.

Recipe. Conſeruæ Nymphea.
Roſarum. ana unc.ſ.b.p. Manus Chriſti.
Trochiſcorum de Camphora.
Diarrhodonis.ana ℥ i.
Electuarij de Gemmis frigidi ℈ 4. Cum Iulepo Roſarum, fiat Miſtura: Doſis eius auellanæ quantitas, ſæpius in die adminiſtrata.

Capvt. xix.
Genarum, & Maxillarum Vitia, Genarum, & Maxillarum Tumor, & Dolor, & Puſtulæ.

Ad Tumorē & dolorem Genarum, & Puſtulas Vnguentum

Recipe. Olei Laurini. De uitellis ouorum.
Roſarum. Maſtychini.
Terebinthinæ,ana unc.ſ.
Ceræ, ℥ ij. Diſſoluatur Cera, cum Oleo Roſarū, & Laurino,adde cætera,moueatur ab igne,agitetur,
quouſque,

quouſque infrigidetur, reponatur in fictili.
Genarum, & Maxillarum dolor, & Tumor pellitur, & lenitur. Maſtiche) mollificata cum Albumine Oui. Et appoſita.

Vnguẽtum ad dolorem & Tumorẽ Maxillarũ.

CAPVT. XX.
Hereſipelatis Morbi Remedia.

Cataplaſma ad Heriſipelam expertum.

AD Hereſipelam puerorum expertum Cataplaſma.
Recipe. Boli Armenij.unc.1. uel plus.
Diſtemperetur cum lacte Caprino. Et ſimul bene agitentur, tepidum ſuperponatur ſæpius, cum petijs.

Epithema ad Hereſipelam.

Ad Hereſypelam Tibiarum, & aliarũ Corporis partium extinguendam Epithema.
Recipe. Aquæ Solatri unc.6.
Roſarum unc i. ſ. Aceti Vini albi. unc.i.
Camphoræ ℈. ſ. Lithargirij ʒ ij.
Cretæ unc.ij. Pulverizanda Pulveriza, miſce, & fiat Epithema.
Superponatur illa Aqua bene calida, cum petia Lini ſæpius.

Aliud Epithema, ad idem.

Recipe. Albuginis Ouorum.
Aceti. Aquæ Roſarum.
Lythargirij ſubtiliſsime pulverizati. Miſce diligenter, & intingatur in eis pannus lineus, & exprimatur bene, ne ſtillet, & ſuperpone loco.

Ad idem.

Recipe. Folia Bardanæ. Aut Blitæ. Et ſuperpone.

CAP.

CAPVT. XXI.
Herniæ Remedia Vnguentum ad Rupturas.

RECIPE. *Pulueris Myrrhæ. Olibani.* *Vnguētum ad Herniā.*
Sanguinis Draconis. Lapidis Hematitis.
Serapini. Opoponacis.
Bdellij ana. ℥. ſ.
Tragacanthi. Terebinthinæ.
Sepi Ceruini. Anatis.
Vrſi. ana. ℥. ſ. Miſce, fiat Vnguentum ſecundum artem.

Vtantur tales pueri Inceſſu tardo, paſſu non nimis extenſo, leniter ſpirent, obambulantes identidem reſideant. *Obſeruationes pro natu grandiori bus pueris.*

Cura.

Cura fiat cum Ligatura, uel ſubligaculo, & plumaces, uel quadrata inſuper ponatur. *Emplaſtrū ad rupturā.*
Secundo, Thus cum Albumine oui recentis, & cum coto, uel Stuppa inuoluatur, et ſuper locum ponatur, & faſcietur, aut ligetur, & conſtringatur.
Et ſi huic addatur parum Gallarum. Vel Acatiæ.
Vel Pſylij, quod melius eſt. Aluminis. Antimoniæ, Carabæ. Ceruſſæ.
Emplaſtrum aliud, in Hernia expertum.
Puer quidam curatus eſt in tribus diebus, cum Arnogloſſa, & Lentibus decoctis, & ſuper locum ligatis. *Emplaſtrū ad rupturas expertum.*

Emplaſtrum ad Herniam expertiſſimum.

Recipe. Radicis Aaron. Capillorum Veneris.

Rutæ.Saniculæ albæ. ana. Manip.1. Contundantur, & decoquantur in Butyro maicali. Et Axungia Gallinacea.Et ſæpius calide ſuperponatur: Et eſt res expertiſſima.

CAPVT. XXII.
Hecticæ, Chachexiæque, id eſt, Maciei Remedia.

Hectica. Macies. Macilentia. Cachexia Phtyſis Conſumptio Vnguẽtum Impinguatiuum pro pueris.

VNGVENTVM *Impinguatiuum, pro pueris dema creſcentibus.*

Recipe. Axungiæ Porcinæ. Gallinæ.
Ceræ Virgineæ.ana.q.v.Reſolue. Et impone pulueris Amydi & in exitu Balnei unge: Et tale Vnguentum mirabiliter reparat ſubſtantialem humiditatem.

Clyſtere in Hectica, & Cachexia ſaluberrimum

Clyſterium pro Hecticis, Phthyſicis, & conſumptis pueris.

Recipe. Capitum, & Pedum Mutonis. i.
Iuris Cicerum alborum unc. ij.
Ficuum Pinguium.num.x.
Camomillæ unc. 1. Mellis.
Olei Seſamini. ana. ℥ ij. Olei de Been.
Olei Lumbricini.amborum ℥ ij. Fiat Clyſtere, ad Quartas. iij.

Aſsiccеſcentium ex Hectica puerorum Cura.

Macritudinis puerorũ Cura.

Emaciatis ex tabifica febre pueris conuenit eiuſmodi Nymphæum,ut ſequitur.

Recipe. Caput Arietinum, & pedes: Et coquantur in aqua diu,donec carnes ſeparentur ab oſſib.Et in tali decocto balneetur infans.

Deinde

Deinde mox à Balneo impinguetur hoc Cæromate. *Ceroma in Hectica.*
Recipe. Butyri recentis.
Olei Roſacei Vel Violacei.
Communis. ana ʒ xx.
Pinguedinis Caudæ de Carnibus Ouinis. ʒ xij.
Ceræ candicatæ. ʒ viij. Fiat unguentum arte: Quo totum Puerulorum corpuſculum molliter inungatur *Chryſma in Macie ſumma.*

Aliud Chryſma, aduerſus maciem infantium.

Recipe. Seminis Papaueris albi ℥ iij.
Conficiatur cum Oleo Violaceo. q. ſ. Et fiat Linimentum molle: Quo liniatur ſpina dorſalis, quotidie bis, uel ter: Valet enim contra Hecticam, & ſiccitatem membrorum.

Hijs, qui Bimatum ingreſsi ſunt, exhiberi poteſt parū ſubſequentis Eclegmatis.

Recipe. Succi Liquiriciæ,
Gummi Arabici
Tragacanthi. Aniſi. *Linctus pro Hecticis & Monogrammis.*
Seminis Papaueris albi. ſingulorum, ʒ .ſ.
Et cum Serapio Papauerino fiat in forma Loch.

Valde ualet Clyſtere nutritiuum factum ex Aqua carnis, & lacte, & huiuſmodi. Quia Venæ Meſaraicæ trahunt ad hepar, & ſic nutrit: Et ſicut puer (Teſte Arnoldo Nououillano) per Venam umbilicalem recipit Nutrimentum: Ita imaginari poſſumus per Clyſteria ſimiliter fieri. *Clyſtere in Hectica, & Cacheſia. Cura in Hectica & Cachexia.*

Cura nouennalis cuiuſdam puelle Hecticæ, à parente meo inter biduum ſanitati reſtitutæ.

Primo comedebat ſæpius Butyrum. 1

2 *Secundo bibebat lac Amygdalinum colatum, cū aqua Hederæ terreſtris.*

3 Tertio, aliquando hauriebat lac Caprinum.

4 Quarto, edebat ſæpenumero Ficus.

5 Quinto, præparabat Balneum ſequens.

Recipe. Maluæ utriuſque

Brancæ Vrſinæ. Liliorum alborum.

Saponariæ. Morſus Gallinæ.

Hederæ terreſtris.

Camomillæ. ana. Manip. 1. b. p.

6 Sexto, Terantur Pulpæ Gallinarum.

Et tritæ diſtemperentur cum Lacte Caprino. Vel Ouino. Et addantur uitelli ouorum, quibus admiſce parum Polentæ frumentariæ: Alias frumenti, bulliāt ad ſpiſsitudinem, deinde adde parum de Sacchero.

Septimo, bibat potum hunc, de nocte, & mane, calide.

In Hectica medicamen optimum. Recipe. Roſarum rubearum, mundatarum. unc. 4. Ponantur in uaſe uitreato mundo: Et proijce ſuper eas Aquæ Polypodij calidæ. unc. x. ſtringatur bene Orificium uaſis, ſeu uitri. Et dimmitatur ſic in Infuſione per diem naturalem: Deinde extrahantur, & exprimantur ualide, colentur, & proijciatur ſuper eam. Sacchari. ℥ x. Rurſus decoquatur lento igne, donec inſpiſſetur. tunc iterum cola, & ſeruetur in uitreato uaſe, mundiſsimo.

Infantis Bimuli Hectici, & Cachexici Cura expta.

Potus Potus ſit, Lac Amygdalinum, uel Caprinum, bene Saccharatum.

Secundo bibat ſequentem Potum.

Recipe.

Recipe. Aquarum Borraginis. Potus medicinalis.
Bugloſſæ, ana quartale. i. In quo terantur.
Semina Melonum. Cucurbitarum.
Citrulli. Cucumeris, ana ʒ i. uel ij.
Fiat Lac.

Tertio, mane, & ſero ſumat quantitatem Caſtaneæ paruæ, de iſto linctu, uel Electuario.

Recipe. Diatragacanthi frigidi Nicolai. Electuariũ.
Diarhodonis Abbatis.
Diatraſandali, ana ʒ i.
Lohoch de Pino. ℥ ſ. Cum ſyrupo Bugloſſato.
Et Boraginato. Fiat Miſtura.

Quarto, poſt Balneum ungatur Oleo Amygdalino dulci. Vnctio.

Bimuli Infantis Cachexici, & Hectici Cura Parẽtis mei, in puero quodam. Cura Bimuli, in Hectica, & Cachexia.

Primo ungatur uenter Vnguento de Adipibus, in Diſpenſario deſcripto, mane, & ſero. Vnguentum

Secundo utatur iſto Iulepo lenitiuo.

Recipe. Iulepi Violacei Iuiubini, ana ℥ ij. ſ.
Aquarum Maluæ. Betonicæ.
Scabioſæ, ana unc. ij. uel iij.
Diſſoluatur in eo.
Diaprunis ſimplicis.
Electuarij Lenitiui. De Sebeſten ſimplicis.
Diacatholiconis. Caſiæ fiſtulæ cum Manna, ana ʒ i. Miſce fiat potus, De quo mane, & ſero, Cochlearia 2. uel 3. uel 4. bibat.

Impetigo.

Caput. XXIII.
Impetiginis Medelæ.

Vnctio.

Fiat Alipena, ex Oleo lateritio. Et puluere Sulphuris: Optime ſimul commiſtis, & utere. Eſt ſæpius expertum remedium. Sanat enim intra trinoctium.

Alia Cura Impetiginis.

Raſura. Liquor. Enchryſton.

Primo fiat Raſura Loci. Dein lauetur locus, cum ſucco Arantiarum. Poſtremo applicetur illud Enchryſton.

Recipe. Nitri. ℨ ij.

Sulphuris Apyros: id eſt, uiui ℨ iiij. Adiectaq; Reſina copioſa, fiat ad modum Enchryſti.

Aliud ad idem.

Linimẽtum.

Recipe. Sulphuris nigri ℨ iij. Teratur: Et cum Rhodelæo, id eſt, Oleo Roſaceo, quantum ſatis eſt, fiat ad modum linimenti.

Caput. XXIIII.

Iliaca. Inunctio.

Iliacæ, (uulgo dramgicht) Remedia.

Recipe. Oleorum Anethini.

Chamomælini, ana unc. vi.

Olei Rutacei. Styracis liquide, ana unc. iij.

Pulueris Cimini unc. ij. Bulliant omnia una bullitione: Deinde coletur, & uſui reſeruetur: Et quando oportuerit, ungatur locus doloroſus, & eſt expertum.

Linimẽtum. Fomentum. Linimẽtum

Marrubium album tritum, & in Oliuo coctum, & appoſitum, mirabiliter Iliacum dolorem ſedat.

Ad

Ad idem ualet, Fomentatio Parietariæ.

Aqua deſtillationis Morſus Gallinæ potui data, et herba in Oleo Linino frixa, & uentri applicata eidem affectioni ſumme medetur.

CAPVT. XXV.

Inflationis, & extuberantiæ Ventris, & aliorum membrorum Remedia.

QVACVNQVE *parte corporis Tumor oritur, ſumitates Sambuci, uel Ebuli, in uino albo lixentur: Et in ipſis calidis puer inuoluatur, & detumeſcet locus. Turgidis etiam confert fomentatio, facta cum Origano. Camomilla. Et Solatro. Semel, aut bis in die facta. At ſi ſolus Venter, Pedes, aut Bracchia extuberant:* *Fomentũ vel Balneum. Fomentum quo Inflatio deturget.*

Diaphoreticum Emplaſtrum aliquod, turgenti particulæ applicetur. *Emplaſtrũ*

Valet in hoc caſu Oleum, In quo Ruta fuerat elixa Aut Cyminum. Aut Apij ſemen. *Linimẽtum aduerſus. Emphyſema*

Pro Puero Trimo, uentrem tumidum habente, Cura per parentem meum experta.

Recipe. Diacatholiconis.
Caſiæ fiſtularis cum Manna.
Electuarij Lenitiui.
Electuarij de granis Ebuli, ana ℨ ij. ſ. Cum ſyrupo Violarum q. ſ. fiat Miſtura. Doſis ℨ ij. uel iij. pro uice. de nocte, uel in nocte, cum Saccharo conſperſæ.

Vnguentum.

Vnctio. *Vngatur etiam Venter Oleo Chamæmelino. Vel Liliorum alborum.*

Potus.

Potus. *Nec non bibat Lac Amygdalinum. Vel Canabinũ.*

Miſtio. *Cura parentis expertiſſima, in puero, qui habuit maxime tumefactum uentrem, & ſtomachum.*

Inuentione Patris mei. *Recipe. Electuarij de granis Ebuli. unc. ſ b. p.*

Vnctio. *Cum puluere Tabularum Laxatiuarum ℥. i.*

Cum Aqua fructuum Meſuei. q. ſ. fiat miſtio, quæ ſumatur Cubitum eundo.

Vngatur etiam ſtomachus, cum unguento Agrippæ, mane, & ſero: Cui parum ſucci ſaluiæ agreſtis ſit adiectum.

Vomitoriũ Potus. *Item ante ſumptionem miſtionis, ſumatur Cyathus. i. Olei Lilini uel Linini calidi, loco Vomitorij. pro potu utendum eſt, Aqua decoctionis granorum Iuniperi. Seminum, & radicum Fœniculi.*

Paſſularum, ana Manip. i.

Capvt. XXVI.
Linguæ uitiorum remedia.

Ancynogloſſæ Cura.

Ancynogloſſa. Ingenerata Ancynogloſſæ cura. AGNASCITVR *interdum Proli filũ linguæ conſtringẽs, ac uelutiſcirpans Ancynogloſſum, quod filum uulgariter uocant, uinculum neruoſum, non ſine ſubduro ulcuſculo, quod niſi in ipſa teneritudine curetur, præpedimentum loquelæ parit.*

Hoc genus mali græce Ancynogloſſa, latine per periphraſin, fibrarum linguæ colligamen, aut obnexio dicitur.

dicitur.

Eximitur autem hæc ipſa Inſtrumento Chyrurgico, quod Graij ἀγκυλοτόμοι appellant: Melius tamen eſt eam ſenſim diſſuere, quàm repētè præcidere, qua ſoluta, exertanda Lingula fœtus eſt, & Rhodomeli ſuperillinendum. Obſtetrices à nixu ſtatim innatū hoc malum nummuli acie diſſecant. — Cura. — Canon.

Tumor Linguæ. — Tumor linguæ.

Illinatur ſucco Abſynthij.

Extuberantia Linguæ. — Extuberantia linguæ.

Fricetur lingua cum ſucco Ribes. & acedine Citri.

Ardor Linguæ.

Fricetur lingua cum ſucco Ribes. & acedine Citri.

Aliud ad idem.

Mundificetur lingua cum Hydreleo. Id eſt, ex Aquæ Saluiæ partibus ij.
Et aceti Roſacei. parte. i. confecto.

Linctus ad idem. — Linctus ad idem.

Deinde inungatur lingua, cum Rob de Berberis.
Et cum modico Rhodomelitis diluto.

Fricatio.

Laudat Auicenna Fricationem cum Corticibus Perſicorum factam. — Fricatio.

Vlcerum, & Apoſtematum Linguæ, præſertim Ranulæ, Remedia. — Vlcera. Abſceſſus. Ranula Linguæ.

Ad Abſceſſus Linguæ.

Fricetur Lingua, cum Perſicis humidis.

Cura Abſceſſuum, & ulcerum linguæ, & præſertim Ranulæ: Eſtq; à parente meo in puella

Ranu-

Cura experta in Ranula.

Ranuloſa experta, quæ excedebat decem Annos. Eſt unum ex ſecretis, & arcanis Parentis mei.

Phlebotomia.

Primo ſi ſanguis ſuperabundat, phlebothometur Cephalica, uel uena ſub lingua: Et fiat uentoſatio ſuper Scapulas.

Gargariſmus.

Venæ ſectio Gargariſmus ad Ranulam, et vlcera linguæ.

Poſtea fiat gargariſmus, cum Aqua. Decoctionis Balauſtij. Capullarum Glandium. Et aceto. Fiat Gargariſmus.

Alius Gargariſmus ad idem.

Recipe. Salis Armoniaci.
Piperis. Sinapi.
Staphiſagriæ. Nitri.
Origani Salis. Nigellæ. Sanſuci.
Et Ficuum. In Aqua decoctarum, ana q.v.
Fiat Gargariſmus.

Ranula quid Emplaſtrū. Frictio.

Alia Cura ex Varignana, ad Ranulam.

Ranula eſt nodus, ſub Lingua natus.

Hunc morbum ſanat Atramētum, ſi miſtum cum Hermodactilis applicetur. In ipſius autem principio, cum Sale Armoniaco: & Gallis fricetur, quod eſt etiam utile. Si autem inueterata ſit Ranula, utaris ſequentibus Trochiſcis.

Trochiſci in Ranula perutiles

Recipe. Vtriuſque Arſenici Rubei, & Citrini.
Calcis. Gallarum.
Aluminis. Omnium ana partes æquales.

Vſus.

Et ex hijs pulueriʒatis, & cum Aceto miſtis, fiant parui Trochiſci. Cum autem neceſſe eſt, ſumatur ex eis,

ex eis, ℈.ſ. Et confricentur cum eo Gingiuæ, & ſic maneat parum donec purgetur. Deinde Oleum Roſarum, in Ore teneatur.

Gargariſmus,

Hyſſopus decoquatur in aceto, & fiat Gargariſmus: Et aſpergatur Puluis floris hyſſopi: Et conſumit tumorem linguæ, & uuæ. Gargariſm⁹

Cura Apoſtematis, & Ranulæ Linguæ, ex Meſueo. Cura Meſuei.

Ordinetur commune regimen Dietæ. Item ſolutio uẽtris, ſi expedit. Dieta.

Fiat etiam Ventoſatio, ſub mento, cum Scarificatione. Scarificatio.

Pariter Scalpellatio facta in ſpacio, quod eſt inter fontem ſaliuæ, & dentes. Scalpellatio.

Valet in hoc caſu, ad diſſoluendam Phlegma, quod eſt aggregatum in Lingua, ſequens Gargariſmus. Gargariſm⁹ in ranula expertum.

Recipe. Origani. Pyrethri.
Zingiberis. Piperis nigri.
albi. longi.
Salis Armoniaci. Sinapis.
Cinnamomi. Hyſſopi. Nigellæ.
Sanſuci. Coſti. ana. q. v.
Confice cum Oxymelle Scyllitico. Et Rob.
Et gargarizetur diebus continuis, cum eo.

Alia in Ranula, parentis mei Cura. Cura parentis in Ranula.

Primo fiat Scarificatio uenularum, in Gingiuis, et parte tumenti exiſtentium. Scarificatio

Secundo

Gargariſm⁹ Secundo utatur ſequenti Gargariſmo Conſumptiuo.
Recipe. Piperis. Pyrethri.
Zingiberis. Zedoariæ.
Caryophyllorum, ana ℈ i.
Vuarum Paſſarum, ℥ i.ſ. Ficuum numero 6.
Bulliant ſimul in Vino albo, ad conſumptionem medietatis, & calide gargarizet.

Emplaſtrũ. Tertio, fiat Emplaſtrum ſuper Mentum tale.
Recipe. Stercoris Anſerini.
Mellis, ana unc. i. Coquatur in Vino: uſque ad conſumptionem Vini, fiat Emplaſtrum ſuper locum.

Quarto teneatur in ore, ſub lingua, iſte Puluis.

Puluis ad Ranulam. Recipe Oßis Sepiæ.
Salis Gemmæ. Piperis, ana ℈.ſ.
Spongiæ uſtæ: quantum de omnibus. Fiat ex hijs puluis.

Corroſiuum domeſticum Stockeranum, pro Gingiuis, & alijs ulceribus corroſiuis, & ambulatiuis, nec non pro Ranula.

Puluis Stockeranus in Ranula. Recipe. Vitellorum Ouorum, decoctorum ad duriciē. q.v. Salis Tantundem.
Deinde ponatur in Olla, perlutetur, & ponatur in furnum, & deſiccetur, fiat Puluis: Et utere in ulceribus, ubi neceſſe eſt.

Caput. XXVII.
Lapidis Veſicalis, & Renalis Remedia.

Lapis Calculus

Aqua Iringi Oleum. Aqva diſtillationis iringi, pitiſſando ſumpta,

Lapillos

Lapillos tam Renales, quàm Veſicales conſumit: Partibus tamen genitalibus prius Oleo Laureo perunctis Et Emplaſtro ſubſequenti iiſdem appoſito.

Recipe. Vitella Ouorum integrorum, coctorum in aqua num. 2. uel 3. Conficiantur cum Oleo Nardino. Et Muſcelino. Emplaſtrũ.

Et additis Folijs Enulæ Campanæ.

Parietariæ: *Petroſelini.*

Saxifragæ.

Puluere item Lapidis Iudaici. Fiat Emplaſtrum.

Aliud.

Recipe. Oleaſtri radices.

Ciminum. *Et cepulas, ana q. v.*

Terito, & in Oleo coquito, & pone calidum ſuper pectinem. Vrinam enim cit, & Arenam potenter expellit. Emplaſtrũ.

Aqua ſublimationis lappæ, cum Vino ſubtili albo ſumpta, manifeſte frangit Lapidem, tam Renalem, quàm Veſicalem. Galen. in Experimentorum libris. *Aqua in Renali, & veſicali Calculo à Gal. in lib. experimentorum*

CAPVT. XXVIII.

Membrorum Male habentium Remedia.

Contra Extenuationem Membrorum.

RECIPE. *Herbæ Tenaceti. Manip. 2. uel 3. Coquatur in aqua. Lauetur locus ea frequenter, eſt enim mirabile.* *Lotio in Extenuatione Membrorũ.*

Inunctio, ſiue Linimentum.

Reci.

Linimẽtum. ad idem.

Recipe. Olei Amygdalini amari.lib.ſ.
Croci bene triti, ℥.ſ. Coque,& line membra extenuata,ut ſcis.

Aliud ad idem.

Recipe. *Summitatum* Iuniperi. *Radicum* Vrticæ. *Saluiæ. Florum* Camomillæ,*ana* Manip.i.
Bulliant in Butyro *recenti. Dein optime colentur, cũ expreſſione forti, fiat* Emplaſtrum.

Aliud ad idem.

Emplaſtrũ.

Recipe. *Multos* Vermes *terreſtres mundatos:* Pone *in phiala, perlutetur paſta panis bene, & ponantur in* Clybano, *ſæpe reſpiciendo quando habeat fiſſuras, quæ continue iterum perlutentur,& quando diſſoluũtur cum aqua illa fiat* Vnctio, *membri tabefacti.*

CAPVT. XXIX.
Narium Vitiorum Medelę.

Nariũ morbi.
Fluxus ſanguinis nariũ Emplaſtrum

Aduerſus fluxum ſanguinis Narium.

ARGILLAM *confice cum* Aqua Roſacea, & *Aceto acri,fiat* Emplaſtrum.

Aliud.

Cinis Ranæ *combuſtæ, poſitus ſuper ſanguinis locũ, omnimodam* Cruentationem *retinet.*

Aliud.

Valet etiam in hoc caſu Olibanum.

Aliud.

Sumatur Cinis Cornu Cerui:Vel Bouis. *Addatur* Acetum,& *emplaſtretur,aut naribus attrahatur.*

Aliud.

Idem

Idem Facit Cinis Roſarum.

Aliud.

Idem efficit Emplaſtrum ex ſecretis Galeni, Capite de fluxu Ventris.

Aliud.

Succus Arnogloſſæ, & pili Leporis, ſimul miſti, & emplaſtri modo applicata hæc, ſanguinem ſuper omnia ſtringit.

Obſtructio puerorum in Naribus, ex mucis pituitoſis induratis.

Nux Cypreſſi teratur cum ficubus, & cum licinio naribus immittatur, ſanat omnes obſtructiones. Licinium. Inſufflatio.

Aliud.

Lactuca eſt præſentaneum Remedium oppilationum factarum in naribus.

Aliud ſimile.

Euaporatio facta cum Aceto calido, fortiter aperit. Alia Euaporatio.

Euaporatio alia.

Similiter operatur Euaporatio decoctionis Stæchadis.

Licinium expertum.

Fiat Licinium ex Butyro. Et Oleo Liliorum alborum. Miſce ſimul, fiat Licinium. Licinium in Narium obſtructionibus expertũ

CAPVT. XXX.
Vlcuſculorum Oris, quæ Vulgus Aphtas Indigitat, Remedia.

INFANS, aut Puellus Oſtocopo, ſeu Cancro, Os infeſtante laborans, Inſperſione ex Ceruini cornu ramento. Et malicorij puluere confecto, ſanetur. Oſtocopus. Cancer. Inſpergium ſanans

Valet

Carcinomaticos puerulos Valet idem Inſpergimen in alijs quoq; Cancroſis eorundem Infantium partibus.

Idem haud incommode perunguntur Butyro. Vix enim commodius Popanum reperias, quod ad æque proſit Oris ulceribus in eadem ætate, quas Aphtas dicunt. *Aphtæ.*

Oris item ulceri, quam Aphtan Græci nominant, opẽ fert iris, uel cum melle, uel ſicca etiam adhibita.

Nomæ. Aphtæ.

Antherum Aeginetanũ Nomas Oris, & Aphtan ſanat, Antherum Aeginetanum. Quod ſumit Cyperi. denarios 8.

Myrrhæ, denarios 12. Sandarachæ. denarios. 3.

Floris Roſarum, denarios 2. Croci, denarium. 1.

Crocomagmatis. Aluminis fiſſi.

Ireos Illyricæ. ſingulorum. denarios 2.

Eidem adfectui præſidio ſunt, Roſarum folia contuſa: Pariter & earundem Floſculi. Item Crocus.

Myrrhæ puſillum. Cicis, ſiue Galla.

Thus. Cortex Thuris.

Vel ſimul, uel ſingulatim melle irrigata, & excepta.

Præterea Mulſum, ſiue Melicratun, & Apyrenorũ cremor.

CAPVT. XXXI.

Peſtis, & Intoſsicationis Remedia.

Peſtis intoſſicatio. PROPHYLACTICON optimum in præcauenda lue peſtilenti, in forma morſellorum.

Recipe. Diatria ſandalorum ℥. ij.

Specierum Diarhodonis Abbatis. ℥. ſ.

Tro=

Trochiſcorum Dyaſphragidos,id eſt, de Terra ſigillata.ʒ.ſ. Gemmarum,Margaritarum. — *Confectio. Loco Gēmarum,et Margaritarū pōt ſumi Diamargariti.*
Electuarij Gemmati ſine ſpeciebus.ʒ.ij.
Boli Armenij.ʒ.ij. Sacchari albi. ℥.xij.
Miſce,& cum aqua Bugloſſæ.q.ſ.fiat Confectio ſolida in morſellis,ʒ. iij.pro ſingulo morſello. Vel poteſt illa confectio diſſolui in aqua Acetoſæ.

In præcauenda Infantium peſtilenti Infectione, prætium operæ fuerit Infantulos ter in die odoriferis ſuffitibus,puta,Trochiſcis,uel inſuletis ſuffumigare. — *Potus. Suffumigia.*

Iiſdem etiam guttulas aliquot Aquæ Angelicæ, uel Enulæ,ſeu Pimpinellæ,cum exiguo Theriacæ,uel Mithridatis Antidoti. uel Rectificationis contra peſtem infraſcriptæ propinare licebit. — *Potus.*

Rectificatio contra peſtem,in forma Electuarij. — *Rectificatio contra peſtē in forma electuarÿ.*

Recipe Theriacæ finæ.
Mithridatici boni.ana.ʒ.iij.
Electuarij de Ouo.ʒ.ij.
Boli Armeniaci præparati. Terræ ſigillatæ.
Radicum Dyptami,ana ℈ 1.
Specierum Crodialium ℈ 2. Cum ſyrupo Betonicæ fiat Miſtura,optime ſimul incorporata.

Nutrix in dies mane,& ueſpere, ſumat exiguum ſubſcripti Pulueris, ſuper pane toſto, cum ſyrupo Acetoſitatis Citri irrigato.

Tragea contra Peſtem. — *Tragea contra peſtem, pto Nutrice.*

Recipe. Specierum Ellectuarij Liberantis, ℥ 1.
Tormentillæ. Dyptami, ana ʒ iij.
Pampinellæ,ʒ ij.ſ. Doronici.

Cinnamomi. *Seminis Citri.*
Zedoariæ,ana ʒ ij.
Sacchari ad pondus omnium. Fiat Tragea.

CAPVT. XXXII.

Pectoris, Pulmonis, Præcordiorum, Thoracis, & omnium Viſcerum male habentium Medelæ.

Miſtura in Aſthmate, & pulmonis vitijs experta.

CVRA *multoties à parente meo experta,in qua* [...] *drimis pueris,difficultate ſpiritus laborantib.*
Recipe. *Conſeruæ Nymphcæ.*
Roſarum,ana ℥ ſ.b.p. *Manus Chriſti.*
Trochiſcorum de Camphora.
Diarhodonis, ana ʒ i.
Electuarij de Gemmis frigidi ℈ iij. *Cum Iulepo Roſarum, fiat miſtura Doſis eius auellanæ quantitas, ſæpius in die adminiſtrata.*

Vnguētum ad Pectus, et Thoracē.

Pro Pectore Vnguentum.
Vngatur pectus Vnguento pectorali Communi.

Miſtura pro pectore. Thorace, & viſceribus.

Miſtura pro pectore,Thorace,& Viſceribus.

potus diurn⁹

Strictura pectoris

Recipe. *Decoctionis pectoralis Communis ℥ i.*
In qua diſſolue.
Caßiæ fiſtulatæ cum Manna ʒ i. *Detur in aurora, ſi nihil duxerit reiteretur,dando duplum pondus.*
Vtendum pro potu, Lactæ Canabino.
Pectoris Stricturæ medetur, Lac Magiſtrale,multimorbum,ordinatum pro pueris Trimulis,& Quadrimulis,Cuius deſcriptionem reperies ſupra, Cap. 18. de fe-

de febribus Puerorum.

Aeque prodeſt Vnguentum Mollitiuum ſequens.

Recipe. Adipis Gallinæ. Anſeris. Anatis. Butyri recentis, ana ℥ iiij. Olei Chamomælini. Lilini. Amygdalini, ana ℥ iij. Medullæ Vitulinæ, ℥ ij. Cum competenti pondere Ceræ: Fiat ad modum Vnguenti. Quo pectus, Latera, & uenter, mane, & ſero perungantur. Lac expertũ

Cura experta, pro puero quodam Quadrimo, Strictura pectoris laborante.

Recipe. Mannæ electæ ℈ ij. Diacatholiconis, ℥ .ſ. Floris Caßiæ, ℥ i. Miſce cum ſyrupo de Liquiritia, fiat Miſtura. Detur lambendum ſæpius, præſertim noctu, & in ieiunio. Strictura pectoris.

Cura alia experta à parente meo in Peripneumonicis bimulis.

Primo ungatur uenter unguento de Adipibus, in Diſpenſario deſcripto, mane, & ſero. Peripneumonia.

Secundo utatur, ſequenti Iulepo Lenitiuo. Iulepus. Lenitiuus. Miſtura.

Recipe. Iulepi Violacei. Iuiubini, ana ℥ ij ſ. Aquarum Maluæ. Bethonicæ. Scabioſæ, ana ℥ ij. uel iij. Diſſoluatur in eo. Diaprunis ſimplicis. Electuarij lenitiui. Diaſebeſten ſimplicis. Diacatholiconis. Caſiæ fiſtulatæ cum Manna, ana ℥ i. Miſce, fiat potus, De quo mane, & ſero, Cochlearia 2. uel 3. uel 4. bibat.

Pectoris à pituita repleti Cura.

Cura puellæ ſexennalis ex pectore laborantis potus Peripneumonia. Vnguẽtum

Recipe. Mannæ electæ, ℥ i. b. p.
Sacchari Candi. Succi Liquiritiæ, ana ℈ .ſ.
Diapenidij. Trochiſcorum pectoralium, ℈ i.
Infundantur in Aquis. Cardui Benedicti.
Prunellæ. Scabioſæ, ana q. ſ. Stent infuſa per diem naturalem: Poſtea colentur. De quo detur mane, & ſero, Cochleare. i. uel plus.

Potus.

Et interdum pocionetur Aqua fontana, Cui guttæ aliquot iſtius Apobregmatis, ſeu Diluti immiſti ſint.

Ficus aſſatæ

Proderũt & ficus aſſatæ, & nonnunquam comeſtæ.

Contra Pectoris plenitudinem.

hauſtulus

Recipe. Prunorum.
Tamarindorum. Paſſularum.
Violarum. Liquiritiæ.
Ficuum, ana parum. Bulliant omnia in ſ. q. Aquæ, ſecundum artem. Coletur. In Colatura, cuius ſint. ℥ 4. b. p. diſſoluatur Manna, dum adhuc calida eſt. Et iterum coletur. Poſt liquentur in ea non colanda. Syrupi Borraginati ℥ .ſ.
Mannæ electæ ℥ iij. Caſiæ fiſtulatæ cum Manna. Diacatholiconis. Electuarij Lenitiui, ana ℥ i. ℈ .i. Miſce, fiat Hauſtulus, capiat circa mediam noctem: Diuidatur in duos Hauſtus.

Pectoris obtuſitati medetur ſequens Potus.

Potus pro pectoris obtuſitate.

Recipe. Ficuum pinguium. num. 15.
Iuiubarum num. 30. Radicum Fœniculi, ℥ iij.
Succi Liquiritiæ, ℥ .i. Sacchari Candi, ℈ 4. b. p.
Bulliant in mulſo bono, ad conſumptionem unius partis, Coletur, Colaturæ, Recipe, totum. Et adde tantundem

dem Aquæ Polypodij. Bibat mane, & ſero, hauſtulũ 1. calide: Interdiu uero cum Aqua fontana lymphatum. Edenoi etiam Trochiſci pectorales. Trochiſci.

Omnibus Viſceribus, male habentibus, utpote pectoris, pulmonis, præcordiorum, & Thoracis morbis confert potus ſequens. ſ.

Potus ſalubris in morbis pectoris pulmonis, præcordiorũ Thoracis, et viſcerum.

Recipe. Ficuum pinguium. num. 12.
Iuiubarum num. 20.
Decoquantur inciſa, in Aqua Borraginis. Bugloſſæ, ana q. ſ. In Colatura diſſoluantur.
Mannæ electæ, ℥ ij. b. p,
Caßiæ pinguis, & bonæ, ℥ iij.
Electuarij Lenitiui, ℥. i. ſ. b. p. Et fiat Potus, doſis Cochlearia ij. de mane, & ſuper ieiunet duas, uel tres horas: Et detur etiam Cochlear. 1. de nocte: Et Aqua Potus illius ſit Decoctio pectoralis infraſcripta, cum Aqua fontana diluta.

Acqua decocta.

Recipe. Tamarindorum. Ficuum.
Dactilorum. Sebeſten.
Paſſularum. Hordei.
Liquiritiæ, ana ℥ i. uel ij. Bulliant in Aqua. q. ſ. ſecundum artem. Deinde colentur. Et in colatura diſſoluatur. Oxymelitis ſimplicis Meſuei, tantum, ut fiat ad modum Iulepi miſti. De quo cum Aqua fontana bibat parum pro uice.

Vtatur mane, & ſero uno ſuppoſitorio Communi, ſi ſua ſponte Aluus non fuerit cita. Suppoſitoria

Mel paſſulatum ad Hepar, & pectus. Mel paſſulatum.

Recipe. Paſſularum mundatarum à ſordibus, ℥. iij.

uel iiij.

Aquæ communis. lib. 1. Coquantur ſimul, uſq; ad conſumptionem Aquæ. Cui addatur Mellis deſpumati, duplum ponderis. Deinde iterum coquantur ſimul, uſq; ad neceßitatem, & uſui reſerua.

Electuarium pro Pthyſicis Pueris, & Infantibus.

Maraſmus Phthyſis. Tabes. Electuariũ contra conſumptionem corporis.

Recipe. Caudarum Cancrorum fluuialium, præparatarum ſecundum artem. lib. ſ.
Seminis Endiuiæ. Acetoſæ.
Scariolæ. Lactucæ, ana ʒ i. ſ.
Nucleorum pineorum mundatorum ℥ ij.
Sacchari optimi ℥ iiij.
Mellis Violacei. Vel Iulepi Violacei. q. ſ. Fiat Electuarium arte. Doſis Infantulo erui quantitas, in lacte nutricis ſoluta, puero, ʒ. i. per ſe.

CAPVT. XXXIII.

Plethoriæ Remedia.

Plethoria. Potus in plethoria.

CONTRA *Plethorian Cura, quæ competeret Octennali, nouennali, & decennali.*

Recipe. Marrubij. manip. 1. Hyſſopi. manip. ſ.
Meliſſæ tantundem. Caricarum. num. 7.
Liquiritiæ raſæ ʒ ii. Vuarum paſſarum, unc. i.
Tragacanthi, ʒ i. Penidiarum.
Candi. ana. ʒ iii. Omnibus inciſis & contuſis, bulliant ſimul in Mulſo bono. q. ſ. ad conſumptionem tertiæ partis, Colatum dulcoretur cum ſyrupo Iuiubino, quod ſatis eſt. Et fiat potus tepide ſumendus, mane, et ſero. Doſis eius Puero. uncia 1. pro uice. Adultioribus.

ribus.unc.4.
Interdiu lymphetur iſte potus, cum Aqua fontana pura, & bibatur in modum Zulapu miſti. Edat mane, & ſero Ficus aſſatas. Si ſedem naturalem non habuerit quottidie imponatur ei Suppoſitoriũ de nocte. Plethoricis etiam multum cõfert Lac magiſtrale, multimorbum, Cap. 18. de febribus deſcriptum. Idq; lac Trimulis exhiberi poteſt. *Ficus.* *Suppoſitoria* *Lac.*

Vnguentum mollitiuum in Plethoria expertiſsimum. *Vnguẽtum in plethoria*
Recipe. Adipis Gallinæ.
Anſeris. Anatis.
Butyri recentis, ana ʒ iiii. Olei Chamemælini.
Lilini. Amygdalini, ana ʒ iii.
Medullæ uitulicie, ʒ ii. Cum competenti pondere Ceræ, fiat ad modum Vnguenti. Quo pectus, Latera, & uenter, mane, & ſero perungatur. Si plura de hac materia deſideras remedia, conſule Caput de Tuſſi ſequens, & ſatis fiet.

CAPVT. XXXIIII.

Ad Pyricauta, ſeu ambuſta Medelæ.

Pyricauta. Ambuſta.

INFANTVLIS, *& pueris quocunque modo per incuriam Nutricum combuſtis, prodeſt ſequens Vnguentum.*
Recipe. Rhodini. Aceti, ana unc.ſ. *Vnguẽtum contra Combuſtionem expertum.*
Boli Armenii. ʒ i. Miſce cum Aqua Solatri.
Vel Semperuiui. Fiat Vnguentum.

Emplaſtrum ad idem.

Combuſtioni peculiariter prodeſt, ſuccus Lactucæ *Ad idem*

 agreſtis,

Emplaſtrũ. *agreſtis,cum Lacte pingui ſuperpoſitus.*

Vnguentum ad Combuſtionem. *Vnguentũ doloris mitigatiuum, præſertim in principio Combuſtionis ignis.*

Recipe. Olei Roſacei,unc. 2.

Vitellorum Ouorum, num. 6. *Agitentur ſimul in modum Emplaſtri. Si uis magis Anodynum.* Adde Croci, gr. 6. *Et fiat Vnguentum arte.*

Linimẽtum *Calx uiua, Oleo Roſaceo extincta, deinde admiſto Cremore Lactis, ad formam Emplaſtri redacta, illinatur.*

Rheuma. Fluctio.

CAPVT. XXXV.
Rheumatiſmi, ſeu Fluctionis Remedia.

PVERIS, & *Infantibus Rheumatiſmo uexatis, prodeſt Olfactatio ſequentis Pomi.*

Suffitus ad Catarrhum Recipe. Ladani puriſsimi, unc. i.

Nigellæ,unc.i.ſ. Ambræ.

Moſchi, ana gra. 3. *Fiat pomũ arte: Prodeſt etiã fieri Suffumigatio, de reliquiis illius Pomi. Satius tamen mihi uidetur uti prædicto pomo ad odoratũ, quã ad ſuffumigandum.*

Puſiones Cataſmegino, ſiue deſtillatione (quam alias Coryzan uocant) infeſtatos, Melleorum Ecligmatum

Linctus. *frequentiore Linctu curabimus.*

Cura parentis experta ſæpius. *Equidem Anno ſuperiori Parens meus, plus duodeuiginti Puellos Plegmatodes, ſola Thuris, Maſtiches, Sandaracæ, Styracisq;. Suffitu ſoſpitauit.*

Odoramentũ ad Rheu *Complures item, eodem malo uexatos, Odoramẽtum*

ex

ex ſtillaticij liquoris Roſarum: Et admiſtione Caphu ræ compoſito liberauit. ma,& Catarrhum.

CAPVT. XXXVI.
Raucedinis Medelæ. Raucedo.

SYRVPVS Iuiubinus, cum Aqua Tuſsilaginis lymphatus, eliquatis in eo granis aliquot ſucci liquiritiæ, poſtea colatus, & ſtillatim infantibus irroratus, optimum eſt pro Pueris,& Infantibus Arteriace. Potus. Raucedinē curans.

Eorundem quoq; Raucedini medetur,hæc Potio,cum Aqua Scabioſæ,modice diluta. Potio ad idē

Recipe. Liquiritiæ mundatæ, raſæ.
Vuarum paſſularum.ana ℥ ſ.
Ficuum paruarum. num. 6.
Foliorum Fœniculi ʒ vi.
Foliorum Menthæ. ʒ ij.
Hordei mundi. Manip. 1. Bulliant ſimul in Aqua, uſq; ad conſumptionem tertiæ partis,& fiat potus.

Pro Pueris uero ualet ſubſequens Lohoch,uel Eclegma. Linctus.

Recipe. Dragacanthi electi ʒ .ſ.
Infundatur in Aqua Roſacea. Deinde
Recipe. Sacchari Penidiati. ℥ .ſ.
Amydi ʒ i. Mellis Roſacei colati ʒ ij.ſ.
Miſce in forma Lohoch. Aliquando addo parum de Saccharo Condito. Canon.

Aliud.

Recipe. Saccharum Conditum. Diſſolue in Flore Lactis. Eclegma, Lohoch.

Addito

Addito exiguo mucilaginis ſeminum Cydoniorum. Et lambeat modicum.

Ramex.

CAPVT. XXXVII.
Ramicis Medelæ.

Emplaſtrum paternum ad Ramicem.

Emplaſtrũ

Recipe. Vtriuſque Conſolidæ.
Lanceolæ. Plantaginis.
Corrigiolæ. Reſtæ Bouis.
Vel Caudæ Equinæ.
Sanguinariæ. Pentaphilonis. ana lib. ſ.
Pulueris Gallarum arabicarum.
Boli Armenij. Sanguinis Draconis.
Cubebarum. Glandium.
Corticum medianorum Caſtanearum.
Virgæ paſtoris. Lenticulæ.
Maſtyches. Myrti. Mumiæ ana ℥ v.
Sepi Hircini. Olei Roſarum. ana lib. 1.

Vnguentũ in Puerorũ Ramice exptiſsimũ.

Miſceantur, & fiat Vnguentum, ad lentum ignem, agitando cum ſpatula, & parum ſtet ſupra ignem, ſed cum depoſitum fuerit ab igne, ſemper cum ſpatula agitetur, donec ſit bene incorporatum.

Vnguentum contra Ramicem craſſam puerorum.

Recipe. Vnguenti de ſucco Enulæ. ʒ 3.
De Elleboro albo. ʒ. ſ.
Pinguedinis Porcinæ ℥ x. Incorporentur ſimul, & fiat Vnguentum, longa contritione, & liniantur ex eo Inguina, & tota burſa. Valet Herniæ aquoſæ, carnoſæ, & inteſtinali.

CAPVT.

CAPVT. XXXVIII.
Stomachi Dyſcraſiæ Medelæ.

STOMACHVM *frigidum calefacit, aſtringit, & Indigeſtionem prohibet potus ſubſequens.*

Stomachus. Ventriculus Potus

Recipe. Acetoſæ. manip. 1. Bulliat in aqua Endiuiæ q.ſ. Cum quatuor ſeminibus frigidis, & inde potetur.

Edat etiam Diacidonitē aliquādo pro Confortatione.

Diacidonitē

Vnguentum ad idem.

Vnguētum

Vngatur Stomachus, cum ſucco Menthæ. Et Oleo Spicæ, calide, mane, & ſero.

Puluis contra faſtidium, Vomitum, nauſeam, et reiectionem Ventriculi expertus.

Pu uis cōtra faſtidium. Vomitum, nauſeam, et reiectionem ſtomachi ex Varignana. Potus

Recipe. Rutæ ſiccæ. Partem. 1.

Olibani, partem tertiam. Miſceantur, & detur ex eo, ſecundum quod neceßitas poſtulat. Quandoq; miſcetur puluis iſte, cum ſyrupo Roſarum, quandoq; cum aqua, quandoq; cum uino.

Ad idem.

Idem poteſt à proprietate, Odor Corticum Citri.

Aliud.

Nauſeam item puerorū abſcindit, Syrupus de Mētha.

Faſtidium Stomachi tollunt ſequentia.

Rob Granatorum. Oxymeli. Syrupus Acetoſæ.

Faſtidium adimunt. Compoſita hæc.

Debilitati, & Ructibus Stomachi confert ſequens potus.

Syrupus Meliſſæ, ab Auicenna deſcriptus, in Libello de uiribus Cordis: Doſis reſpectu ætatis.

Ad idem.

Iiſdem adfectibus medetur Zulapium Meliſſæ.

CAPVT. XXXIX.

Sititis.

Sitim Reſtinguentia.

Sitim reſtinguit ſequens potus.

Potus cõtra ſitum.

Recipe. *Acetoſæ. Manip.* 1. *Bulliat in Aqua* Endiuiæ.*q.ſ. Cum quatuor ſeminibus frigidis:* Et *inde potetur.*

Ad idem.

Potus.

Aqua ſylueſtris Endiuiæ, *potui data, ſitim reprimit.*

Ad idem.

Potus ad idem.

Item Rob de Ribes,*cum* Aqua Acetoſæ *dilutum, ſimi liter ualet.*

aliud ad idẽ

Ardorem *præterea ſtomachi, & uehementiam ſitis, compeſcit, potus Aquæ portulacæ, cum ſucco* Punico *rum malorum miſtæ.*

CAPVT. XL.

Singultum Auferentia.

Singultus.
Decoctio.

FIAT *Decoctio florum* Aneti.
Cimini. Serpilli. Siſimbrij.
Seminis Ruthæ. Pulegij.
Omnium generum Menthæ. Abſynthij. ana parũ.
Et *per modum* Cataplaſmatis *ſtomacho ſuperponatur, & breui ceſſabit ſingultus.*

Aliud ad idem.

cataplaſma Ad idem

Idem facit Apium *aquaticum tritum cum mica panis, & cataplaſmatum.*

Maſtix

Maſtix cum Albumine Oui,& Aceto confecta,poſita ſupra furculam, uel Orificium ſtomachi, idem maxime corroborat,& Vomitum retinet,nec non Singultum amouet. *Linimẽtum.*

Dolor ſtomachi, ſi fuerit de frigida intemperie,Cyperus teratur,& in Oleo bulitus, ſuper emplaſtretur. *Emplaſtrũ.*

Ad omnia ſtomachi uitia præcipue confert, ſequens Emplaſtrum.

Recipe. Olibani. Succi Menthæ.
Et parum Aceti. Bulliant ſimul,& emplaſtrentur in furcella Pectoris.

Aliud ad idem.

Recipe. Maſtiches. Cimini.
Baccarum Lauri.ana ℥ i. Tere cum ſucco Rutæ, & confectum cum ſtupa, ſuper impone ſtomacho,& miraberis effectum.

Capvt. XLI.

Sternutationem Siſtentia.

Sternvtatio *ſi nimia fuerit, adſerit Meſues, Olea frigida Naribus attrahantur,aut Capiti infundantur, aut naribus immittantur.* *Sternutatio Meſuei conſilium. Olea Sternutationem nimiam ſiſtentia.*

Sicut eſt Oleum Roſarum.
Oleum miſtum de Salicibus.
Oleum de Cucurbita. Et ſimilia Sternutationem nimiam tollunt.

Aliud Remedium.

Et dixit Iſaachus, quod Succus Baſilici, Sternutationem à proprietate ſedat. *Iſaachus. Succus Baſilici.*

Spaſmus.
Tetanus.

Capvt. XLII.

Spaſmatis, Tetaniq́ue Remedia.

Ad Spaſmum, & Tetanum.

Lotio

Convvlsionibvs, & *Tetano Puerorum herba, quam* Helietropium *Græci, Solarem latini dicunt, aqua elixa ſubuenit efficaciter, ſi puerulus eodem decocto quoties neruorum diſtentio ingruit, inudetur, eoq́; magis, ſi poſt lauationem,* Irino Oleo, *aut Cyprino, aut Sicyonio delibutus, tantus, quantus eſt, incaluerit.*

Inunctio.

Remedia *Spaſmi, &* Tetani *per me pluries experta.*

Illinitio.

Illinitio, *facta cum pinguedine* Ceruina. *Vrſina.* *Vulpina.* *Felina.* *Vel* Aerulina. *Spaſmaticos non puellos ſolum, ſed & reliquarum deinceps ætatum homines maximopere iuuat.*

Enchiſtra quid?
Gāgliūquid
Vnguentū.
Diacōmeos.

Inter omnia *Enchiſtra, hoc eſt medicamenta liquida, quæ illinuntur, nullum deprehendi magis efficax, in curando Spaſmo, Gangilioq́;, (quod* Nerui *alicuius contorſio uerti poteſt) quàm* Vnguentum Diacommeos *meum, quod conſtat.*

Ex Olei *Muſcelini ſemuncia.*
Butyri ℥ ij. *Therebinthinæ.*
Ceræ, ana ℥ ſ. *Maſtiches.*
Styracis. *Myrrhæ. ana ℥ iij.* *Conficiantur ſimul, & fiat* Vnguentum *technice.*

Capvt.

CAPVT. XLIII.

Serpiginis Medelæ.

Serpigo.

Cura Serpiginis.

FIAT *Alipena ex Oleo Lateritio, & Puluere Sulphuris, optime conepſatis, & utere: Eſt expertiſ ſimum remedium. Hac enim Inunctione, puer omnino Impetiginoſus eſt à me curatus.* *Inunctio*

Serpiginis (quam Græci Herpeta uocant) Cura. Primo fiat raſura Loci ſerpiginoſi. Dein lauetur Locus, Succo Arantiarum. Poſtea applicetur iſtud Enchriſton. *Serpigo. Herpes. Raſura. Lotio. Linimētum.*

Recipe. *Nitri* ℥ ij. *Sulphuris uiui* ℥ iiij.

Adiectaq; Reſina copioſa, fiat ad modum Enchriſti.

Aliud ad eundem adfectum.

Recipe. *Sulphuris nigri,* ℥ iij. *Terantur, & cum Rhodelæo, quod ſatis eſt, fiat ad modum Linimenti.* *Linimētum*

CAPVT. XLIIII.

Splenis Adfectionum Remedia.

SPLENIS *dolorem, Tumorem, & Opilationem ſedat, ſequens Inunctio.* *Dolor, Tumor, & opilatio Splenis Inunctio*

Recipe. *Foliorum ſcolopendriæ.*

Foliorum Tamariſci.

Corticum radicum Capparorum, ana q.v. Decoquantur *cum Oxælæo: Et fiat Inunctio.*

CAPVT. XLV.
Scabiei Cura.

Vnguentum

VNGVENTVM *contra Scabiem, ſerpiginē, uitiligines, Syrones, & omne genus Puſtularum, quæ Infantibus, & pueris contingere poſſunt, expertiſsimum, Quo poſt lauacrum ad locum calidum ſemper perungatur.*

Vnctio

Recipe. *Succi Lapacij acuti. lib.ſ.*
Olei Nucei *Quartam* 1. Picis ℥.ſ. *Bulliant ſimul, & colentur, & Colaturæ addantur.*
Sulphuris puluerati. Tartari, *ana* ℥.ſ. *Miſce, & fiat Vnguentum arte.*

Ad pruritum.

Pruritus. Lotio

Lotio *facta ex Succo Ebulorū, Milheſmo Varignano teſte, tollit Scabiem, & pruritum.*

Inūctio

Ad idem ualet, ſi patiens inungatur ad idem, donec ſudet, cum Oleo, Sale, & modico Aceti.

Oleum. Oleū aliud.

Oleum item de Schænanto inunctum, omnem Pruriginem aufert. Eiuſdem *æquiualentiæ eſt Oleum Coſtinum, &* Beeninum*: Quæ etiam aſpredinem corporis mirifice purgant.*

CAPVT. XLVI.
Tumores Sedantia Pharmaca.

Ad extuberantiam Colis, & Teſticulorum.

Tumor Colis & Genitalium. Inunctio.

Recipe. *Olei de uermibus. q.* v. *Illinatur loco dolenti eſt expertum.*

Ad Genitalium pruritum.

Lauentur

Lauentur Colei pruriginoſi, cum Aqua decoctionis foliorum & ſtipitum Saluiæ. Pruritus Genitalium Lotio

Contra Apoſtemata, & duritiem Teſticulorũ, Colis, Tibiarum, & aliorum membrorum. Emplaſtrũ. Membrum virile. Tibiæ Teſticuli. Emplaſtrũ.

Recipe. Fabarum, ʒ x.
Cumini. Coriandri. Farinæ Cicerum. ana ʒ iij. Incorporẽtur cum Melle. q.ſ. & fiat Emplaſtrum.

Emplaſtrum ad Tumefactionem Teſticulorum.

Recipe. Corticum Granatorum ℥ i.ſ.
Farinæ Fabarum, unc.ſ. Olei Roſarum. q.ſ.
Fiat Emplaſtrum in modum pultis.
Adde de Amurca Aceti, unc.ſ. Croci, ʒ.ſ.
Decoquantur in Aqua Solatri. Et Plantaginis.

Emplaſtrum conueniens in Apoſtemate Teſticulorum cum duricie, habente etiam malam Complexionem calidam.

Recipe. Foliorum Maluæ. Et parum de Roſis. Emplaſtrũ.
Coquantur in Aqua, & exprimantur, atq; terantur, Et cum illa Aqua, uel decoctione, una cum Oleo Roſarum, & farina Fabarum. Conficiantur in modum pultis, & coquatur ad ſpiſſitudinem, & tepide aponatur: Et ſi remaneret Durities, tunc ex radice Euiſci fiat Cataplaſma.

Alia Emplaſtratio ad idem.

Coquantur Fabæ in urina Pueri: poſt emplaſtretur locus cum eis. Emplaſtrũ

Saccellatio Teſtium inflatorum.

Sacculus ad Teſtes inflatos.

Recipe. Farinæ Fabarum. Cumini. ana unc.iij.
Camomillæ.unc.i.ſ. Fenu græci.
Seminis Lini.ana unc.1.ſ. Farinæ Hordei. unc.ij.
Olei Rutacei. Chamomælini.ana unc.1.

Emplaſtrũ

Aceti parum. Fiat Emplaſtrum.

Sacculus.

Sacculus.

Recipe. Rutæ. Camomillæ.
Fabarum. Fœnugræci. Bulliant in poſca,(id eſt, uino,& Aqua, pariter dilutis) ponantur ad Sacculum,qui loco ſuperponatur.

Inunctio.

Inunctio.

Fiat prius Inunctio, cum Oleo Chamomælino. Flore Lactis. Et Butyro recenti. Miſceantur ſimul, & inungatur calide.

Emplaſtrum ad idem.

Emplaſtrũ

Fiat Emplaſtrum ex floribus Camomillæ.
Furfuribus. Roſis. Parietaria.
Violis. Carthamo, ana Manip. 1. Decoquantur in Oleo Linino, uel in Oxelæo, & fiat Emplaſtrum.

Ad idem ſi ſit durities.

Fomentum.

Fomentatio cum Malua eſt expertiſsima.

Linimẽtum.

Aliud contra tumorem Teſticulorum.

Recipe. Farinæ molendini. unc. iij.
Farinæ Fœnugræci. unc.1. Farinæ Fabarum,ʒ. vi.
Vitella Ouorum, numero iij. Incorporentur cum Oleo Roſarum, uel aliquo alio conuenienti, & adplica loco calide.

Puluis.

Recipe.

Recipe. Piſas albas, & torrefiant ſuper batibulo, ſeu in furnibulo, uel pala, donec bene nigreſcant, deinde mittantur in pilam, & fiat puluis: Quem inſperge. Puluis.

Damiani Cura.

Perſicaria in Vino decocta, & adiectis uitellis Ouorum, per modum Emplaſtri calide applicetur. Damianus. Emplaſtrũ. Vnctio.

Aliud.

Recipe. Parietariæ uiridis. manip. 3. In uino coquatur, & adplicetur calide.

Si tumor, & Inflatio adſint.

Valet media cortex Sambuci, in Vino cocta: Doſis Cochlear. 1. Potus

Emplaſtrum ad Extuberantiam Virgæ.

Recipe. Aquæ Maluauiſci. Et Maluæ. Cum farina Hordei ſubtiliſſima confice. Coque in modum pultis, & ſuperpone. Contra Tumorem Emplaſtrũ

Capvt. XLVII.

Tenaſmi Cura.

Contingit aliquando Pueris Tenaſmus, qui eſt continuus appetitus, & conatus ad egerendũ, cum pauco, aut nullo exitu fæcum, quo qui laborat in tantũ angitur, quod ſæpe Anus procidat, ſentiaturq́; ibi intollerabilis punctura. Tenaſmus.

Cura huius morbi eſt talis.

Bibat patiens extillaticium liquorem Verbaſci. Potus

Item ſedeat in Decocto eiuſdem herbæ, & frequenter tergat Anum cum illa. Lotio.

Fiat etiam Fomentum Ani, cum Elixatura illius. Fomentum.

Emplaſtrũ. Supoſitoria.

Item Ruta bullita, teratur, & ſuper locum emplaſtretur, ſaluberrime ſanat.

Vrgente uero maxima neceßitate, imponatur Ano hæc Glandula.

Recipe. Olibani. Et Ameos, ana ℥ i.

Opij ℈ i. alias ʒ ſ. Croci. ʒ ij. alias ʒ x. Confice cum Melle, & fac Suppoſitoria.

Canon vel Obſeruatio. Fumigatio.

Quod ſi propter uehementem dolorem, & niſum excernendi Anus exierit, uel prociderit, digito Inteſtinum retrudatur, prius ramento Cornu Ceruini combuſti reſperſo.

Fumigatio facta de Terebinthina, poſita ſuper carbones, ſanat Tenaſmonem.

Suffumigiũ aliud.

Alia Suffumigatio.

Ciminum. Aniſum. Anethum.

Colofonia. ana parum. Ponantur ſuper prunas, et cum aſſellat puer, fumus per poſteriora recipiatur.

Saccellatio. Fumigatio.

Ad idem ualet, ſolum Anethum, ſi torreatur, & ſaccelletur.

Ad idẽ quoq; ualet fumigatio, facta cum Sarcocolla.

Capvt. XLVIII.

Tuſsis Remedia.

Tußis Mellitiſmus Ecligma.

Sicvbi *Tußis Infantem impetit, Mellitiſmis utendum eſt.*

Quod ſi minus iuuerit, Ecligma fiat. Ex Sacchnaro Penidiato. Et Syrupo Iuiubino. De quo parum lambendum detur mane, & nocte. Nam Tuſſedinem momento ſedat.

Propina-

Propinare ſolent aliqui puerilis obtuſsientibus, uel Lac: uel Stillaticium liquorem, in quo Sacchar Canden uulgo uocitant, ſit eliquatum: Quod ſi exiguum ſucci Glycirrhizæ acceſſerit, continuatæ quoque tuſſi medetur. Lac. Liquor.

Cura in nobili quodam puellulo tuſsiente ultra modum experta à me.

Recipe. Aquæ Fœniculi. q. v. Imponatur fruſtum Mellis Harundinei: Id eſt Sacchari Candi. Potus

Alia Cura competens Octennalibus, nouennalibus, & decennalibus Tuſsientibus.

Recipe. Marrubij, manip. 1. Potus

Hyſſopi. Meliſſæ, ana manip. ſ.

Caricarum, num. 7. Liquiritiæ raſæ, ʒ ij.

Vuarum paſſarum, ℥ 1. Tragacanthi, ʒ i.

Penidiarum. Candi, ana ʒ iij. Omnibus incisis, & contuſis, fiat bullitio in Mulſo bono. q. ſ. ad cõſumptionem tertiæ partis, colatum dulcoretur cum ſyrupo Iuiubino, quod ſatis, & fiat potus, tepide ſumẽdus mane, & ſero. Doſis eius puero. ℥ 1. pro uice: Adultioribus. ℥ 4. Interdiu lymphetur iſte potus, cũ aqua fontana pura, & bibatur in modum Iulepi miſti. Edat mane, & ſero Ficus aſſatas. Cibus.

Si ſedem naturalem non habuerit, quottidie imponatur ei Suppoſitorium. Suppoſitoria

Tuſsi etiam medentur ſequentia Medicamenta. Lac.

Detur ad bibendum Lac Canabinum, in quo Sacchar canditum deliquatum ſit. Vel bibat Lac Vaccinũ, in quo Tragacanthum ſit inferueſactum. Vel fiat Zulapium.

Zulapium ſequens.

Recipe. *Aquæ* Fœniculi.

Tuſsilaginis,ana q.v. *Miſce, cum ſyrupo* Iuiubino, *in debita forma.*

Lohoch. *Ad idem ualet* Lohoch *contra* Tuſsim.

Tuſsi ut plurimum medetur Lac *magiſtrale,multimor bum ſequens, & poteſt bimulo, & trimulo exhiberi ſine noxa.*

Lac pro Tuſſi. Recipe. *Aquarum* Bugloſſæ.

Borraginis. Acetoſæ.

Scabioſæ.ana Quartale 1.ſ.b.p. *Cum quatuor ſeminibus frigidis maioribus, & minoribus,uidelicet.*

Cucurbitæ. Cucumeris. Citruli.

Melonum. Endiuiæ. *Scariolæ.*

Portulacæ. *ana* ʒ i. *uel* ℈ ij. Fiat Lac, *in quo diſſolue.*

Lohoch ſani,& *experti.* ℥ i.

Conſeruæ Violarum. *Roſarum. ana* ʒ iij.

Rob *Granatorum muſorum.* Rob de Ribes.

Oxymellis *ſimplicis, ana* ℥.ſ. *Miſce, coletur diligenter. Bibat ex eo mane,meridie, & ſero hauſtulum.* Interdiu *diluatur hæc potio,cum* Aqua *fontana, & bibat ad lubitum.*

Aeque prodeſt Vnguentum *mollitiuum ſequens.*

Vnguētum pro Tuſsi. Recipe. *Adipis* Gallinæ.

Anſeris. Anatis.

Butyri recentis. ana ʒ iij. Olei *Chamomælini.*

Lilini. Amygdalini. ana ʒ iij.

Medullæ Vitulinæ, ʒ ij. *Cum competenti pondere*

Ceræ,

Ceræ, fiat ad modum Vnguenti: Quo pectus, latera, & uenter mane, & ſero perungatur.

Idem poſſunt Trochiſci pectorales, in Diſpenſario de ſcripti. Doſis pro lubitu. Trochiſci

Ad idem.

Recipe. Herbarum, & radicum Fœniculi, ana Manip. 1. Decoquantur in Mulſo, & tepide bibatur mane, & ſero. Poteſt addi. Succi Liquiritiæ. ℥ i. Potus

Cura contra Tuſſim, pro nobili ſexennali Puella ordinata.

Recipe. Mannæ electæ, ℥ i. b. p. Potus in Tuſſi ſaluberrimus.

Sacchari Candi. Succi Liquiriciæ, ana ℈. ſ.

Diapenidij. Trochiſcorum Pectoralium, ℈ i.

Infundantur in Aquis: Cardui Benedicti.

Prunellæ. Scabioſæ, ana q. ſ. Stent infuſa per diem naturalem, poſtea colentur, de quo detur mane, & ſero, Cochlear 1. uel plus.

Et interdiu potionetur Aqua fontana, cui guttæ aliquot iſtius Apobregmatis, ſeu diluti immiſsi ſint.

Ad Tuſsim.

Recipe. Prunorum. Potus cõtra Tuſsim.

Tamarindorum. Paſſularum.

Violarum. Liquiriciæ.

Ficuum, ana parum. Bulliant omnia in ſ. q. Aquæ, ſecundum artem. Coletur, in Colatura, Cuius ſint ℥ iij. b. p. Diſſoluatur Manna dum adhuc calida eſt, & iterum coletur, poſt liquentur in ea non colanda.

Syrupi Borraginati. unc. ſ.

Mannæ electæ ℨ iij. Caſiæ fiſtulatæ cum Manna.
Diacatholiconis.
Electuarij Lenitiui, ana ℨ i. ℈ i. Miſce, fiant hauſtulus, capiat circa mediam noctem: Diuidatur in duos hauſtus.

Alius Potus contra Tuſsim.

Potus Aliud. Recipe. Ficuum pinguium, num xv.
Iuiubarum, num. xxx.
Radicum Fœniculi ℨ iij. Succi Liquiritiæ ℨ i.
Sacchari Candi ℈ 4. b. p. Bulliant in Mulſo bono, ad conſumptionem unius partis. Colaturæ recipe totum. Et adde tantundem Aquæ Polypodij. Bibat mane, & ſero hauſtulum. 1. calide: Interdiu uero cum Aqua fontana lymphatum.

Potus alius Pro Tuſsi.

Potus Recipe. Lohoch ſani & experti ℨ iij.
Diſſoluatur in aqua fontana q. ſ. fiat ad modum Iulepi Addendo Diapenidij, ℨ ij.
Syrupi Iuiubini q. ſ. pro bono ſapore. Bibat quoties ſitit de ea.

Alius potus contra Tuſsim.

Aliud. Recipe. Ficuum pinguium, num. xij.
Iuiubarum num. xx. Decoquantur inciſa, in Aqua Borraginis. Bugloſſæ, ana q. ſ.
In colatura diſſoluantur.
Mannæ electæ, ℨ ij. b. p.
Caſiæ pinguis, & bonæ ℨ iij.
Electuarij Lenitiui, ℨ i. ſ. b. p. Et fiat Potus: Doſis Cochlear. 1. de mane, & ſuperieiunet 2. uel 3. horas

ras, Et detur etiam de nocte Cochlear 1. Et aqua potus illius ſit, decoctio Pectoralis infraſcripta, cũ aqua fontana diluta. *Decoctio pectoralis.*

Potus Pectoralis.

Recipe. Tamarindorum.
Ficuum. Dactilorum.
Sebeſten. Paſſularum. Hordei.
Liquiritiæ, ana ℥ i. uel ij. Bulliant in aqua. q.ſ. ſecundum artem, Deinde colentur, & in Colatura diſſoluantur.
Oxymellis ſimplicis Meſuei tantum, ut fiat ad modum Zulapij miſti. De quo cum Aqua fontana bibat parum pro uice.

CAPVT. XLIX.

Viſus, & Oculorum Defectuum Remedia.

Viſus
Oculi

Vnctio.

CLARA *Oui agitata, deſpumata, & in Oculo poſita, ardorem, & punctionem Oculorum tollunt.* *Ardor. Punctio.*

Inunctio.

Vitellum Oui coctum, cum aqua Roſarum, uel Oleo Roſarum confectum, & appoſitum, dolorem ſedat. *Dolor*

Sacculus.

Roſæ poſitæ in Sacculo, & bene bullitæ, & appoſitæ Oculo, dolorem, & tumorem tollunt. *Dolor Tumor*

Lotio.

Folia Betonicæ, & radices Fœniculi, elixentur, & illa aqua Oculi lauentur, ſiccabuntur lachrymæ. *Lachrymæ. Dolor Lachrymæ.*

Aqua.

Ardor.
Pruritus
Dolor

Aqua.

Aqua in qua pſylium ſteterit una nocte, appoſita interius, uel exterius, ſtatim lachrimas, cum ardore, & pruritu ſtringit, ſiccat, & ſanat.

Inunctio.

Vitellum Oui confectum cum aqua roſarum, & farina, & lacte mulieris, mitigando repercutit.

Vnctio.

Dolor

Omne lac mitigat dolorem Oculorum, maxime cum Vitello ouorum, & oleo roſato emplaſtratum.

Vnguentum.

Effuſio.

Verbena trita, cum albumine oui, nocte ſuperligata, oculis effuſionem tollit.

Emplaſtrum.

Humor Oculorum

Item faba decorticata, et cōfecta cum Albumine Oui, & emplaſtrata temporibus, humores fluentes ad oculos retinet, uel maſticata.

Linimentum.

Linimētum.
Hebetudinis Viſus.

Adipes Piſcium fluuialium liquati, cum Oleo, et Melle miſti, Oculorum claritati plurimum conferunt.

Illinitio.

Quibus Oculi cæcultant, hijs prodeſt ſuccum Coronæ regiæ collo apponere.

Collyrium.

Collyrium.
Cæcitas.

Viſus obſcuritatem emendat, Collyrium factū ex aqua Violarum purpurearum, & ſtillatim oculis inditum.

Obſcuritas.
Oculi vitia.
Obſcuritas.

Haud impotentius contenebrata Infantium lumina lucidat aqua roſacea irrorata.

Collyrium.

Omni præterea Ocularimorbo medetur inſtillatio a-

quæ

quæ Conſo'idæ Regalis, Eſt enim egregium (in pue= ris preſertim) ὀξυδόκυτον, id eſt pharmacum ad a= cuendum Viſum. Aequalem in recuperando Viſu uim obtinet ὀφθαλμίκα, uulgariter Eufragiæ nomencla tura decantata.

Collyrium ad dolorem Oculorum.

Camphora reſoluatur in Aqua Roſacea, & bombax intincta, Oculis cataplaſmetur, fiat confectio ex Croco orientali, & uitello Oui, & ſuperponatur ſæ= pe Oculis.

Ad Oculos Cruentos.

Item ſi ibi eſſet multum ſanguinis collecti, ad modum uitelli Oui, tūc intromitte Collyrium, factum de Rho doſaccare miſto lacte mulieris. Poſſunt addi folia plā taginis, pro Emplaſtro.

Cruor. Collyrium. Emplaſtrū. Ophtalma. Vnctio.

Contra dolorem Oculorum.

Si fuerit ægritudo ualde fortis, tunc diſſoluatur mo= dicum de Opio, in Aqua Roſacea, uel etiam in A= qua fontali, & diſtilletur per uices in Oculo. Ex hoc enim penitus dolor tollitur, & calor, & reper cutitur tumor.

Aliud ad idem.

Dolorem oculi tollit lac muliebre, alborib. Ouorum adiecto Opio temperatum.

CAPVT. L.
Infantium Nimiæ Vigilantiæ Cura.

Vigiliæ immodicæ. Fomentum. Vnctio.

SI *Puer Inſomnijs grauetur, fiant Fomentatio= nes*

nes herbarum gelu ſpirantium. Vt *puta.*

Maluæ. Solani. Plantaginis, tam Platyphylli, ſeu ſeßilis, quam quæ faſtigiatis emicat folijs.

Et Myracopum Populeon: Et Rhodelæo, uel Violaceo Oleo, ſingulis priuatim, ſeorſimq; ſumptis, uel miſtim coagmentatis, cum ſucco Mandragoræ.

Portulacæ.

Et Lactucæ.

Epithema. In omnibus hijs intingatur pannus, & fronti applicetur.

Item miſceatur Oleum Roſaceum, cum Lacte muliebri: Quo frons epithemetur: hoc enim dulcem conciliat Somnum.

Oxyrhodinum. Inſomnes Puerulos placide ſopit, Oxirhodynum noctu fronti, temporibusq;, pro qualitatis morbi exigentia, adhibitum.

Somniferū. Idem hijs, qui uigorem tranſiluerunt, hoc eſt, adoleuerunt iam, adiectis Papaueris lachrymæ granis aliquot, intempeſtiuas agentes Vigilias, Somnum dulciter inducit.

Emplaſtrū. Haud minus prodeſt excubantibus nimium pueris Emplaſtrum, factum ex ſemine Papaueris albi, Lacte muliebri, Et Albumine Oui. Circa tempora applicetur.

Potus. Et quidam prebent Pueris pulueres Meconis, cum lacte, ut eo tranquillius dormiant.

CAPVT.

CAPVT. LI.
Vomitum Prolicientia, & Coercentia.

Vomitus.

AD Compeſcendam Infantium Reiectionem, parare ſolitus ſum, Emplaſtrum de medulla Panis triticei, aſſati, ſed in Aceto prius intincti. Emplaſtrũ.
Et Vitelli Ouorum aſſatorum.
Maſtyches. Thuris.
Gummi Arabici. Et diſtemperentur omnia cũ ſucco Menthæ. Et exiguo Aceto. Quod Emplaſtrum ponatur ſuper os Stomachi. Et Cruſta Panis aſsi, naribus admoueatur.
Conſueui quoq; pueris ordinare Epithema ſtomachichum, quod mirifice facit in reſtringendo Vomitu. Canon.
Bulliant in Aceto Roſæ, & Cortex quercinus, in quo Decocto Lana mollis imbibita ponatur ſuper Stomachum, uel umbilicum. Epithema

Aliud ad idem.

Odor Citri, & Pomorum redolentium, mirandum in modum uomitum prohibet. Odoramẽta
Item decoctio Menthæ, cum Aceto, & albore Ouali. prodeſt uomitioni, ex debilitate uirtutis retẽtiuæ prouenienti, ſi Spongia excepta uentriculo applicetur, idq; in frigida dyſcraſia. Epithema
In calida cauſa ualẽt Flores Nymphcæ, cum floribus Liliorum, in Aceto decocti & emplaſtrati: Sedat etiam dolorem Stomachi. Valentius eſt Emplaſtrũ, contextum. Emplaſtrum

Ex Maſtiche. Bolo Armenio.

Albumine Oui. Aceto. Super Orificium Stomachi poſitum.

Elixatio.

Pro mitigatione doloris Stomachalis utor ego ſubſequenti Cataplaſmate.

Meliloti, dolorem ſtomachi placat.

Melilotum bulliat in Vino. Vel Oxycrate. Cum Mentha. Et Abſinthio. Et calidum adhibeatur.

Vomitoriũ. Vnctio.

Quod ſi neceſsitas urgeat puero uomitiones prolicere, tutiſsimum eſt linguam digito prius Irini Vnctuli liquamine delibuto molliter comprimere. Mirum enim dictu, quantam pituitæ uim ea ratione euomet.

Vomitoriũ.

Expeditum etiam, & innoxium Vomitorium cenſetur, Cyprinum Oleum, irrigatis in eo digitis, uel pennis, & in gurgulionem, citra tamen læſionem Puerulorum inſertis.

CAPVT. LII.

Eminentiæ Vmbilici Remedia.

Eminentia vmbilici. Species Herniæ, & vmbilici eminentiæ.

AD Eminentiam umbilici ualet, Emplaſtrum ſcripum in Praxi Petri de argilla: Capite de Eminentia umbilici.

Herniæ (de qua ſupra, tractatum eſt) & Eminentiæ Vmbilici ſpecies, uidelicet.

Zyrbolis, Inteſtinalis, Ventoſa, Humoralis, Embriſmalis, Sanguinea, propter Crepaturam uenæ alicuius, uel Arteriæ, ibi ſanguinem inuadentis.

Cauſæ harum paſsionum, ut plurimum ſunt.

Ventoſitates

Ventoſitates, Labor, & Clamor magnus, ſeu uociferatio uehemens, inſolita ſpiritus retentio, ut in prægnantibus, item uagitus, ſeu ploratus multus, ut in Infantibus, deniq; Saltatio, Luctatio. Cauſæ.

Regimen.

Cauendum à Leguminibus, & omnibus rebus inflantibus, uentoſis, acerbis, & acutis. Vtendum in Eſu, Conſolida utralibet. Regimen.

Ventris item lenitio fiat ſæpius, uel cum Caſsia, ſi ætas permittat, aut alijs leuibus medicinis, de quibus in Adſtrictæ Alui Capitulo, nonnihil egimus. Ventris Lenitio.

Cura.

Faſcietur prominens umbilicus, ligamento ad hoc parato, ſuperpoſito prius eminenti loco, Dropace ſequenti, uidelicet. Cura.

Thus. Cum Albugine Oui. Et cum Cotto. Seu Stuppa. Dropax.
Inuoluatur. Ego hijs adijcio plerunq;,
Cicidarum, Acaciæ.
Vel Pſylli (quod melius eſt).
Næc non Aluminis. Anthimonij.
Carabæ. Et pſymmiti patrum.

Experimentum paternum.

Parens ſuperioribus Annis, puerum quendam triduo curauit, cum Arnogloſſa, & Lentibus elixis, ſuper locum conſtrictis. Præcedente Fomento Vſneæ, naſcentis in arbuſtis Prunellorum, calefactæ in Vino rubello. cataplaſma Fomentatio.

Aliud.

Mentha teratur, cum Albumine Oui, & umbilico ſuper- Emplaſtrū.

perponatur, cum petia panni ueteris, & communiatur, & conficiatur cum Vino bono, & emplaſtretur ſuper umbilicum, cum faſcia ligata ſuper ipſam: Et ſi non iuuatur, impoßibile eſt, quenquam curari, fiat Cauterio.

Obſeruatio. *Contineantur Pueri à fletu, clamore, motu, pandiculatione, &c. Reſupinatione.*

Aduerſus flatuoſitatem, Eminentiam Vmbilici quandoq; cauſantem.

Cuminum baccæ Lauri. Potus

Ventoſitatem ſi qua ibi eſt, reſoluunt, Cuminum, & baccæ Lauri. Scrophularia etiam ſola potata, per quatriduum, (de Pueris loquor, quimatum excedentibus) continuum, cum obſeruatione reliquorum, omnem Crepaturam, & internam ad Inflationem deturgeſcere facit.

CAPVT. LIII.

Verminationis Infantium Remedia.

Verminatio Vermes.

NOXIA *uentris Animalia necat, hoc Cataplaſma, umbilico, ſeu loco dolenti, calide ſuperpoſitum.*

Epomphaliõ contra vermes expertũ

Recipe. Succi Abſynthij. Pulpæ Colocynthidis. Fellis Taurini. ana q. v. Fac Emplaſtrum, & ſuperpone Vmbilico, uel loco dolenti, quantum calidius pati poterit.

Cura experta in puero quodam quinquennali Verminante.

Inunctio. *Primo ungantur uenter, mane & ſero, Oleo de Abſynthio. ℥ ij. uel iij.*

Secundo

Secundo utendum Suppoſitorijs ex Melle. Supoſitoria.
Tertio, recipiendum parum, & pro ætatis reſpectu, de hac Confectione.

Recipe. *Sementinæ probatæ* ℈ 2. Confectio in Tabulis, pro vermibus.
Dyptami albi. Farinæ Lupinorum.
Radicis Filicis. Tormentillæ.
Cornu Cerui uſti. ana ℈ i.
Sacchari q.ſ. Diſſoluto Sacchsaro, in aqua Agrimoniæ, uel Artemiſiæ, fiat Confectio in Tabulis.

Quarto adhibendum eſt ſequens medicamentum laxatiuum.

Recipe. Caßiæ fiſtularis cum Manna. ℥.ſ. Detur pro duabus uicibus, uel ʒ i. uel ij. uel Caſtaneæ quantitas, mane, & ſero, et ſuperieiunet horas 3. uel 4. ſumẽs. Doſis in ſumma reſpectu ætatis. Electuariũ Laxatiuum

Balanus Laridatus contra uermes paruos.

Paretur Suppoſitorium ſilatum ex Lardo ueteri ſalito, Alias ex Carne ſalſa, craſſa. Et immittatur podici. Eſt enim id gratum illis (ut Auicenna teſtatur) Illiciũ. Nam per eam ſic ineſcati, ſimul extrahuntur. Idq́; fiat poſt horæ ſpacium, & tamdiu iteretur, uſq; quod Anus mundificetur. Balani pro Lumbricis

Verminoſis pueris etiam multum prodeſt, ſequens Cura.

Primo, edat mane Zedoariam, & diu etiam in Ore contineat, poſt deglutiat. Poſt utatur hoc potu ieiunus. Zedoaria. Potus

Recipe. Aquarum Rutæ.
Abſynthij. Abrotani, ana ℥ i.

Pulueris Dyptami albi ℥ i. Miſce, ſumat ieiunus, & quandiu poteſt ſuperieiunet. Vel bibat aquam decoctionis Abrothani, & Dyptami, per hebdomadam, ſemper in mane hauſtulum.

Potus alius ad idem.

Decennalibus, & ultra decennium, in Lumbricis, & Vermibus, poteſt ſequens Miſtura præberi.

Miſtura.

Recipe. Specierum Hyere ℈ 4.
Agarici Trochiſcati ℥ i.
Trochiſcorum Albandal.
Trochiſcorum de Rhabarbaro, ana ℈ 6.
Pulueris ſementinæ probatæ ℈ i. Omnibus contuſis optime, cum ſyrupo Abſynthij fiat Miſtura. Doſis circa mediam noctem auellanæ quantitas. Oportet ut puer ante ſumptionem huius Medicinæ, per mediã diem nihil comederit antea, ut Lumbrici Medicinam eo auidius arripiant. Et poſt ſumptionem huius Medicinæ, ſuper ponatur Suppoſitorium, ex ſolo Melle confectum, abſq; Sale intinctum. Vel fingatur Suppoſitorium, complanatum ex Saccharo Penidiato, intinctum Melle, & imponatur Ano.

Obſeruatio.

Supoſitoria.

Balani.

Vnguentum contra Vermes.

Vnctio.

Recipe. Gentianæ.
Dyptami. ana ℥ i.
Pulueris Sementinæ probatæ.
Aloes Citrini, ana ℥ i.
Cui adde, Butyri. lotones. num. 4. Omnibus ſimul piſtatis, fiat Vnguentum, de quo ponat ſuper Vmbilicum, & expellet Vermes.

Pro Puero natu grandiuſculo, Emplaſtrum Ompha=

Omphalicon.

Primo ſuperponatur hoc Epithema, quod Lumbricos necat, & ſeceſſum proritat. Epithema.

Recipe. Aloes Succotrini.

Dictami. Gentianæ. Sementinæ.

Seminis portulacæ. Fellis Tauri, ana ℥ i.

Scammonij ℈ i. Omnia cum Butyro incorporentur: Et ex hac Miſtura, impleatur Teſta nucis, & applicetur Vmbilico, & alligetur. Hoc fiat poſt mediã noctem, uel de mane. Deinde poſt horam, uel quando unguen abſorptum fuerit, detur hic potus ſubſcriptus.

Apotropeion, ideſt Amuletum, pro Decennalibus uerminantibus Pueris. Potus cõtra Vermes.

Recipe. Hyeræ Galeni ℥ i.

Rheubarbarici electiſsimi ℈ i.

Theriacæ probatæ.

Vel Mythridatis Antidoti ℈ .ſ.

Diſſoluatur in uino albo, forti, fiat potus. Notio.

Poteſt etiam Rhabarbari loco, Agaricus poni.

Emplaſtrum contra uermes.

Recipe. Foliorum Perſicorum. Vel Porrorum. Emplaſtrũ.

Cum Aceto, fiat Emplaſtrum: Ponatur ſuper Stomacho, & patiens ſedeat in loco tepido, ſi reperiatur, uel in Aqua Mellis, ſtatim fugiunt amaritudinem.

Vnctio.

Vngatur umbilicus cum Amygdalis amaris & Oleo Nucleorum Perſicorum, efficaciter interficit Lumbricos. Vnguẽtum.

Alia Inunctio.

Vnctio. Suppoſitoria. Inungatur Podex intus, & foris, Lacte, & Melle miſtis, uel intingatur in hijs bombax, & fiat ſuppoſitorium.

Et ſtatim deſcendunt Lumbrici, ad locum dulcedinis.

Emplaſtrũ Canon. Lambitiuũ. Supponatur fruſtum Penidij, & tinctum in Melle, & lacte, ſtatim deſcendunt, maxime ſi fuerint data ſuperius amara.

Si Lumbrici lædant Os ſtomachi, pone fauum Mellis in ore ieiuno, ſtatim accedunt Mel, et exibunt per Os.

Vnguentum.

Inunctio. Recipe. Succi Menthæ.

Arnogloſſæ. Craſſulæ.
Semperuiuæ. Foliorum perſici.
Aceti fortißimi. Fellis Bouini.
Olei Perſicorum. Farinæ Lupinorum.
Seminis Apij, ana q.v. Miſce, fiat Vnguentum, unge Vmbilicum in circuitu, & omnes morientur.

CAPVT. LIIII.

Vlcera.

Vlcerum Remedia.

ERVMPVNT ut plurimum in corporibus, puerorum, & Infantium ulcuſcula, ex noxiorum humorum ſubcutaneorum exuberantia, progenita.

Quorum talis poteſt eſſe Cura.

Si ætas patitur, & uirtus conſtat, ordinetur talis Potio Laxatiua.

Potus laxatiuus. Recipe. Seri Caprini ℥ v.

Infundantur in eo. Myrobalanorũ Citrinorũ, ℥. ſ.

Fumi=

Fumiterræ. Epithymi, ana ℥ 1. Dimittan-tur ſic per noctem, poſtea diligenter manibus confri-centur, & colentur. De Colatura ſumatur pro cu-iuslibet ætatis conuenientia.

Fit ad idem non inconueniens Potio, ex Abſynthio. Potus ad idem.

Fumoterræ.

Paſſulis enucleatis.

Myrobalanis Citrinis.

Et huiuſmodi ſanguinem purificantibus.

Eadem ulcera, ſi dura ſint, & maturatu difficilia, hu-iuſmodi lauacro molliantur.

Recipe. Violariæ. Maluæ utriuſq;. Lauacrum.

Camomillæ. Brancæ Vrſinæ.

Barbæ Hyrcinæ. Vngulæ Caballinæ.

Extremitatum Rubi. Florum Carthami.

Foliorum, & radicum Lapacij. ana. manip. ſ. uel. 1.

Fiat Decoctio, in Aqua fontana, uel fluuiali, pro Bal-neo Tinæ.

A Balneo ſuperponatur hoc Emplaſtrum.

Recipe. Rutæ uiridis, ſi poteſt haberi. manip. 1. Emplaſtrū

Idq; in ulceribus ſimplicibus. Sed ſi putrefactiones hu-midæ adſint, ſylueſtris Rutæ tantundem. Miſceatur cum pane, uel farina hordeacea, uel frumentacea, & modico melle, fiat Emplaſtrum. Quibus apertis, & ſa-nie fluere deſinente, ſorditieq; omni amota, et perpur-gata, cum puluiſculo radicis Iridis, uel Aſphodeli, fiat Puluis. conſolidatio, uel cum appoſitione Cineris papyri com-Linimētum. buſti, ſeu Chartæ concrematæ cum Oxycrato diſtem-perata.

Vnctiones. Vel cum Vnguento Aureo Meſuei, uel Citrino communi, uel cum Emplaſtro Gratia Dei dicto, uel cum Vnguine ſuperius in Capite de Scabie commemorato.

Vnguentum paternum curans, & ſanans omnia Infantium, Puerorum, & Adultorum ulcera.

Vnctio. Recipe. Oliui puri Veteris. lib. 1.
Lythargiri. quartam. 1.
Ceræ nouæ Citrinæ. quartam. 1. ſ.
Boli Armeniaci. ℥. 4. uel. 5.
Conſolidæ maioris, tantundem.
Tragacanthi electi. ℥. 1.
Ex hijs in Aceto decoctis, fiat Vnguentum, uel Emplaſtrum artificialiter.

Aliud nobile Vnguentum, quo etiam peculiariter utitur parens meus, in omnibus extimis malis: Quod nō admittit ſaniem, neque dolorem,

Vnguētum Recipe. Ceræ Virgineæ. ℥. 3.
Colofoniæ. Mumiæ. ana. ℥. 1. ſ.
Maſtyches. Olibani.
Myrrhæ. ana. ℥. 1. Rheſinæ.
Picis nigræ. ana. unc. ſ.
Coralliorum alborum. ʒ. ij.
Magnetis. drach. ſ.
Camphoræ.
Pinguedinis Aſchiæ. ana unc. 1. ſ.
Fiat Vngnentum arte.
Poteſt addi modicum Styracis liquidæ, & Olei Roſacei, ſi lubet.

CAPVT.

Caput. LV. Variolarum, & Morbillorum Remedia.

Variolæ. Morbilli.

Variolae ſunt Puſtulæ multæ, in toto corpore diſperſæ. Variolæ quid?

Cauſa.

Cauſa.

Cauſa Variolarum eſt quandoq; immunditia ſanguinis menſtrui, quo Embrio fuit nutritus, Vel quia fœtus fuit conceptus tempore Menſtruorum.

Item quandoq; Variolæ ſunt Phlegmaticæ. Quandoque Sanguineæ. Quandoq; Cholericæ. Quandoq; Melancholicæ.

Signa.

Signa Variolarum Sanguinearum ſunt, Puſtularum rubedo, & aliquanta latitudo. Signa

Sed ſi ſunt Variolæ Cholericæ, tunc ſunt minoris quãtitatis, & acutæ, & earum color declinat ad Citrinitatem.

Si ſunt Phlegmaticæ, ſunt latæ, & albæ.

Si Melancholicæ, tunc ſunt aliquantulum nigræ.

Pronoſticatio.

Secundum Auerrhoim, nullus homo euadit Variolas. Auerrhois.

Item Variolæ Sanguineæ magis ſunt ſalubres.

Item quanto uelocius erumpunt, & maturantur, tanto citius ſanantur.

Item quãto rariores, ſeu pauciores, tãto ſecuriores.

Cura

Cura.

Fiat purgatio cum leuibus Medicinis, utpote cum Ca- Aluus ducatur.

ſia fiſtulari, Prunis, Tamarindis, Violis, Suppoſitorijs etiam, non cum fortibus a medicinis: Quia ut plurimũ ſequitur iſtum morbum Dyſenteria.

Diæta.

Dieta. Et debet eſſe eorum Diæta frigida, ſicut eſt.
Hordeatum. Auenatum.
Lac Amygdalarum. Lẽtes coctæ in Aquis duabus, quibus proiectis, coquantur in tertia, demum feſtinandum eſt ad extrahendum Variolas.

Recipe. Ficus ſiccas.
Decoctum. Et Farinam Lentium mundatarum, ana ℥ x.
Croci. Tragacanthi, ana ℥ ij. Coquantur in quinq; libris, cum dimidiata Aquæ ſalientis, uſq; ad excoctionem. 1. libræ: Reſiduum coletur, detur ad bibendum ante dormitionem, tam diu, donec omnes eruperint.

Aliud Decoctum ad idem.

ApoZema. Recipe. Ficuum. unc. 1. ſ.
Lentium excorticatarum, unc. 3.
Tragacanthi. Seminis Fœniculi. ana unc. 2.
Croci ℥ ij. In alijs Codicibus legitur, unc. 1. ſed perperam ut arbitror. Bulliant in binis libris Aquæ, uſq; ad conſumptionem dimidij, & coletur. Propinetur mane, & ueſpere hauſtus.

Alia medicina Variolas extrahens.

Aliud. Liquor. Recipe. Succi Marathri.
Apij, ana q.v. Tepeſiant illi ſucci ſimul, & intingatur pannus lineus in eis, & inuoluatur totum Corpus. Sic enim cito trahetur materia ad exteriora.

Aeq;

Aequè conducit totum Corpus inuoluere in Aqua de coctionis Lentium. Nam hoc pacto, permaturæ etiam expelluntur Variolæ. Sed enim Variolæ quandoq; inuadunt Oculos, præſeruandi ſunt frequenti inſtillatione, & embrocha aquæ roſaceæ, & lactis muliebris. Liquor. Embrocatio

Ad idem quoq; ualet egregie Collyrium, ex ſucco Verbenæ, cum albumine Oui confectum, & oculis guttatim irroratum. Collyrium.

Item ſi manſerit ibi aliqua macula, crebriter immittatur Candi Pulueriżatum. Puluis.

Et ad præſeruandum Nares, unge eas, ſubinde, cum Aceto, uel cum Aqua Roſacea. Inunctio.

Item ad præſeruandum Pulmonem, utatur ſyrupis, uidelicet. Syrupi.

Papauerino.	*Oxalydito.*
Roſaceo.	*Puniceo.*
Violaceo.	*De fructibus Rubi Idæi.*
Nenupharino.	*Et hijs ſimilibus.*

Item facta maturatione, & apertis Variolis, fiat Curatio ulcuſculorum illorum, cum. Puluis.

Lythargiro. Ceruſſa. Et cum carie Lignorum.

Item ad faciendum Cicatrices pulchras, fiat Inunctio cum unguento Ceruſſato. Vnctio.

Præcauendum deniq; ſedulo, ne uel infans, uel puer, hijſce pilulis inclinatus, faciem manu contrectet, nam quotquot poſtulas fricando ruperit, tot concauitates, & maculæ, uel tuberoſitates ſuboriuntur. Quandoquidem à me ſæpius animaduerſum eſt, infantes, & Obſeruatio. Canon.

pueros

pueros, antequam Variolæ, & morbilli appareant, peſſimis, & ancipitibus ſymptomatibus infeſtari. Libet hic, quo magis parentes huiuſce adfectionis præſagium prædiuinare poſſint, ſigna præcedentia hic inſerere. Sunt autem ea, dolor Capitis in initio, non ſine febricula, rubor, & tumor faciei, Turbulentia Oculorum, cum lachrymis, grauitas capitis, & totius corporis, tremor manuum, ſternutatio, oſcitantia, ſyncopis, pectoris aſperitas, panicus, & timor in ſomno, raucedo Vocis, punctio in Thorace, præcordijs, & Hypochondrijs, non ſecus ac ſi acus ibidem eſſent infixæ.

Signa

Cum uero Variolæ, ſeu Morbilli ſeſe iam exerunt, Aer calefaciendus erit, et infirmus cum pannis calidis, (et ſi fieri poſſet Scarlateis, ſiue purpureis) coopertus maneat. Et eorum expulſio iuuetur eiuſmodi Apozemate.

Canon.

Obſeruatio.

Apozima.

Recipe. Ficuum. Paſſularum.
Lentium excorticatarum.
Dactylorum. ana q. v.

Coquantur in Aqua, et colentur, & ex ea multotiens ſumatur in die: Et ſi febris non plurimum moleſtat, addatur ex Semine Fœniculi, & lactucæ, ana q. v. cum alijs.

Variolas exiccantia.

Cum autem omnes egreſſi ſunt, & maturi, tunc exiccentur, & iuuat in decoctione eorum, Aqua ſalſa, cũ ipſa lauentur, & ſuperadſperſio pulueris Rizi, aut cum radice Cannæ, aut cum farina Milij. Quæ exiccant uelociter, quando conficiuntur cum aqua Roſarum,

Cura.

rum, & liniuntur, aqua decoctionis ficuum, & ſa=
lis, Furfuris, & Rizi ualent.

Cum autem ſicci ſunt, et cortex factus eſt, tunc ſæ= pius in die ungantur cortices cum Oleo tepido, cum Cotto, donec omnes Cortices cadant. Vnctio.

Quod ſi ex principio morbilli uel Variolæ, appareāt nigræ, uel uirides, uel liuidæ, & duræ, abſtinendum ab hijs, quia mortales ſunt. Prognoſtica tio

Caput. LVI.
De Vrinandi Nimietate, & Defectu.
Et Primo de Diabete.

Diabetica paſſio, eſt nimius, & inuoluntarius Lotij effluxus. Diabetes quid?

Cauſa eius eſt, exceſſiuus Calor Renum, impotentius attrahens aquoſitatem ſanguinis. Cauſa.

Signa ſunt.

Immoderatus, et innaturalis fluor urinæ, imò, quicquid bibitur, cito exit, ita crudum, eſtq; frequenter urina alba, & clara, propter eius cruditatem, & indigeſtionem. Signa.

Pronoſticon.

Iſte morbus inducit maciem uehementem, et niſi tempeſtiue ſuccurratur, timendum eſt de Hydropiſi, et morte. Prognoſtica tio.

Cura.

Lac paratum ex Auellanis recentibus contuſis, cum Aqua urinalis Herbæ confectum, Diabeticis omnibus mire prrdeſt. Cura. Lac.

Laudatur à Galeno, Aqua hordei, potui data. Galenus.

Et Rob Fructuum.

Simplicia. Inter ſimplicia uitis extremitates.

Mala Cidonia. Punica.

Comæ Salicum. Portulacæ.

Virgæ Paſtoris. Semperuiui.

Singulatim, uel miſtim, tam per modum Apozematis, quàm Fomentationis, uel lauacri uſurpata.

Emplaſtrum ad idem.

Emplaſtrũ. Recipe farinæ Hordeaceæ, unc. 3.

Infundantur in Oleo Roſaceo. q. ſ.

Addi poſsũt. Et modico Aceti. Poſſunt etiam addi.

Semina Portulacæ. Raſura Cucurbitæ.

Et Solatrum. Adiectis Seminibus frigorificis, tam minoribus, quam maioribus, mundatis, à ſuis Corticulis, et fiat Emplaſtrum arte.

Vnguentum ad idem.

Vnctio. Recipe. Ceræ. Thuris.

Maſtyches, ana ʒ i. Olei Roſacei q. ſ.

Miſceantur pro linimento, et fiat inunctio.

Inunctio. Vel Recipe. Olei Cidoniorum, unc. 1. ſ.

Calami Aromatici.

Nucum Cypreſsi, ana ʒ. ſ.

Trochiſcorum de Terra Sigillata.

Trochiſcorum de Spodio.

de Karabe, omnium ℈ 4.

Aceti Roſacei, ʒ i.

Ceræ albæ, ʒ ij. Fiat unguentum molle, et lauetur cum Aqua ſublimationis Arnogloſſæ, decoctionis Antheræ, et Sumachij.

De

De Stranguria, & Dyſuria.

Stranguria.
Dyſuria.

INFANTIVM *urinam prouocat, Radix Meu trita pectini eorum ſuperponitur.* cataplaſma

Aqua Deſtillationis Centinodiæ, cũ radicibus, ſublimatæ. Aqua itẽ Hippoſelini, Apij, et Chamelæõtis albæ. Necnon Trifolij in paucißima quantitate propinatæ, in ciendo lotio permultum ſunt efficaces. Aquæ deſtillatæ.

Expertus quoq; ſum in ægro, & proprie in Infantibus parietariam, ſi frixetur, præpotentem eſſe in prouocatione urinæ. Emplaſtrũ

Expertus etiam ſum, Deſtillationem Philipendulæ radicis, modice potui datam, ſummam habere urinæ prouocandæ uim. Potus.

Experientia deniq; certa didici, ad idem efficaciter ualere, ſi ſumatur Cucurbitæ, quæ eſt antiqua in retinẽdo Oleum, & calefiat aqua feruenti, ita, quod aqua nõ ponatur in ea calida, per os ipſius Infantis, ponat uirgam: Et calorem retineat.

Datur aliquando in Potu, aqua decoctionis Acori, quæ mire urinam prouocat.

Item fiat Emplaſtrum de Axungia Gallinacea. Emplaſtrũ

Anſerina.

Cyrogrillina.

Lithoſpermate.

Saxiphraga.

Et Sanguine Hirci præparato.

Præterea Centum capita cocta, in Oleo Chamomælino, & emplaſtrata calidiuſcule, Stranguriam, & Dyſuriam Emplaſtrũ ad idem.

ſuriam ſine dubio ſolui.

Potus *Pueris, & Ephebis, prodeſt uinum decoctionis Irin=gorum, cum Sacchаro potui datum. Lotium enim potentiſsime agit.*

Elixatura *Similiter operatur Decoctum Senationum, cum carnibus Caſtratinis elixatorum.*

Potus *Nec minus ad hoc potens eſt, Aqua decoctionis Cicerũ, mane, & ſero, pro ætatis congruentia propinata.*

ΤΈΛΟΣ.

DEO GLORIA.

ENCOMIASTICI

GENERIS BREVICVLÆ

Concio, verſans in ſaluberrimæ artis Medicæ, necnon celeberrimi Gymnaſii Profeſſorum in omni ſcientiarum genere excellentiſsimorum laudatione,

Ingolſtadij 11. Auguſti publice habita per D. Georgium Khufnerum iuniorem.

DVRAS *me equidem partes ſubijſſe mihi uiderer, Illuſtriſs.* Principes, Magnifice Rector, Generoſi Comites, Barones *in*clyti, Doctores in omnifaria profeſsione famigeratiſsimi, & ornatiſsimi, necnon Venerabiles Magiſtri, multijuga eruditione clari, uos deniq; titulo quocunq; decori, ingenui, ac ſtudioſi Muſarum alumni, quod uidelicet ego, nulla penè linguæ gratia, nec oris ubertate præditus, & quod lõge grauius eſt, pubertatem uixdum ſupergreſſus Tyro, in tanta celebritate, tantoq́; præſtantiſsimorum, ac diſertiſsimorum uirorum globo, (ut ſic dicam) ſermones auſus ſim ædere, ni certo præſagiret animus, uos pro ueſtra modeſtia, natiua manſuetudine, et affabi-

affabilitate, ſuſceptioneris mei urgentem neceßitatẽ potius, quàm inculti ſermunculi mei ſtylum obſeruaturos. Hoc *uno fretus metui parcam, & ὁπωσοῦν rumpam ſilentium, obnixe uos orans, ne demißis auribus, nec abducta fronte, ſermocinaturo mibi pro ueſtra incredibili humanitate præſtetis audiẽtiam, quin & gratiam faciatis homini* Amuſotero, *haud ſecus ac* Anſeri *inter* Olores *obſtrepenti.* Quo *circa ne tædiũ* Auditorio *inferam, breuiloquus exordiar.*

Primo, *licet permulti antehac, & exquiſite de præcellentia, & laudibus* Medicinæ *diſſeruerint, ac prædicarint, ita, ut nihil ferè ſubſecuturis* Encomiaſtis *reliquum fecerint, nihilominus adnitar, hãc ipſam cœleſtem* Artem, *ſi non digne, merenterq́;, tamen craſſiore* Minerua, *ac uelut* Corydalus *inter* Luſcinias *ſtridens, mea quantumlibet exigua prædicatione celebrare, dum ad aſtra ferre non ſit opis meæ, eam ex innumeris quibus commendari poteſt, quam ſuccinctiſſime condecoratus, ab honeſto ſcilicet neceſſario, & utili.*

Principio, *quid hoc ipſo* Medicationis *ſtudio honeſtius, quid decentius, ac laudabilibus?* Quod *uel omnipotens ipſe* Deus, *in ſacris literis tantopere cohoneſtauit, confirmauit, extulitq́;, per* Eccleſiaſticum Gnomologicum *illum* Sophon *præcipiens:* Ne *defraudes honore* Medicum: *propter neceßitatem etenim illum creauit altißimus:* A Deo *eſt omnis medela, & à* Rege *accipiet* Donationem: Diſciplina Medici *exaltabit* Caput *illius, & in conſpectu* Maximatum *collaudabitur.*

Eccle. 38.

dabitur. Altiſſimus creauit de terra Medicinam, et Vir prudẽs non abhorrebit illam. Vult idem Solomõ, ut locus detur Medico ſubiungens cauſam: Etenim (inquit) illum Dominus condidit & non diſcedat abs te, quia opera eius ſunt neceſſaria, Eſt enim tempus, quando in manus illorum incurras. Iuſsit item Dominus in Exodo, Medicis ſtipem meritam adnumerari debere cum ait. Si qui compugnauerint, uel mutuis ictibus ſeſe contuderint, & alter proximo damnum intulerit, tamen citra uitæ diſcrimen, percuſſor eatenus ſit immunis, quatenus operas eius, & impenſas in medicos reſtituet. Nec reprobat Dominus, ac ſeruator noſter, IESVS CHRISTVS, *Medicorum conditionem, imò ſtatuminat magis in Euangelio, cum inquit. Non egent qui ſani ſunt Medico, ſed qui morbis grauantur. Hanc Diuus Paulus tanti pendit, ut ipſam inter diuina* χαρίσματα *recenſuerit: Vnicuique (inquiens) datur manifeſtatio ſpiritus, ad utilitatem. Alij quidem per ſpiritum ſuppeditatur ſermo ſapientiæ, Alij gratia ſanitatum: Et iterum. Et quoſdam quidẽ poſuit* DEVS *in Eccleſia: primum Apoſtolos, ſecundo Prophetas, tertio Doctores, agentes diuinæ uoluntatis Præcones ad populum, Deinde uirtutes, exinde gratias curationum. Hoc donum non Apoſtoli ſolum largiti ſunt inter homines, quin &* CHRISTVS *ipſe Protomedicus, & unicus mortalium Soter, uniuerſis in diſcriminatim impertijt. Id quod expreſſe ſacra tradunt uolumina. Exempla breuiter oculis ſubijciam:* CHRISTVS IESVS,

Idem. Gen. 20. Exod. 21. Matth. 9. Mar. 2. & 5 Luc. 5. Rom. 12 1. Cor. 12. Eph. 4. 1. Cor. 12. quaſi in fine

in terris peregrinatus, ſpirituali plerunq; medicina, hoc eſt, diuini uerbi efficatia, animæ languenti remediatus eſt, Nonnunquam etiam adhibito Topico corporalem ægrotantibus ſalutem præſtitit. Teſtantur hoc Euangeliographi, qui geſta illius prodidere ſcripto. Nonne lumine caſſum à natiuitate, lutulento, & Mat. 20. de 2. cæcis illuminatis Ierieho. puliginoſo Collyrio ſaliuauit. Nunquid non complures Alipſi, hoc eſt, Oculari Illinitione, oculis orbi, non uerbo ſolum, ſed eodem modo, pharmaci uice eſſe po Math. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioh. 18. Luc. 10 tuit, uiſum receperunt? Nonne Lõginus Decuriæ, ſalutari ſcaturie tranſuerberati ſacerrimi CHRISTI lateris promanante, & luminibus irrorante, obtutũ recuperauit? Nonne Dominus IESVS CHRISTVS Chyrurgicem exercuit, cum abſciſſam Malcho auriculam tactu rurſus adglutinauit? Item cum ſemineci homini, a Viarum obſeſſoribus uita fere ſpoliato, de Hieruſalem deſcendenti Hiericum, ſaucio iuſſerat infundi, & irrorari Oenelæon? Proditum quoque literis eſt, Dominum conuocatis Diſcipulis, et ad erudiendum populum ad pietatem amittendis copiam feciſſe ſanandi infirmos, quod quidem imperatum illi probe fecerunt. Legimus .n. Diuum Paulum, Eutychum adoleſcentem ſopore oppreſſum, ſe concionante, & ex ædito loco præcipitatum, Vitæ reſtituiſſe. Act. 3. Act. 9. Act. 20. 26 Tabitha. Eundem etiam Lyſtris redunco, & ex utero matris ſuæ claudo, ad recte gradiendum, expediteq; ambulandum, adminiculo fuiſſe. Præterea impoſita manu Publij patrem febribus, et Dyſenteria uexatum ſanaſſe. Hãc item ſanandi prouinciam ſuſcepit Diuus Petrus.

cum

cum Aeneam Paralyticum octennem illum CHRI=
STI IESV nomine ſoſpitauit. Idem maius mira
culum ædidit in Tabitha, quam ipſe ab emerita uita re
ſuſcitauit. Conſtat & inter primæuos, Eſaiam Euan
gelicum Vatem illum, inſtinctu prophetico percitum,
egiſſe Medicum, dum adhibito Ficulneo Cataplaſmate
ſanaret ſaucium. Aut ulcere laborante Eſzechiam. Eſa. 38.
Liquet etiam Angeli Raphaelis ductu, et conſilio, To
biam à Dæmoniacis tendiculis, & incurſione, libera=
tum eſſe: Percontanti nanq; Tobiæ, quo pacto Dæ=
monium abigere poſſet, reſpondit Angelus: Exente= Tob. 6.
ra hunc Piſcem, Labracem aliqui fuiſſe autumant, &
Cor eius, & fel, & iecur repone tibi: Sunt enim hæc
neceſſaria, ad medicamenta utiliter. Rurſum inter=
rogante Tobia, ad quid hæc reſeruata conducerent,
Cordis (inquit) eius particulam, ſi ſuper Carbones
ponas, fumus eius extricat omne genus Lemurum,
ſeu malorum geniorum, ſiue à uiro, ſiue à muliere,
ita, ut ultra non accedat ad eos. Et fel ualet ad un=
gendos Oculos, in quibus fuerit Albugo, & ſanabun=
tur. Ipſa autem nocte incenſo iecinore piſcis, fugabi
tur Demoniũ. Sic Moſes diuinitus admonitus, reme=
dium adinuenit, aduerſus ignitorum ſerpentium mor
ſus, nempe cum Aeneum Anguem directum in propa= Num. 21.
tulo poneret, ex cuius aſpectu Venenati redderentur
immunes ab internetione. Sic etiam Thau, Signaculũ
fuit peſtilentioſis, à mortifero contagio, haud ſecus, ac
ſumpto Bezoartico Alexicaco liberandis. CHRI=
STVS deniq; inter alia ſigna, quæ in ſe credituros EZech. 9.

 ſubſe=

Mar.16. *ſubſecutura forent,* χειροθεσίαμ *quoq; recenſuit.Su per ægros (inquiens) manus imponent,& bene habe bunt*. Hanc noluit negligi Paulus in Timotheo: Nec
1. Tim. 4. *etiam temere, & præcipitanter fieri in quouis*. Te= *ſtatur idem Paulus*. Lucam *quoq; ueracem* Actorum CHRISTI Conſcriptorem,*medendi artem calluiſ ſe,& aliquando tractaſſe*. Extant *& alia complura ſacrarum ſcripturarum teſtificantia* Elogia,*nõ* Apo= *ſtolos duntaxat,imo multeſimam partem* Diuorum,*et optatorum* Dei, (*ut ex illorum* Actis, & Martyro= *logijs manifeſte deprehendi poteſt)morbida paßim cu raſſe* Corpora. Adeoq; *miraculoſa Sanatione ſua,nõ nimium ornamenti* Medicæ *facultati peperiſſe*. Por= *ro quum* DEVS *ipſe,quo nemo ſuperior, tali hono= re* Medicinam *dignatus, & quodammodo ſacrauit, quis (obſecro)tam ueſanæ mentis ſit,quis* Nympbole *tus adeo,*Vacerráq;, *qui non æternũ laudis illius præ conium,admirabũdus undiq; decantet,ac buccinetur? Siquidem ea ipſa diuinitus nobis data*, Sanitatem *tue tur, eandem noſtrapte culpa per luxum Sybariticum à ſymmetria digreſſam,ac diuaricatam reſtituit*. Imo *uitam hominis (qua nihil optatius, chariuſue in terris eſſe poteſt) ad conſtitutum uſq; terminum protelat*. Hæc (inquam)*diuina ſcientia,Medicamentaria uideli cet,eos,qui cum morbis conflictati,iam animum deſpõ derunt, & omni prorſus ſpe exciderunt, refocillat. Hæc etiam moribundos perſæpe uindicat ab interitu: Hæc adfectiones quaslibet aufert,*Cruciatus *lenit,mœ rores etiamnum inconſolabiles placat, omnia deniq;*

corporis

corporis incommoda, quæ nos hinc, atque illinc exagitant, amolitur. Haud igitur immerito Medicina primas, inter cœteras Artes ſortitur. Quam uero neceßarius ſit pharmacorum uſus, norunt inualidi, & quibus aliquando cum Medicis res fuit, aut qui profligata quondam ualetudine conſternati, Medicam ex adhibita diligenti Curatione ſenſerunt opem: Inde liquido conſtat, quam ſecura ſit Iatria ipſa, aduerſus etiam contumaces ægrotationes tuitio, portus, et refugium, addam etiam ſolatium. Hæc tam ſunt euidentia, ut nullam recipiant tergiuerſationem. Quiſnam igitur (niſi uecors, & blax omnino) Aeſculapicum dogma, non reliquis ſcientijs anteferendum fatebitur? Huicq; non primas tribuet? Quum ſingularum aliarum facultatum Cultores, ope illius indigni ſint, illiusq; adminiculis uelint nolint niti cogantur. Nonne (ut rem in arctum cogam) omnes aliæ artes, omnis poteſtas, quantucunque ſublimis, illius ſeruitio ſubiacet? Nonne quiſq; ſuæ ſaluti diffiſus, opem medicam quæritat? Cumq; iam omni ſalute deſperat, ad communes mortalium neceßarios recurrit? Huc (inquam) enim negari non poteſt, ἄρχων, id eſt, ſummus Magiſtratus uterq;, ſi quando inualetudo obrepit, uelut ad ſacram ancoram confugit. Huc Reges, Principes, Dynaſtæ, Nobiles, ſuperiores pariter & inferiores, ſatis adacti ſeſe recipiunt. Ad hoc Aſylũ, omnes liberalium doctrinarum inſigniti, ſi grauior morbus increuerit, ſolent appellere: Medicorum tã dem opitulantem prece, ſimul & pretio exambientes

tes. Summa, tanta ueneratione, collaudatione, & applauſu digna eſt Medicinalis Sophia, ut nõ iniuria uerſiculus ille in eam quadret.

Arte Machaonia, nil prius Orbis habet.

Poſtremo quæ commoditas, quis fructus, quodue emolumentum hæc ferat, licet omnibus in profeſſo ſit, tamen Ciceroni peculiariter: Qui Sulpicio ſcribẽs, his uerbis commendat Medicum quendam, Aſclapione (inquiens) Patrenſi Medico utor familiariter, eiusq; tum conſuetudo mihi iucunda fuit, tum etiam ars, quam ipſe ſum expertus in Valetudine meorum: in qua tum mihi ipſa ſcientia, tum etiam fidelitate beniuolentiáq; ſatisfecit. Excreſceret fortaſſe longius Oratio noſtra, ſi Medicam hanc artem, quã pro dignitate, ne laudare quidem quiſquam ſatis commode poſſet, altius attollerem. Proin ſatis nunc ſit, pro ingenij mei hebetis tenuitate, ex multis, & penè infinitis hæc obiter percenſuiſſe.

Reſtat ut reliquum propoſiti mei compendioſe, quo ad fieri poteſt expediam. Etſi non ignoro Patres Ampliſſimi, Florentiſsimam hanc Academiam, (in qua mediocriter me profeciſſe non inficias eo) magnificis laudibus eſſe proſequendam, ego uero nõ ſpero me naturali facundia parem illius laudi fore. Nihilominus ad ingenij uires periclitandas, conabor eſſe, ſi non idoneus, ſaltem beneuolus acclamator, atq; utinam liceret etiam laudator. Neq; enim quiſquam eſt tam auerſus à Muſis, qui non ſacerrimum omnis honeſtatis, doctrinæ, & pietatis contubernium hoc,

dignis

dignis euehat Encomijs. Sed in tam ſpacioſo laudum campo, unde initium ſumam, quæ quibus ante ferram neſcio. Ne autem longis ambagibus aures ueſtras detineam, perexili Lituo Claßicum canam. Magna Mineruæ dignatio Athenis olim erat, ſed maior ſtudiorum cultus hic uiget, in tantum, ut cum Cicerone Romani eloquij authore primario, uidere mihi uidear hanc urbem, Lucem Orbis terrarum, atq; Arcem gẽtium, utpote, quæ inclytis ingenijs merito ſit inclyta. Vbi tantus eſt omnimodæ profeßionis literatißimorũ uirorum prouentus: Vbi etiam Muſæ ipſæ bonis præſident ſtudijs: Vbi deniq; Delius, & Pallas, unà cum magno Teſpiadum comitatu, perpetuum fixerunt tentorium, ſedemq́; ſibi delegerunt impermutabilẽ: Suos quælibet habens ſubſortitos Antiſtites, qui uices earũ ſuſceperunt, Sophiæ dona Studioſis miniſtrando. Ingolſtadienſes Profeſſores Muſarũ Vicarij.

Nonne Euterpe, concentus, ſuauitas, ſiue Tibicinaria latine nomenclata, Theologicæ doctrinæ miſtis ſuum demandauit miniſterium, in celeberrimum ſacræ Theologiæ Doctorem Leonardum Marſtallerum, Gymnaſij huius almi uicecancellarium digniſsimum conſtituendo? Euterpe.

Ecquid Clio, quod gloriam, uel celebritatem ſonat Doctori Ioanni Agricolæ Hammonio, & Ioanni Veldtmillero, qui primas in optimis Studijs, celebritatem ſibi ſuo quodam iure uendicarint. & ob egregia monimenta ædita doctrinamq́; incõparabilem, per omniũ ora uulgati ſunt, in docendo Phyſicen, Medicinam, & Philoſophiam, ſuas commiſit partes? Clio.

Thalia. Nonne Thalia, hoc eſt uiriditas, corona, feſtiuitas, læticia, Iuris prudentiæ Profeſſores optimos, celeberrimosq́;, Magnificum Rectorem, Doctorẽ Euuerhardum, & Doctorem Hungerum ſublegauit?

Vrania. Nunquid Vrania, quaſi dicas cœleſtis, Mathematices, Aſtrologiæq́; profeſſores (inter quos ptincipatũ obtinet Apianus) uicarios adſciuit?

Calliope. Num non Calliope, id eſt bona uox, Tatium inſignem Poetam, tam uerſu, quam proſa celebrem, ſibi ſubrogauit? Vt uidelicet in hoc diuino Muſæo Poeſin, Oratoriam, Retoricen, Hyſtoriographiam, humaniores deniq; Literas publice profiteretur.

Polyhimnia Nonne Polyhimnia multitudo Hymnorum interpretanda, totum Magiſterio liberalium Artium decoratorum Agmen, in ſuum ſuffecit locum?

Melpomene. Nonne Melpomene, Cantum ſignificans, Græcæ literaturæ Prælectoribus, Lorichio uidelicet, & alijs ſuas delegauit uices?

Terpſichore. Ecquid Terpſichore, choreis exultans, quæ & Cithariſtria dici poteſt promiſcuos aliarum diſciplinarum pruſeſſores, Grammaticos, Arithmeticos, Geometras, priuatosq́; Pædotribes ſubſtituit?

Erato. Nunquid Erato ab amore dicta, Muſices ſibi præfecit Cultores?

Mnemoſyne An non Mnemoſyne, id eſt Memoria, mater Muſarum, prædictis omnibus natarum ſuarum ſucceſſoribus, in Authorum quorumlibet, interpretatione, diſciplinarum omnifariarum traditione, ingeniorum denique formatione, & in gerenda erudiendis admonitio-

ne

ne auxiliatrix adeſt promptiſſima?

In medio reſidens compectitur omnia Phœbus.

Quo ſit igitur aliò concedendum, bonarum literarum ſtudio inaugurandis, equidem non uideo? Præſertim cum ſit hic cuiuſuis diſciplinæ promus largiſſimus, adeoq; fons, (ut uerius dicam) Oceanus omnigenæ literaturæ. Huc huc adproperet ætas Puerilis, huc cito gradu comeent Adoleſcentes, huc acceleret omnis iuuentæ flos, ad hunc ſtudendi locum arripiant curſum omnis ætatis homines.

Si puer es Elementarius, (ut ab infimis ordiar) priuatos accede Gymnaſtes, quos affatim alit Schola hæc Panathenacia, plane rei Literariæ peritiſſimos, quorum eruditione diligenter hauſta, dubio procul una ætatis incremento, ad ſublimiorem aſſurges gradum. Priuati Gymnaſtes.

Si quē diſcendæ Latinitatis deſyderium tenet, Conſummatiſſimi Palladis Præſulis, eloquij Lautialis nitore conſpicui, Tatij uidelicet Lectorum frequenter celebret. Hunc illius doctrina, non ſolum diſertum, ſed & uere Latinum poteſt reddere. Eſt enim quod exploratum habemus, egregius alegantiæ magiſter, uates inſignis, Orator haud hercle ignobilis, Rhetor itē mira ſermonis feſtiuitate præditus. Tatius.

Auet aliquis ſe applicare ad Theologiæ ſtudium, adſunt diuinæ ſcripturæ interpretes perſpiciſſimi, Doctor Marſtallerus nempe, cum Collega, qui ſacrorum Voluminum, & Chriſtianæ Philoſophiæ miſteria, ad liquidum explicant, Viri digni profecto, quos Orthodoxorum, Zionicorum Centuriæ ſuis dignentur ſedi- D. Marſtallerus.

bus

bus, hij poterunt impios ad uiam Domini componere, & abdita Theologorum ſuis Auditoribus propalare.

D. Ioan. Agricola. D. Ioan. Veldtmillerus.

Expetis eſſe Medicus, uel Phyſicus, Ioannis Agricolæ, & Ioannis Veldtmilleri, Dominorum, & Præceptorum meorum colendiſsimorum ſis auditor, qui in utrauis arte nulla inferiores ſunt: Sunt enim illi, præter artis Medicæ, aliorumq; liberaliũ dogmatum perfectam noticiam pulchre eruditi.

D. Fabius. D. Euerhardus. D. Hũgerus Apianus.

Qui uero ad Forenſes actiones ſe conferre deſiderat, Iuris utriuſq; conſultiſsimos, Dominum Gymnaſiarcham noſtrum, cum reliquo Collegio audiat, & indubitanter uoti compos reddetur.

Adfectas profiteri Aſtronomiam, diſciplinasq; Mathematicas, ſub Apiano mœreri te non pigeat: Eſt enim in hijs ueteranus miles, qui ſuos Paleſtritas optime ſcit imbuere.

Si quis Diſputatoria, ſeu Arte diſſerendi capitur, Dialecticos Doctores, tam priuatos quam publicos conſutat, & ſatisfiet ſine dubio.

Muſici.

Si Muſices ſtudium amplecti fert animus, Lectiones Melicorum, quos Φωνασκοὺς Græci, quaſi uocis præceptores, qui uocem regant, exerceant, et doceãt, nomẽclare ſolent, ſtudioſis frequentare licebit.

Excellentia Ingolſtadienſis Academiæ in omnibus ſcientijs

Quid multis? Floret hoc publicum, ac celeberrimum Studium, clariſsimis literariarum omnium facultatum Profeſſoribus, per omnem Coronarum diſtributiones Ordines, ſuas Laureas adeptis, quibus ut utamini Magiſtris, illorumq; ſermoni intente inhietis,

uos

uos feruenti ſtudio uerſantes in Literis, peramice mo neo. Præcipue tamen omnes hortor ad nunquam ſatis laudandum Hippocraticum dogma. Ad quid autem hoc ualeat ſubſcriptum declarabit Metrum.

Aut Rhazen, Galenum, Hippocratem lege.
Qui poſſunt loculos tendere, qui dabunt,
Oſtro quo niteas, diuitijs quoq;,
Conſors legittimi bellula quo thori
Ducetur tibi, quæ prole beet patrem,
Et longæua domus ſtet, tua Nomina
Det factis reuirere alta perennibus.

Verſiculi Medicinæ laudatiue.

Cogit me temporis anguſtia, iam finem facere ueſtri adhortandi Adoleſcentes, honeſtorum ſtudiorum amantiſſimi: Sed quid hoc grauor? Cum uoſmet (ſic exiſtimo) Præceptorum ueſtrorum audientes dicto, uel abſq; alieno monitore exequimini liberalium Iuuenum officia.

Sed quo tandem rapior, Ampliſſimi patres, inſtituti mei pené immemor?

Supereſt adhuc uobis recenſere, qui me ad prodeundum in ſuggeſtum perculerit, nempe præcipuus bonorum ſtudiorum amor, ſimulq́; ut mei facerem experimentum, te præſtantiſſimum uirum, Dominum Leonardum Marſtallerum, ſacræ Theologiæ Doctorem, & Gymnaſij noſtri Viceccancellarium digniſſimum, ſupplex rogem, ut mihi non dico debitam, ſed gratuitam ad impetrandam Medicinalem Lauream decernas Licentiam. Hoc paternitatem tuam (inquam) ſic oro, ut maiore ſtudio, magiſq́; ex animo rogare

Petitio Licentiæ ad doctoratū, ad D. Marſtallerum uicecancellariū digniſſimum.

gare non poſsim, quod ſi feceris humanitati tuæ polli ceor, atq; confirmo, me quod modo ætatis immaturitas denegat, temporis progreſſu, intentiſsima cura, et ſedulitate, uigilantiaq;, ad aſſem olim depenſurum, & exequaturum: Summa dabitur à me opera, ut cū per ætatem integrum fuerit, tua honorificentia, qua me tanto honore, adeò ſolenniter, & honeſte condecora ſti, ad hominum profluat. Dixi.

IN CELEBERRIMVM
Actum, quo & humanitate, & eruditione ſingulari Ornatiſsimus Iuuenis, Georgius Khuſnerus, Inſignia Doctoratus recepit, Congratulatio

IO. LORICHII
Hadamarij.

Si bene magnifica cœpit cum laude coronam,
Si pretio nomen clarius ille tulit.
Quiſquis in Elæo meruiſſet puluere palmam,
Seu lucta, aut curru, ſeu pede uictor erat.
Halticus, & Pyctes, Dromeus, gladiator, Aliptes,
Præmia uirtutis promeruere ſuæ.
Ornabant alij flauos Iouis arbore crines,
Nonnullis merces ſplendida Laurus erat.
Victores Apio redimibat Achaia diues,
In Nemæis Pinus gloria ſumma fuit.
Quis poſitas ſtatuas, Auri quis pondera multa,
Neſciat? egregijs dona fuiſſe uiris.
Iure igitur decus hoc tribuit tibi Cæſia Pallas,
Et caput inſigni uincit honore tuum.
Iuſtius hæc ueniunt tibi præmia docte Georgi,
Quam cinxit fortis tempora clara Milo.

Tam

Tam iuſte nullus titulum ſortitur Athleta,
Tam nulli pugili gloria digna uenit.
Pancratij dextris, & ſolo corpore certant,
Hoc quis opus tandem uilius eſſe neget?
Omnes Muſarum tu culto pectore dotes
Hauſiſti, quoniam munera Dia tenes.
Hæc grauior longè, magis eſt ornanda paleſtra,
Viribus ingenij quæ ſuperare ſolet.
Viciſti omnigenos infracta mente labores,
Nec piguit curæ tædia multa pati.
Otia, blandicias, Venerem, mala pocula, luxum,
Vnus es è paucis qui fugienda putet.
In dubio poſitum eſt an uincas moribus artes,
Artibus an mores par ab utriſq; decus.
Doctrinas uno quæ coniunguntur in Orbe,
Prima tibi puero diſcere cura fuit.
Hinc noſtri Latios recte proferre lepores,
Barbarie expulſa uerba diſerta loqui.
Tum ualide tua dicta probas, conuincere doctos
Turbam, quæ technis utitur, atq; ſtrophis.
Cuncta etiam lepidis potes illuſtrare figuris,
Flexaminæ Pithus dulcia uerba tenes.
Hæc ubi ſunt ſtudio fundamina iacta fideli,
Conatu aſpiras ad grauiora cito.
Intima ſacratæ Sophiæ penetralia luſtras,
Cuius pars morum facta decora docet.
Altera naturæ inquiris myſteria uafræ,
Artificem è factis comprobat illa Deum.
Talia complexu primis documenta ſub annis,

Culmina

Culmina mox celeri tendis ad alta gradu.
Verus, & humani generis ſeruator Apollo,
Nil medica melius præſtitit arte Deus.
Illa tuo placuit diuina ſcientia Cordi,
Hanc tibi perpetua ſedulitate paras.
Omnia Pergamidæ uoluis præcepta Galeni,
Hippocratis Coi dogmata ſana teris.
Morborum magno cognoſcis acumine cauſſas,
Vt cunctis addas Pharmaca docta malis.
Herbarum ſuccos, certa & medicamina noſti,
Quo magna infirmos dexteritate bees.
Sed magis hoc mirum primo ſub flore iuuentæ,
Te res complecti tum potuiſſe graueis.
Cum tibi uix tenera niteant lanugine malæ,
Luſtraq́; ſint nondum quinq; peracta tibi.
O quales fructus producet ſerior ætas,
O (ſuperi uitam dent modo!) quantus eris.
Ornabis patriam, cunctos ornabis amicos,
Quorum te cultum fecit utrumq́; ſatis.
Hinc tibi purpurei decus hoc inſigne Galeni,
Defert pierij turba ſacrata chori.
Applaudit ſtudioſa cohors, aſſurgit eunti,
O quantum laudis dat tibi læta dies.
Prouenient charis & gaudia quanta propinquis?
Quanta in lætitia uiuet uterq́; parens.
Quod ſene de Rhodio ueterum monumēta receſent,
An ne tibi mirum quod uideatur habet?
Tres pater hic habuit præſtanti robore natos,
Pancratio hic clarus, ſed pugil ille fuit.

Tertius

Tertius in lucta conſueuit uincere, Luſtra,
 Cum ſua Piſæo ſunt celebrata Ioui.
Totaq; ſpectauit ſolennes Græcia Ludos
 Pignora, & huc genitor chara ſecutus erat.
Tempore tres iuuenes uictores uidit eodem,
 Vna qui Lauarum promeruere die.
Qui patris in gremio meritas poſuere Coronas,
 Brachia circundant, oſcula blanda ferunt.
Lætaturq́; ſimul populus tum floribus ornat,
 Feſtiuis Cœlum plauſibus uſq; ſtrepit.
Tanta in lætitia, tantoq́; in honore ſedentis,
 Incluſere animam gaudia ſumma ſenis.
Io. Khufnerus. D. Medicinæ. At tu clare parens iuuenis lætare beati
 Nomine, tum multos, & bene uiue dies.
Suſcipite hunc proceres, clariſsima lumina regni,
 Quos habet auguſtus Rex in honore uiros.
Plaudite nunc ueſtro (ſic poſcit tempus) amico,
 Dignus erit tali nemo fauore magis.
Zotthius ſereniſſ. Regiæ conſilijs. Zotthius hoc faciet, cunctos clariſsimus inter
 Neſtora, qui ſuaſu uincit ubiq; ſuo.
Dominus Ambroſ. Morbauuerus. Et Mornauueræ nitidiſſima gloria gentis,
 Omni qui regnum ſedulitate iuuat.
D. Eraſmus Haidereich. Haidenreichigena de ſtirpe inſignis Eraſmus,
 Omni uirtutum munere cultus homo.
Georgius. Hippius. utriuſque Iuris Doctor. Iuſticiæq; ſciens, & conſultiſsimus æqui
 Hippius, eloquij non minus arte ualens.
Per quorum floret uirtutem Curia Regis,
 Cuius ſuſtentat ſceptra beata DEVS.
Poſthabitis proprijs qui regia commoda tractant,

Præcipua

Præcipua Cura, præcipuaq́; fide.
Non alios uellet prudens optare Darius,
Dum muneraт ſumptis punica mala Cibis.
Sunt in conſilijs Regi, quod Zopyrus illi,
Vnum qui coluit pro Babylone uirum.
Nec conſultores alios quæſiſſet Atrides,
Vnum dum peteret, negligeretq́; decem.
Illi gaudebunt tantis ſucceßibus omnes,
Fortunamq́; uolent amplificare tuam.
Sit licet ampla ſatis, per eos tua gloria creſcet,
Ex Khufnere tuus non morietur honos.
Tu quoq; gaudebis multum Clariſsime Doctor
Agricola ô medicæ maxima fama Scholæ.
Te ſtudio, atq; opera ſic inſtruxiſſe fideli,
Diſcipulum, de te prædicat ipſe libens.
Phyllirides Puerum ſic informauit Achillem,
Atq; Machaoniæ tradidit artis opem.
Mox & Amynterides iuueni præfectus eidem,
Monſtrauit factis iungere dicta bonis.
Tu quoq; res pulchras docuiſti, & uerba, uoluptas
Nunc erit ex illo grata labore tibi.
Deniq; nemo poteſt hæc triſti cernere uultu,
Cuius non nimius pectora liuor habet.
Nunc precor ut (ſine quo nihil eſt fas fidere nobis.)
Cuncta Deus clemens cæpta ſecundet. Amen.

Io. Agricola Medicinæ Doctor, & Profeſſor. Dominus Io.

ORNATISSIMO IVVENI,

Georgio Khuſnero Rotamōtano, in Medica profeſsione Doctoratus Inſignia recipienti, Carmen Congratulatorium

Sebaſtiani Solidi Rhoeti.

TEMPVS erat Tarteſsiacis quo merſus in undis,
 Tytan, & ſtabant aſtra ſerena Polo.
Feſſaq́; iam paſsim cunctis animalia terris,
 Mulcebat ſerpens molliter alta quies.
Non auis, aut pecudes optata ſilentia turbant,
 Iamq́; ager, & ſæui iam maris unda ſilet.
Interea leni perfuſum membra ſopore,
 Curarum domitor, me quoq; ſomnus habet.
Templa ſacri uideor me lucida ſcandere Phœbi,
 Siue fuit fictæ, ſeu ſimulachra rei.
Mons illic bijugo contingens uertice Cœlum,
 Oppoſita feſtus parte Citheron erat.
Nam licuit certis illud dignoſcere ſignis,
 Fiebant ſolito Bacchica ſacra modo.
Diſpicio tacitus quid & amplius ipſe uiderem,
 (Huius tam fuerat magna cupido rei.)
Pingere quæ cerno natura uenuſtius ipſa,
 Tam nequit, intuitu mens ſtupet ipſa ſuo.
En Phœbus ſolio reſidens uenerandus amæno.
 Argutum ſolito Pectine tangit Ebur.

Auſculto

Auſculto ſitiens artis,dulcedinis huius,
(Mens prona in rebus ceu ſolet eſſe nouis.)
Amota dextra plectrum iam ſiſtit Apollo,
Mox & Apollineas iußit adeſſe deas.
Concurrunt omnes, ſuſpenſisq; ora Camænis.
Protinus ex alto ſic ait ille loco.
Magna Iouis ſoboles, uos o mea gloria Muſæ,
Qui ueſtri dicor duxq; paterq; chori.
Noſtrum opus eſt (ſcitis) lepidos effundere Cantus,
Et ſuperis doctos adſimilare uiros.
Noſtrum eſt natum præcingere tempora Lauro,
Lætus ut exornet Pampinus uſq; comas,
Venerit & quiſquis noſtras bibiturus ad undas,
Perpetuum uiuens ſentiat ille decus.
Quare agite ò gratis,charos tueamur alumnos,
Sitq; illis noſtro numine tuta ſalus.
Laudibus at digni multo maioribus illi,
Qui duplici ſtudio munera noſtra colunt.
Quem cupio Iuuenem Cythara,ut decoretis amicum,
Hic fuit & Medici ſedula cura cadi.
Inuentum (ſcitis) noſtrum Medicina putatur,
Hinc noſtri cupidis præmia ferre docet.
Ite igitur dulces Iuuenem obſeruatæ puellæ,
Et partim noſtro ferte labore decus.
Plura Deis cupiens ego carpere uerba loquentis,
Sed uigor externis ſenſibus ipſe redit.
Nox depulſa Polo,Coniunx Tithonia ſurgit,
Et religat roſeis tempora flaua comis.
Clara dies homines opera ad conſueta reducens,

Horatur lepido membra leuare thoro.
Sic poſtquam pulſo melior mens reddita ſomno eſt,
Quæ uidi uacua ſomnia mente puto.
Et tamen infictis animum iuuat eſſe moratum,
Quæ uidit, repetit mens ſimulachra prius.
En Iuuenis turba uberis ſtipante Georgi,
It tecum effuſus ex Helichone chorus.
Ad ſacra te docte conducunt Templa Mineruæ,
Pierijs iunctus qua fluit iſter aquis.
Ingolſtadij duo Collegia
Qua uere gemini parnaſii culmina ſurgunt,
Cecropijq; patent, pulpita docta gregis.
Hic capis in ſtudijs perpeſſæ præmia Curæ,
Hic ornant teneras turba nouena comas.
Io. Agricola Medicus excellētiſſim⁹.
Hammonius (uerè Medicorum Iuppiter Ammon)
Hic offert Medicæ Laurea ſigna rei.
Qui quantum reliquos Phœbæa uincit in arte,
Phylliridem miſtis æquat & ipſe cadis.
Tantum plus uere credas accedere laudis,
A tanto ueniat quod tibi tantus honos.
Gratulor idcirco ſuſceptæ nomina famæ
Grator, tam lætum te tetigiſſe diem.
Pergas pæonijs nunc tradere Pharmaca ſuccis,
Perge ſalutifera Pocula ferre manu.
Faxit cœleſtis Medicinæ inuentor Apollo,
Talia ſuccedant proſpera cœpta tibi.
Tu nunc ò Miſomuſe uomas, non eſſe Poetis
Numen, nec Phœbum ſenſa futura loqui.

DE MVSARVM PROEMIIS

Doctori Georgio Khuſnero Ratembergẽſi, apud florentiſsimum Ingolſtadium, 2. die Auguſti collatis, Carmen

Valentini Butzlij Vuangiani.

Musarum varia loca.

CARMINA *finxerunt (nam fingunt multa) Poetæ,*
Innumeras ſedes, nec loca certa Deum.
Ardua Pimplæi ſacrare cacumina montis,
Pars uoluit Muſis: pars Helycona dedit.
Verticibus celſum bifidis qui tangit Olympum.
Parnaſum Muſis pars facit eſſe domum.
At pars Aoniæ fontes dixere Camœnis,
Placatas ſedes, tuta uel eſſe loca.
Confert tecta domus Muſis ſacrata Cytheron,
Peieriæ ſedem dant nemoroſa iuga.
Sanguine progenuit Cæſa Ceruice Meduſa,
Gaudia Pierijs Bellerophontis equum:
Pegaſei ut fodiat gelidum pedis ungula fontem,
In quo Caſtalides candida membra lauent.
In quo conſideat Lauro redimitus Apollo,
Pegaſidum uoluat ſceptra regenda manu.
In quo Pierides poſsint celebrare Choræas,
His dum concinnat doctus Apollo lyra.
Tot loca finxerunt Muſis nec certa Poetæ,
Aſtrigeri quot ſunt lumina clara Poli.

At ſi dicendi ueſtra de ſede Camœnæ
Ingenium,calamus,linguaq́; docta foret.
Et ſi Mellifluis condiret Carmina uerbis
Euterpe: & caneret Cynthius illa Deus.
Carmine narrarem montes, fluuiosq́; ſonoros,
Acceptas ſedes, & loca grata, breui.

Inuocatio
Adſitis lepidæ dulci rogo Carmine Muſæ,
Vt loca carminibus dicere ueſtra queam.

1540. Carolus Cæſar inuictiß. Ferdinãdus Rex ſereniſſimus Ratiſpona, vrbs Imperialis Susẽbrotus.

Tercentum, ſemel atq; ſemel, cum mille ſolebant,
Annos Chriſticolæ connumeraſſe pij.
Luſtra ſemel,ter terq́; ſemel iunxiſſe uolebat,
Huic numero ſummi chara caterua Dei.
Cæſaris & quum conuentus Fratrisq́; caterua,
Vrbe Ratiſpona relligioſa foret.
Tunc qui Grammaticos inter non ultima laude
Ingenij potuit commeruiſſe loca.
Suſembrotus erat, capiens ſua gaudia uitæ,
Inuida nec filum fata tulere ſuum.
Artibus ingenuis mentes pueriq́; doceret,
Moribus & regeret pectora nuda bonis.
Inter quos primos tibi non poſtremus habebar,
Suſembrote parens ſpes ſtudijq́; mea.
Dogmate cum tandem coluiſſes pectora noſtra,
Pierides uideam mittis ut ipſe Deas.
Sic tua iuſſa ſequens, loca quam ſinuoſa pererro,
Caſtalides quæro Teſqua per hirta Deas,
Quo me cunq; fero uideo placidißima nuſquam
Muſis barbarie ſed loca plena graui.
Tantundem contingens celebris confinia rura

Vlmæ,

Vlmæ, quam rapidis alluit Iſter Aquis,
Hînc mea Danubij noti toto orbe fluentis,
Vnda uehit ualido languida membra gradu.
Norica cum tandem uidiſſem mœnia, ripis
Anglipolim reſonis Iſtridis unda fluit.
Hîc dum manſiſſem, cum nox obſcura tenebat
Terras, iam ſomno lumina feſſa iacent,
Omnia quæ ſemper uigilanti mente reuolui,
(Accidit ut ſomno) ſomnia noſtra ferunt.
Aonides aderant florentia ſerta capillis,
Cingentes flauis, pulchra decora ſuis.
Has facies, oculi, pomoſæ in Corde papillæ,
Ornabant Muſas, blandiduleǽq; genæ.
Dependent albo pretioſa Monilia Collo,
Candida purpurea corpora ueſte rigent.
His arguta ſonant ſuaui Pſalteria chorda,
Cantica concinnit dulcis amica Chelis.
Mellifluas uoces tantas de gutture promunt,
Vt ſuperent Lygiam, Leucaſiamq́; ſono.
In medio Cytharædus adeſt Tegeæus Apollo,
Carmine Theſpiadum qui regit uſq; chorum.
Concentus facilem ſomnum diſſoluerat iſte
Obſtupui, uocem lingua referre nequit.
Ordine ſtant circum dextra læuaq́; Camænæ,
Conijciunt riſu lumina nota leui.
Ora tenent tacitæ, iam dulcia plectra ſilebant.
Delphicus accedens protulit iſta Deus.
Excute Corde metus, non Muſas, plectra timebis,
Quas placuit rigido quærere monte tibi.

Vlma, vrbs imperialis.
Iſter.
Danubius
Noricum.
Apollo.

Hîc retineto pedes per montes, ſaxa, per ignes
Defeſſos, hîc eſt ſæpe petita ſalus.
Etſi ſint alijs (tamen ſic gratiſsima ſedes)
Quæ capiant Muſæ gaudia multa locis.

Anglipolis.

Hoc facit Anglipolis, populus, loca, flumina, Reges
Relligio, pietas, docta Caterua uirum,
Vrbs antiqua facit, iam multos firma per annos,
Quæ potuit longa conſenuiſſe die.

Danubius.

Danubius rapidis toti notiſsimus Orbi,
Alluit hanc undis, mœnia tuta facit.
Circumfuſa ruunt ſpacioſi iugera campi,
Obſtant nec ſyluæ, mons nec anchelus adeſt.
Incola fortis amat fortunam Martis, & audet,
Hoſti belligero conſeruiſſe manus.

Boiaria. Anglipolis, Laus. & encomium Boiorum Guuilhelmus, vtriuſque Boiariæ, Dux, & Comes Palatinus.

Boica cum tellus bello uicina periret,
Auſa eſt Anglipolis Martis obiſſe mala.
Hîc quoq; (ut eſt toto conſiſtens maxima Regno
Boiorum) pietas, relligioq́; fides.
Et populo tanto celebris ſtat gloria Regni.
Vita Ducis populo relligioſa patet.
Principibus claro ter magnus ſtemmate natus.
Guuilhelmus plebem hanc religione regit.
Emporium ſtatuit Muſis, quo prœmia largo.
Anglipoli cornu docta corona ferat.
Digna uolunt Muſæ hîc ſtuaij cognoſcere fructus.
Prœmia Palladijs propria ferre uiris.
Munera depromunt doctis ſuauiſsima cornu,
Hîc ſtudijs æqua prœmia lance ferunt.
Hîc eſt uera domus, Muſis gratiſsima ſedes,

Hîc

Hîc poteris doctas excoluiſſe Deas
Delphicus iſta Deus dixit: Tunc omnis imago,
In umbras uiſa eſt euanuiſſe leues.
Interea cum mente mea ſic uoluo ſopores,
Tunc aurora ſuos rubra colorat equos.
Eripior lecto: Studioſam quæro cateruam,
Colligo Mœonijs munera multa Dijs.
Sic ubi præterijt triplex mihi fertilis annus,
KHVFNERVM Muſæ condecorare ſuum.
Huius ut ornata tituli Medica arte celebres,
(Certarunt Muſæ) conſpicui eſſe queant.
Munera confuſio confundunt ordine cuncta,
KHVFNERVS meus eſt: Ora nouena ferunt.
Vna comas comit, pictas facit. una coronas: Nouem Muſarum officia.
Tertia fert flores, Puniceasq; Roſas:
Vt ſemper blandis ſpirarent floribus Aræ,
De Calathis uiolas ſpargere quarta ſolet:
Annulus exornat, ſuperans ſpetioſa Metalla,
Articulos manuum, quem ſibi Quinta dabat.
Arte laboratas ueſtes dat Sexta ſororum,
Dependent humeris Oſtra coruſca ſuis:
Aurata lumbos Zona nunc Septima cingit:
Octaua & Capiti iam Diadema dabat:
Doctoremq; nouum deducit Nona Dearum,
Ad uirides hortos: Talia uerba facit.
Carpemus ſociæ uos ô dulciſſima Poma,
Carmine lætemur, blandidulisq; iocis.
Tu Cythara Cytharede ueni, fidibusq; ſonoris,
Doctori Carmen pandito dulce nouo.

Sed ſaltum primus Cytharædi ad plectra GEORGI
Ducito, me preßit cum tua iuncta manus.
Ordine deducat ſic ſaltus quæq; ſororum,
Accreſcatq; leui blanda Choreæ pede.
Exhylarant animos, cognoſcunt gaudia, cunctis
Concentum, riſum, frons ſibi læta tulit.
At cum ſolis Equi properant ſe tingere uaſto
Oceano, quæuis oſcula Muſa dedit.
Et longum dixiſſe uale: dextramq; præmere
Optat, & exoptat multa beata uiro.
Quæ tibi Rex Cœli, Terræ, conferre Georgi
Dignetur, uitam dirigat atq; tuam.

AD ORNATISSIMVM IVVENEM, Georgium Khufnerum Trochoreū Medicinæ Doctorem, Carmen Gratulatorium.

Vitalis Gmelichij Salisburgenſis.

SI *mea cum multis ualuiſſent uota Georgi,*
Cui doctum cingunt florida ſerta Caput.
Gaudia nunc animi plena, & perfecta uoluptas,
Hæc foret, ut mittam cætera quæq; libens.
Nanq; tui laudes cupiebam nominis, atq;
Ingenij dotes enumerare bonas.
Sed qui Carminibus uenam largitur Apollo,
Non uoluit cæptis mitis adeſſe meis.

Nam calamo poſtquam conabar ſcribere ſumpto,
 Sume tuis dixit uiribus apta magis.
Propterea merito Iuuenis Doctiſsime triſtor,
 Irrita tam iuſtæ uota fuiſſe rei.
Addere pauca tamen libet, & quæ ſuggeret illa,
 Quæ capit à placido nomen amore ſibi.
Partim quo noſtrum tibi confirmemus amorem,
 Qui nunc ex iſto tempore maior erit:
Partim quò uideas me, qui grauiora petebam
 Auxilio Muſas diſtituiſſe pio.
Principio longum te iam ſuperaſſe laborem,
 Lætor, & ut ſoleo proſpera multa precor.
Quodq; tuis ſpirat felicior aura Camœnis,
 Quas per arenoſas Ventus agebat Aquas.
Quod uelut emeritus per tela per omnia miles,
 Viciſti, & ſtatuis læta trophœa ſemel.
Gratulor, & mentis lætiſsima gaudia pando,
 Sufficiat pectus, ſi minus iſta loquor.
Te tua conſpicuo Virtus decorauit honore,
 Crede ſatis tanto munere dignus eras.
Dignus eras quoniam celebri pro nomine feſſo
 Sæpe labor ſomnum ſæpe fugauit opus.
A ſuperis illud, qui non pia uota recuſant,
 Quos iuuat exiles ſuſtinuiſſe, peto.
Hîc uirtutis honos qui nunc tibi ceſsit habendus,
 Vt tibi ſit fauſtus perpetuoq; tuis.
Et quoniam ante annos animum retinere uirilem,
 Diceris, auſpicio perfice cuncta bono.
Vtere conceſſo diuina munere ſorte,

Ne uacuum iaceat ceu ſine mente domi.
Te medicam patriæ, ſimul & ſeruabis amicis,
Et quos ægroto Corpore languor habet.
Frigidus infecto cum turbat ab æthere mundum,
Saturnus, populos exitioué premit.
Tempus erit, præſtet miſeris tua dextra leuamen,
Sentiat auxilium morbida turba tuum.
Scis bene quod Medicum triſtes auertere morbos,
Et deceat uires arte parare nouas.
Et quo plus prodeſt, tanto quoq; maior habetur,
Crede mihi, ſimilem ſe facit ille Deo.
Namq; Deum ueteres iſta ratione uocarunt
Vt qui ſeruaret nomine, req́; ſuos.
Cauſa quidem propior Deus eſt, curatio certa:
Scilicet in cunctis ipſe miniſtrat opem.
Sed tamen, ut fiant ſibi quæ facienda uidentur,
Hîc inſtrumentis utitur ille ſuis.
O nimium fœlix, & ter, quater uſq; beatus,
Cui datur à ſummo gratia tanta Deo.
Te quoq; fœlicem, te (ſi placet) aßere fauſtum,
Ante fores etenim ſunt ea dona tuas.
Sæpe ad te luctu uenient de nocte grauati,
Perdita ſi morbis membra leuare queant.
Te ſurgente die, te decedente reuiſent,
Hic æger requiem, cætera quæret inops,
Nota domus cunctis, eris & notißimus Vrbi.
Ad ſedes current plebſq;, patresq́; tuas.
Illîc conſilijs, illîc ratione ualere
Proderit, & Medicos euoluiſſe bene.

Forſitan

Forſitan occultas etiam diſquirere cauſſas,
Non erit officij pars negligenda tui.
Hinc bene perſpicies quo ſit Medicina paranda,
Aut quo ſint ægris Pharmaca danda modo.
Hæc quia peruigili didiciſti cuncta labore,
Iure tenes dura dona petita uia.
Nam ſtudij teſtem, pretium, ſolatia, longi
Doctoris titulum non ſine laude geris.
Sic hodierna dies patriæ, clariſq́; propinquis
Te notum reddet, conſpicuumq́; ſatis.
Gaudeat ipſe pater, qui te iuuenilibus annis
Doctorem Doctor cernere rite poteſt,
Quid magis exoptet quam quod tua nomina tandem
Audit nominibus conſociata ſuis?
Ergo age prodi, ne dubites, imitare parentem,
Exemplo poteris uix propiore frui.
Incipe, conſerua miſeros, ſolare dolentes,
Sedulus arte iuua, conſule, ſpeq́; foue.
Non res exigua eſt ſæuos depellere morbos,
Hinc nunquam pretio, nec quoq; laude caret.
Conualeant opto qui ſe ad tua limina uertunt.
Auſpice ſuccedant omnia rite Deo.
Ipſe tuum fortunet iter, dux, author Apollo,
Atq; ſua doctas inſtruat arte manus.
Sic tua poſt uitam durabit fama ſuperſtes,
Inq; ſinu longæ poſteritatis erit.
Interea ardenti nos uoce precabimur omnes,
Vt ſana poßis uiuere mente. Vale.

IN HVMANISSIMI Doctiſsimiq; Iuuenis Georgij Khufneri actum Carmen Congratulatorium

Adolphi Occonis Auguſtani.

QVAS referam laudes, aut quæ præconia dicam,
Nomine quæ tanto te quoq; digna forent.
Nunc precor hæc adſit noſtris induſtria Muſis,
Poſsit ut elogijs digna referre tuis.
Sed mihi deficiunt Verſus, laudes quoq; iuſtas
Vllo non poterit dicere Muſa modo.
Attamen experiar num poſsit noſtra Camæna.
Promere de ſtudio paucula uerba graui.
Tempore quos notum eſt te ſuſtinuiſſe labores,
Non paruo, haud aliquis commemorare poteſt.
Ergo tibi primum teneros ut egreſſus es annos.
Ingenium, ac artes docta Thalia dedit.
Succeſſu fauſto poſt auſpicijsq; ſecundis,
Mox ſua Pierides dona dedere tibi.
Acceſsit poſtquàm Puero tibi grandior ætas,
Atq; ea ſunt animo condita rite tuo.
Mox tua cura fuit Medicinæ dogmata ſancta,
Diſcere, quo morbis certa medela foret.
Quid namq; hoc ſtudio melius, ſeu dignius uſquam,
Quod parat immenſum, conciliatq; decus?
Nam medicina ſuo nunquam priuatur honore,

Laus

Laus hanc perpetua, & non moritura manet.
Hæc fert auxilium miſeris, ſæuosq́; dolores
Eijcit, atq; ægris Corpora ſana facit.
Hac patriam potes ipſe tuam, carosq́; parentes,
Seruare à multis, perpetuisq́; malis.
Hactenus arte tuum pectus medica excoluiſti,
Omnes quæ morbos cum ratione fugat.
Nunc ergo expectant pulcherrima proemia dignum,
Cultorem, & magnus te comitatur honos.
Mox & Apollineæ Doctor celeberrimus artis
Diceris, nomen quid ſine fine manet.
Dum tua conſtabunt in corpore membra uenuſta,
Dum reget hos artus ſpiritus, atq; uigor.
Permanet interea laudandum in corpore nomen,
Tanta etiam tua laus perpetua eſſe ſolet.
Quas modo delicias, immenſaq́; gaudia prebes,
Huic tibi qui propius, ſanguine iunctus adeſt.
Delectant patrios hæc ueré gaudia uultus,
Delectat matrem gloria tanta tuam.
Fortunet cœptum ſummi fabricator Olympi,
Omnia qui nutu temperat, atq; regit.

FINIS.

CAPVT I. de Tumore, & Apoſtemate Gingiuarum, & Spaſmo Cordarum Maxillarum, in ortu Dentium. fol. 10
Caput II. de fluxu uentris. 11
Caput III. de Conſtipatione uentris. 12
Cap. IIII. de ueſicis quæ naſcuntur in Gingiuis. 14
Cap. V. de Spaſmo, & primo de ſpaſmo ex Repletione. 16
Cap. VI. de Tethano, & primo ex Repletione. 17
Cap. VII. de Tethano ex Inanitione. 18
Cap. VIII. de Tuſsi Catharrali. eodem.
Cap. IX. de difficultate Anhelitus. 20
Cap. X. de Alcola Infantium. 21
Cap. XI. de fluxu Humoris ab Aure Infantis. 23
Cap. XII. de dolore Auris à uentoſitate, & humiditate. 24
Cap. XIII. de Apoſtemate Cranei, in Capite Pueri. 25.
Cap. XIIII. de Aqua quæ naſcitur in Capite pueri. 26.
Cap. XV. de Inflatione Oculorum. 29
Cap. XVI. de Albugine Oculi. 30
Cap. XVII. de Febre Infantium. 30
Cap. XVIII. de dolore uentris. 31
Cap. XIX. de Sternutatione continua. 32

Cap. xx. de Bottor. 33
Cap. xxi. de Tumore Inguinum. 36
Cap. xxii. de Apoſtemate umbilici, & eius Tumore in Puero. 38
Cap. xxiii. de uigilijs Infantium. 39
Cap. xxiiii. de Singultu. 40
Cap. xxv. de uomitu ſuperfluo. 42
Cap. xxvi. de debilitate Stomachi. 43
Cap. xxvii. de Somnis terribilibus. 44
Cap. xxviii. de Apoſtematibus accidentibus intra os, & guttur, & dicitur Synanchis. 45
Cap. xxix. de Oregmone, quando Puer dormit, aliâs Oſcitantia. eodem.
Cap. xxx. de uentoſitate Infantis, in Capite. 46
Cap. xxxi. de Exitu Ani, ſeu Inteſtini. 47
Cap. xxxii. de Tenaſmone. 48
Cap. xxxiii. de Vermibus. 49
Cap. xxxiiii. de Excoriatione Coxarum. 51

N MORBO=

MORBORVM CVRATIONVM, in Epithome contentorum Elenchus, Al phabetico ordine digeſtus.

A.

Alui omnigenorũ morborũ,(qualia ſunt,Conſtipatio, profluuium,Torſio,dolor,durities)remedia fo. 52

Auricularis morbi remedia. 60

Ani omnium uitiorum(ut pote,Exitus,Abſceſſus,pru ritus,Sycoſes,ſeu Ficus,Dolor,Inflatio,Intertrigo, Cancer) medelæ. eodem,

Anodyna. 64

Alarum Excoriationis Remedia. 74

Abſceſſuum,& Apoſtematum quorumlibet medica= tiones. 82

Anginam auferentia pharmaca. 87

Ancynogloſſæ Cura. 104

Aphthas tollentia medicamina. 111

Aſthmatis medelæ. 114

Ambuſtorum Remedia. 119

C.

Capitis omnigenorũ adfectuũ(qualis ſunt,Syriaſis,hoc eſt ardor Capitis,pityriaſis,ſeu Porrigo,phthyria ſis,Tineæ,dolor & calor Capitis)medicationes.67

Coſmatica(qualia ſunt,Capillorum nutritio,Tinctu= ra,Glabricies,lendines,corroſio) remedia. 70

Cardiacæ,& Cordis Tremoris Cura. 71

Caloris innaturalis medelæ. 73

Coxarum Excoriationis medicamenta. 74

Cadu=

Caduci morbi Remedia. 80
Cutim dealbantia, clarificantia, decorantia, & colorantia Remedia. 86
Colli morborum (ut ſunt, Botium, uerrucæ, & ſimilia) Remedia. 88
Chachexiæ Cura. 98
Cõſumptionẽ corporis emẽdãtia medicamina. eodẽ.
Calculum, tam ueſicalem, quam Renalem conterentia pharmaca. 108
Combuſtorum medelæ. 119
Catarrhum emendantia Remedia. 120
Colis defectus (ut ſunt, Durities, Dolor, Abſceſſus, Tumor, & ſimilia) medelæ. 128

D.

Dyſenteriæ Cura. 58
Dentionis, & Dentium doloris medelæ. 75
Doſſi morborum, (quales ſunt, lapſus, præcipitatio, uerrucæ, & ſimilia) remedia. eodem.
Dracontiorum, ſiue Dracunculorum Cura. 79
Diabetis Remedia. 155
Dyſſuriæ medelæ. 157

E.

Excoriationis cuiuslibet medelæ. 74
Epilepſiæ Cura. 80
Elcoſis, ſiue Exulcerationis cuiuslibet partis remedia. 81
Exanthematum medicationes. 82
Eruptionum quarumlibet medicamenta. eodem.
Extuberãtiæ omniũ corporis partiũ medicami. 103

F.

Fæmorum Intertriginis, paratrimatum & Exulcerationis Cura. 81
Faciei omnium uitiorum (ut ſunt, maculæ, Morphea, dealbatio, decoratio, Clarificatio, & Coloratio Faciei) remedia. 83
Faucium uitia (ut ſunt, aſperitas, exulceratio, Abſceſſus, & huiuſmodi) emendatia Pharmaca. 87
Febrium omnigenarum, earundemq; æſtus Cura. 92
Fluctionis, ſeu Rheumatiſmi Remedia. 120

G.

Gingiuarum morborum medelæ. 76
Gutturis defectuum Cura. 88
Genarum uitiorum (ſcilicet, tumor, dolor, puſtulæ) Remedia. 95
Gangilij medicatio. 120
Genitalium, Tumoris, Pruritus, & abſceſſuum medicamenta. 128

H.

Hereſypelatis Cura. 96
Herinæ medelæ. 97
Hecticæ medicamina. 98
Herpetis Remedia. 127

I.

Impetiginis Remedia. 102
Iliacæ Cura. eodem.
Inflationis omnium partium medelæ. 103
Intoxicationis medelæ. 112

L.

Labiorum

Labiorum fiſſuras, puſtulas, & alias incommoditates tollentia pharmaca. 75
Linguæ Tumores, extuberantias, ardorem, ulcera, Abſceſſus, Ranulam, & ſimilia, auferentia medicamina. 104
Lapidem Renalem, Lumbalem, & ueſicalem confrigentia Remedia. 108
Lumbricorum Infantium medelæ. 144

M.

Morbillorum Cura. 83. & 151
Maxillarum dolorem, Tumorem, & puſtulas auferẽtia medicamenta. 95
Macici, macredinis, & macilentiæ remedia. 98
Membrorũ Extenuationẽ emẽdatia pharmaca. 109
Maraſmi Medelæ. 118

N.

Narium fluxui ſanguinis, & obſtructionibus conferẽtia medicamenta. 110

O.

Oris defectum (quales ſunt, ulcera, Oſtocopus, Cancer) remedia. 111
Oculorum dyſcraſiarum (ut ſunt, ardor, punctio, dolor, tumor, lachrymæ, pruritus, humor, hebetudo, Cæcitas, obſcuritas) medelæ. 137

P.

Puſtularum Cura. 76
Palati ulcera, & alios eius morbos curantia pharmaca. 88
Phthyſis medelæ. 98. & 118

Peſtis Remedia. 112
Pectoris obtuſitati,ſtricturæ,& alijs eius morbis cõ=
petentia medicamina. 114
Pulmonis morbos curantia pharmaca. eodem.
Præcordiorum incommoditatibus conferentia medica
menta. eodem.
Peripneumoniæ Cura. 115
Plethoriæ medelæ. 118
Pyricauta medicamenta. 119
Prurituum Cura. 128

R.

Rupturæ medelæ. 97
Rheumatiſmi Cura. 120
Raucedinis Remedia. 121
Ramicis medicamenta. 122

S.

Synanchis Cura. 90
Stomachi dyſcraſias(ut faſtidiũ,Vomitus,Nauſea,Re
iectio,debilitas,Ructus)curãtia medicamina. 123
Sitim reſtinguentia pharmaca. 124
Singultum auferentia remedia. eodem
Sternutationis remedia. 125
Spaſmi Cura. 126
Serpiginis remedia. 127
Splenis morborum Cura. eodem.
Scabiei Remedia. 128
Somni incommoditates tollentia Remedia. 139
Stranguriæ Cura. 157

T.

Tho=

Thoracis morborum Cura. 114
Tabis Cura. 118
Thetani Remedia. 126
Tumorum omnium Cura. 128
Teſticulorum ſcilicet, Abſceſſuum, duritiei, & Tumoris Cura. eodem.
Tibiarium Tumori, duritiei, & Abſceſsibus competentia pharmaca. eodem
Tenaſmi Cura. 131
Tuſsis Remedia. 132

V.

Variolarum Remedia. 83. & 85
Ventris Inflationibus, & extuberantijs, alijsq; eius morbis conferentia medicamina. 103
Viſcerum morborum Remedia. 114
Vrinæ nimietatis, & defectus Remedia. 155
Viſus incommoditatibus (ut pote, ardori, punctioni, dolori, Tumori, lachrymis, pruritui, liquorib. hebetudini, obſcuritati, Cæcitati) conferentia Pharmaca. 137
Ventriculi faſtidio, Vomitui, nauſeæ, reiectioni, debilitati, ructibus conferentia medicamenta. 123
Vermium Remedia. 144
Vigilarum Remedia. 139
Vomitum curantia pharmaca. 141
Vmbilici Eminentiæ Cura. 142
Vlcerum Remedia. 148
Venenorum Antidota. 112